planMER Bestemmingsplan Landelijk Gebied West

7 januari 2013

Tauw

planMER Bestemmingsplan Landelijk Gebied West

Kenmerk R002-1207540EMG-iap-V01-NL

Verantwoording

Titel	planMER Bestemmingsplan Landelijk Gebied West
Opdrachtgever	Gemeente Stichtse Vecht
Projectleider	Niels Bronsgeest
Auteur(s)	Martijn Gerritsen, Lex Bekker en Adrie van Hooff
Projectnummer	1207540
Aantal pagina's	84 (exclusief bijlagen)
Datum	7 januari 2013
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Ruimtelijke Kwaliteit
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon +31 30 28 24 82 4
Fax +31 30 28 89 48 4

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Tauw

Kenmerk R002-1207540EMG-iap-V01-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon **5**

0 Samenvatting **11**

1 Inleiding **22**
1.1 Waarom dit MER? 22
1.2 Initiatiefnemer en bevoegd gezag 23
1.3 Stappen in de m.e.r.-procedure 23
1.4 Opbouw van dit milieueffectrapport 24

2 Kader van dit MER **27**
2.1 Aanleiding 27
2.2 Plan- en studiegebied 28
2.3 Samenhang met overige ontwikkelingen en beleid 29
2.3.1 Beleid rondom Stikstofdepositie (provincie Utrecht) 29
2.3.2 Overig beleid 30

3 Voorgenomen activiteit en scenario's **33**
3.1 Gebiedsbeschrijving 33
3.2 Voorgenomen activiteit 34
3.3 Te onderzoeken scenario's 37
3.4 Referentiesituatie 37
3.4.1 Referentie vanuit de Natuurbeschermingswet (Nbw) 37
3.4.2 Referentie vanuit de Wet milieubeheer (Wm) 38
3.5 Scenario maximale ontwikkelmogelijkheden landbouwsector 39
3.6 Dynamiek in de sector 40
3.7 Onderzoek naar het effect van het Provinciaal beleid 40
3.8 Nader onderzoek 41
3.8.1 Inzet van techniek ten behoeve van extra groei 41
3.8.2 Noodzaak tot lokale zonering 41

4 Milieueffecten natuur **43**
4.1 Beoordelingskader 43
4.2 Huidige situatie 44
4.2.1 Plangebied Landelijk Gebied West 44
4.2.2 Flora- en faunawet 44

4.2.3 Provinciaal beschermde natuurgebieden ... 45
4.2.4 Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten ... 49
4.3 Effectbeoordeling ... 52
4.3.1 Effecten op beschermde soorten ... 52
4.3.2 Effecten op provinciaal beschermde natuurgebieden ... 53
4.4 Effecten op de nabijgelegen Natura2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten 53
4.4.1 Oppervlakteverlies en versnippering ... 54
4.4.2 Verzuring en vermesting (gebiedsgerichte modellering) ... 54
4.4.3 Verstoring door geluid, licht, trilling of optische verstoring ... 60
4.4.4 Effecten op Beschermde natuurmonumenten ... 60
4.4.5 Conclusie ... 60

5 Milieueffecten overige thema's ... 63
5.1 Thema Landschap ... 63
5.1.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling ... 63
5.1.2 Beoordelingskader ... 66
5.1.3 Effectbeoordeling ... 66
5.2 Thema cultuurhistorie (inclusief archeologie) ... 67
5.2.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling ... 68
5.2.2 Beoordelingskader ... 71
5.2.3 Effectbeoordeling ... 71
5.3 Thema water en bodem ... 72
5.3.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling ... 72
5.3.2 Beoordelingskader ... 73
5.3.3 Effectbeoordeling ... 74
5.4 Thema Verkeer ... 75
5.4.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling ... 75
5.4.2 Beoordelingskader ... 75
5.4.3 Effectbeoordeling ... 75
5.5 Woon- en leefmilieu ... 75
5.5.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling ... 76
5.5.2 Beoordelingskader ... 78
5.5.3 Effectbeoordeling ... 78

6 De effecten op een rij ... 81
6.1 Conclusie ... 81
6.2 Uitvoerbaarheid bestemmingsplan ... 81

7 Leemten in kennis ... 83

Bijlage(n)

1. Stappen in uitgebreide m.e.r.-procedure en koppeling m.e.r.-procedure met besluit
2. Begrippen- en afkortingenlijst
3. Wettelijke kaders & beleidsdocumenten
4. Literatuurlijst/ geraadpleegde websites
5. Monumentenlijst
6. Kaarten stikstofberekeningen en geurcontouren
7. Ecologie (soorten en natuurdoeltypen)
8. Beschrijving methodiek berekening ammoniakemissie

0 Samenvatting

De gemeente Stichtse Vecht wil verschillende verouderde bestemmingsplannen actualiseren. De actualisering van de bestemmingsplannen is opgezet om het aantal plannen te verkleinen, maar ook om een meer eenduidige regeling te bewerkstelligen. Ook zijn geldende plannen soms op onderdelen onvoldoende toegerust om een goed antwoord te geven op de hedendaagse vraagstukken. De verouderde plannen worden gevat in één nieuw plan onder de noemer bestemmingsplan Landelijk Gebied West. Voor het nieuwe bestemmingsplan is dit milieueffectrapport opgesteld.

Waarom dit planMER

Het nieuwe Bestemmingsplan Landelijk Gebied West vormt het kader voor eventuele Besluitm.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten. Het is niet ondenkbeeldig dat voor bepaalde activiteiten te zijner tijd Besluitm.e.r.'s [1] doorlopen moeten worden. Het gaat specifiek om het bieden van ontwikkelruimte voor deze agrarische bedrijven zoals de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee, varkens (besluitm.e.r, onderdeel C, categorie 14) en overige diersoorten[2] (besluitm.e.r., onderdeel D, categorie 14). Daarnaast zijn significant negatieve effecten op de omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand zijn uit te sluiten. De Passende beoordeling, die tevens integraal onderdeel uitmaakt van deze PlanMER, zal uitsluitsel geven of daadwerkelijk sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van de ontwikkelmogelijkheden die het nieuwe bestemmingsplan biedt.

Vanwege het feit dat het bestemmingsplan mogelijk kader stellend is voor Besluitm.e.r. (beoordelings)plichtige activiteiten en omdat een passende beoordeling moet worden opgesteld is het doorlopen van de planm.e.r. verplicht.

Wat staat er in dit MER

Het hoofddoel van dit milieueffectrapport (MER) is het in beeld brengen van de milieugevolgen van de ontwikkelruimte die het voorliggende plan biedt, in het bijzonder de gevolgen van de emissie van stikstof op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden en de Beschermende natuurmonumenten. In dit kader wordt aandacht besteedt aan:

- Onderbouwing van de ontwikkelingsruimte voor de landbouwsector binnen het plangebied
- Kwantificering van de mogelijke effecten op stikstofdepositie (primaire effecten)
- Op stikstofdepositie herleidbare scenario's om de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het plangebied te onderzoeken
- Inzicht in de secundaire effecten (zoals landschap, bodem en water en verkeer) die voorkomen uit het voorliggende plan

[1] Binnen de m.e.r.-procedure worden de volgende afkortingen gebruikt: de m.e.r. en het MER. De m.e.r. duidt de procedure van milieueffectrapportage aan, zoals het onderzoek, de inspraak en alle bijkomende adviezen en dergelijke. De afkorting MER staat voor het eindproduct, het milieueffectrapport. Er wordt verder onderscheid gemaakt tussen de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (planm.e.r.) en projecten (projectm.e.r., ook wel bekend als besluitm.e.r).
[2] Pluimvee, mestvarkens, zeugen, gespeende biggen, pelsdieren, voedsters, vlees- en opfokkonijnen, melk-, kalf- of zoogkoeien, vrouwelijk jongvee, vleesrunderen, schapen, geiten, paarden, pony's en struisvogels

Hoewel de ontwikkelruimte van de agrarische bedrijven de directe aanleiding vormen voor dit milieueffectrapport worden daarnaast ook de overige functies binnen het plangebied beschouwd. Dat is kwalitatief, beschrijvend gedaan. Het gaat dan om de functies landschap, cultuurhistorie, bodem en water, verkeer en het fysieke leefmilieu. Het onderzoek strekt zich in principe uit over het hele plangebied zoals dat in de onderstaande figuur wordt weergegeven.

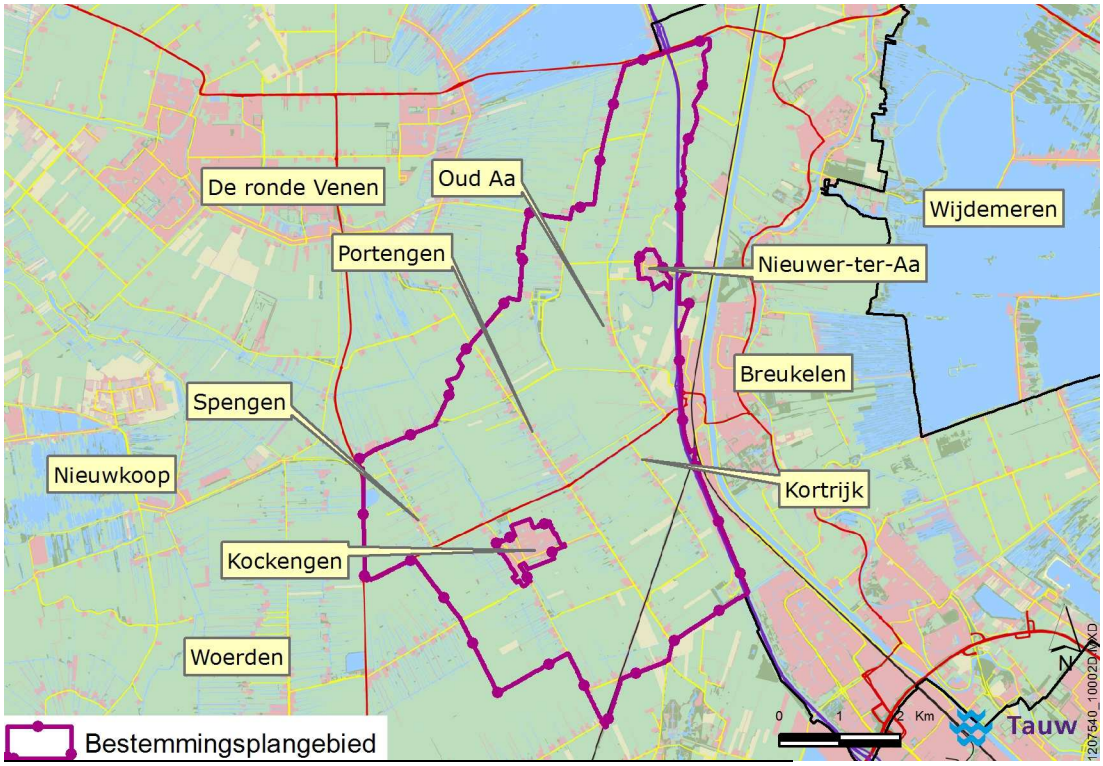

Figuur 0.1 Bestemmingsplangebied

Het studiegebied bestaat uit het plangebied aangevuld met gebieden buiten het plangebied waarop effecten te verwachten zijn, zoals Natura 2000-gebieden Nieuwkoopse plassen & De Haeck en Oostelijke Vechtplassen.

De M.e.r.-procedure

Het MER bevat het onderzoek naar de milieueffecten die voortkomen uit het bestemmingsplan. De Uitgebreide m.e.r.-procedure is van toepassing (art. 7.9 Wet milieubeheer). In onderstaande figuur staat die schematisch weergegeven.

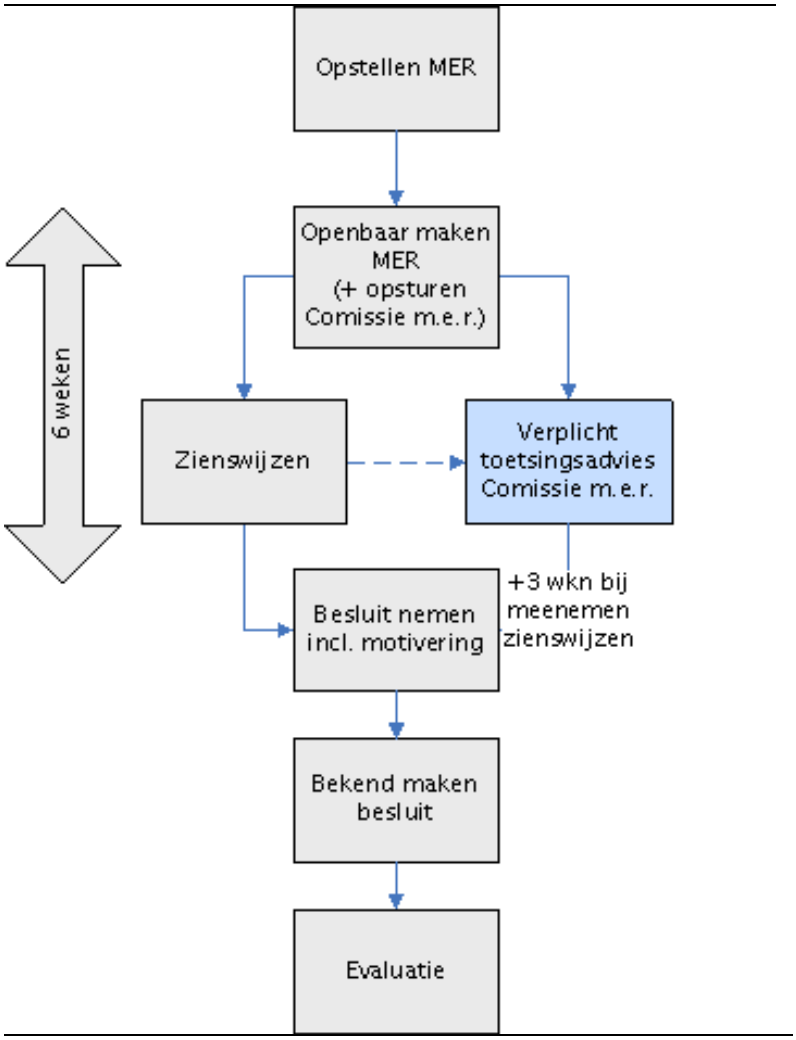

Figuur 0.2 Milieueffectprocedure (Commissie voor de m.e.r.)

Wat beoogt het nieuwe bestemmingsplan

Het plangebied staat niet voor grote veranderingen. Het gaat voornamelijk om het vastleggen van de bestaande situatie en mogelijkheden in een actueel toetsingskader. Daarnaast zijn kwalitatieve verbeteringen mogelijk.
Hierbij kan worden gedacht aan de versterking van het recreatieve karakter. Voor de landbouw spelen ontwikkelingen zoals schaalvergroting, verbreding en bedrijfsbeëindiging. In het plangebied speelt het water ook een belangrijke rol.

Anderzijds wordt er met het bestemmingsplan ook naar gestreefd om ongewenste ontwikkelingen tegen te houden of juist ruimte te creëren voor ontwikkelingen die in de komende planperiode zijn te verwachten. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van vrijkomende agrarische bebouwing en de Ecologische Hoofdstructuur. Om hierbij sturend op te kunnen treden bevat het bestemmingsplan een visie voor de toekomst, met daaraan gekoppeld specifiek beleid en regels.

Gebiedstypering

Het plangebied is bestemd voor diverse gebruiksvormen en functies. De bestemming die het meest in het oog springt is de landbouw. Daarnaast bevat het gebied de functies bedrijvigheid, wonen, verblijfs- en dagrecreatie en maatschappelijke voorzieningen. Het totaal aantal agrarische bedrijven (alle percelen met agrarische activiteiten) bedroeg in 2007 op basis van een inventarisatie ten behoeve van het voorontwerp bestemmingsplan Landelijk Gebied West 104 bedrijven. Het meest voorkomende bedrijfstype is melkveehouderij. Van die 104 agrarische bedrijven zijn er 76 veehouderij. Deze veehouderijen stoten stikstof uit (stikstofemissie). In onderstaande tabel is de relatieve bijdrage aan de stikstofemssies per bedrijfstype weergegeven.

Tabel 0.1 Het emissieprofiel van het plangebied

Diergroep	Relatieve bijdrage aan de emissies	Opmerkingen
Melkvee	72 %	
Varkens	0 %	
Vleesvee	17 %	
Pluimvee	0 %	
Overig	11 %	Schapen, paarden, geiten en dergelijke

Effecten op Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten (stikstofbeoordeling)

Op grond van de Natuurbeschermingswet (Nbw) moet voor plannen met mogelijk significant negatieve effecten op omliggende Natura 2000-gebieden een passende beoordeling worden gemaakt. Dit is een toetsing zoals bedoeld in artikel 19j van de Nbw. De aanleiding voor deze passende beoordeling is, zoals bij bijna alle bestemmingsplannen buitengebied, de stikstofemissies vanuit het plangebied en de als gevolg daarvan stikstofdeposities op omliggende Natura2000-gebieden. Deze passende beoordeling is integraal onderdeel van dit planMER. Om de reële effecten van het plan in beeld te brengen zijn een aantal scenario's onderzocht.

Referentiesituatie en Worstcase scenario

Gestart is met het in beeld brengen van de referentiesituatie. Voor de passende Beoordeling is dat de huidige situatie. In het MER wordt vanuit de eisen die de Wet milieubeheer stelt aan een MER daar een vergelijking met de autonome ontwikkeling aan toegevoegd. In dat geval worden de maatregelen die in het kader van het Besluit huisvesting[3] moeten worden uitgevoerd verdisconteerd in de referentie.

Vervolgens is vastgesteld wat er gebeurt als alle ontwikkelruimte die in het nieuwe bestemmingsplan plan zit ook daadwerkelijk wordt ingevuld. Dat is inclusief de ruimte die via de

[3] Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij is op 1 april 2008 in werking getreden. Met dit besluit wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissie-arme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissie-arm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden.

wijzigingsbevoegdheid gecreëerd kan worden. Hiermee wordt het maximaal mogelijke effect vanuit het plangebied vastgesteld, oftewel de zogenaamde ‘worstcase’. Deze stap is een verplicht onderdeel. De uitgangspunten van dit worstcase scenario zijn:

- Het uitbreiden van de bouwvlakken tot 1,5 ha, daar waar de gemeente voornemens is dit toe te gaan staan
- Geen verdergaande inzet van emissiebeperkende maatregelen ten opzichte van autonome ontwikkelingen

Uit de berekeningen blijkt dat voor de binnen de invloedssfeer van het plangebied gelegen Natura 2000-gebieden geldt dat het uitbreiden van alle veehouderijbedrijven in het plangebied, zonder gebruik te maken van een salderingsregeling (zoals die in de stikstofverordening van de provincie Utrecht staat) of van de mogelijkheden die door de techniek worden geboden, tot resultaat heeft dat de depositie toeneemt in de betreffende Natura 2000-gebieden. In bijna het volledige areaal met kwalificerende habitats zou er dan sprake kunnen zijn van een toename van de depositie met meer dan 10 mol N/ha/jaar. Vanuit de Natuurbeschermingswet zou het plan daarmee niet uitvoerbaar zijn.

De volgende stap is daarom het ontwikkelen van realistische scenario’s. Hiervoor zijn twee scenario’s ontwikkeld die gebaseerd zijn op huidige regelgeving (stikstofverordening provincie Utrecht) en realistische (gefundeerde) aannamen met betrekking tot het aantal bedrijven dat ermee ophoudt en het aantal agrarische bedrijven die nog wel zullen groeien binnen het plangebied.

<u>Scenario 1: Werking van de provinciale verordening, met opvulling tot het formaat van de huidige bouwvlakken</u>
In dit scenario is rekening gehouden met de te verwachten dynamiek binnen de agrarische sector. Deze dynamiek ontstaat doordat een deel van de agrarische bedrijven stopt, een gedeelte blijft qua omvang gelijk en een deel groeit. Het onderzoek maakt verder duidelijk tot welke omvang de groeiende agrarische bedrijven binnen het plangebied kunnen ontwikkelen met in acht neming van de salderingsregels zoals die nu gelden op basis van de stikstofverordening in de provincie Utrecht.

De berekeningen tonen aan dat er binnen de randvoorwaarden die de verordening stelt slechts ontwikkelruimte is tot aan de grenzen van de huidige bouwvlakken zoals geïllustreerd in figuur 0.3. Bij een groei tot 1,5 ha zou er slechts voor een heel klein deel van de agrarische populatie (veel minder dan 5 %) salderingsruimte beschikbaar zijn om gebruik van te kunnen maken. Als een realistisch deel van de populatie zou groeien tot 1,5 ha, dan is aangetoond dat er in dat geval geen sprake is van een afname van de totale emissies uit het gebied. De toename van de gebiedsemissie zou dan tot gevolg hebben dat er sprake zou zijn van een toename van de depositie in de Natura 2000-gebieden.

<u>Scenario 2: Inzet van Best Beschikbare Technieken zodat groeiende agrarische bedrijven tot 1,5 ha kunnen doorontwikkelen</u>

Vooralsnog gaat de verordening niet uit van de substantiële inzet van stalmaatregelen. Elders in Nederland (bijvoorbeeld Noord-Brabant) geldt wel beleid dat ervan uit gaat dat nieuwe stallen met behulp van de laatste emissiereducerende technieken worden gebouwd. In dit scenario is doorgerekend wat het effect is van deze verdergaande emissiebeperkende maatregelen. De resultaten tonen aan dat, binnen de aannemelijke dynamiek in de populatie, en zonder dat er sprake zal zijn van een onaanvaardbare hoge groei van het aantal melkkoeien per hectare, de inzet van dergelijke stalmaatregelen ervoor zorgen dat de meest vitale ondernemers door kunnen groeien tot een bouwvlak met een omvang van 1,5 ha. Zie ook figuur 0.4.

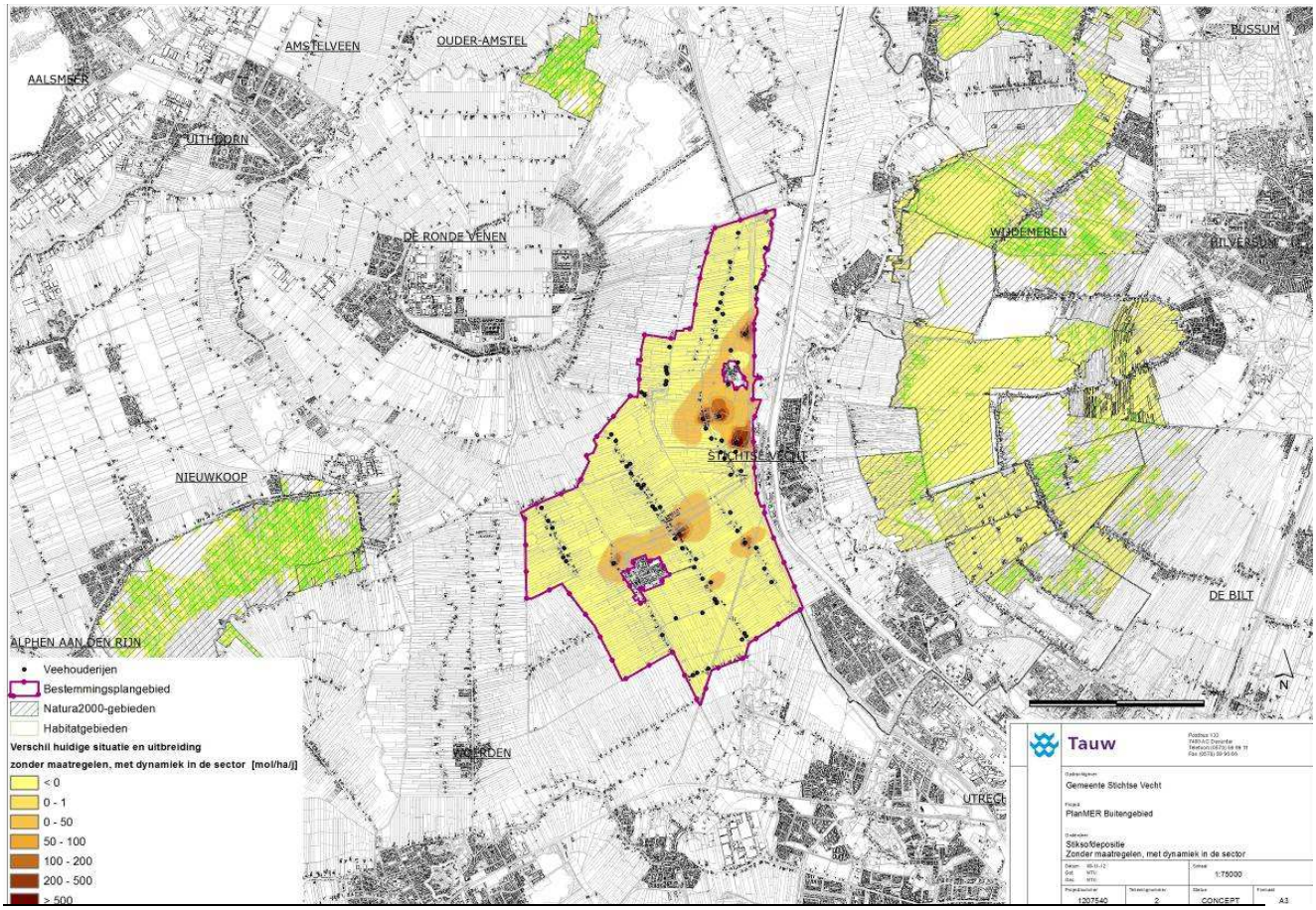

Figuur.0.3 Toe- en afname van de depositie t.o.v. het huidig gebruik bij de ontwikkeling van groeiers tot aan de huidige bouwvlak-omvang, zonder inzet van stalmaatregelen (conform de provinciale verordening), zie ook bijlage 6

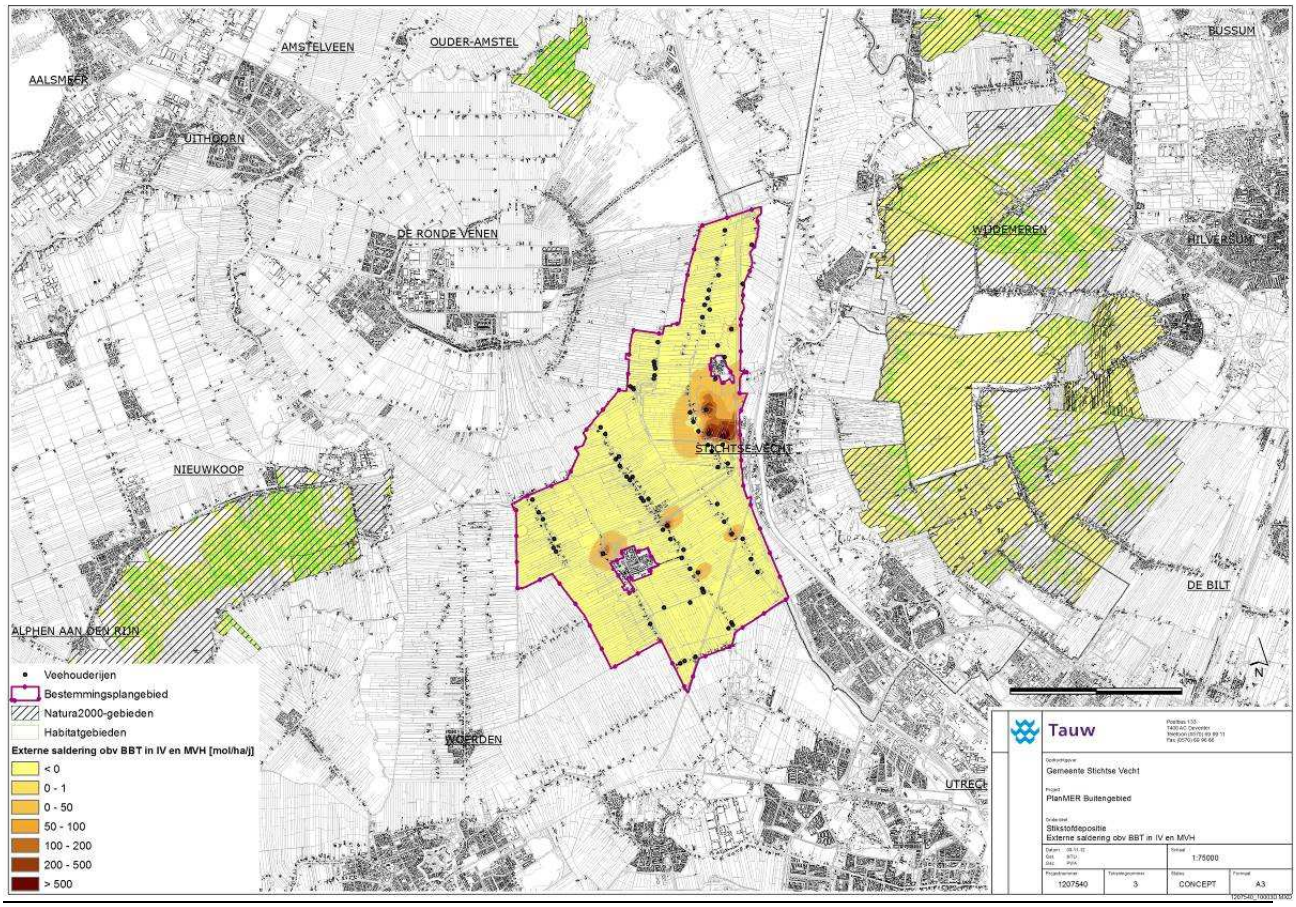

Figuur 0.4 Toe- en afname van de depositie t.o.v. het huidig gebruik bij de ontwikkeling van groeiers tot aan 1,5 ha, met inzet van BBT++ stalmaatregelen (conform elders geldend beleid), zie ook bijlage 6

Conclusies stikstofberekeningen

Uit de berekeningen blijkt dat er binnen de randvoorwaarden die de provinciale stikstofverordening van Utrecht voorschrijft, er voor het vitale gedeelte van de agrarische populatie slechts ontwikkelruimte is tot aan de grenzen van de huidige bouwvlakken. In dit geval zal er een afname zijn van stikstofdepositie op de gevoelige habitattypen en is het plan uitvoerbaar. Bij een groei tot 1,5 ha zou er slechts salderingsruimte beschikbaar zijn voor een heel klein deel van de ondernemers. Alleen indien een substantiële inzet van stalmaatregelen ook voor kleinere bedrijven verplicht wordt gesteld (hiervoor zou de stikstofverordening gewijzigd moeten worden) is een plan met een wijzigingsbevoegdheid tot 1,5 hectare ook uitvoerbaar.

Overige effecten

Effecten op beschermde soorten (Flora en Faunawet)

Op basis van de eisen die aan individuele ontwikkelingen worden gesteld en de praktische mogelijkheden om beschermde soorten in te passen in lokale ontwikkelingen, zijn als gevolg van

het bestemmingsplan geen wezenlijke effecten op beschermde soorten te verwachten. Dit betekent dat ook geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan aan de orde zijn.

Effecten op provinciaal beschermde natuurgebieden
In het bestemmingsplan zijn geen mogelijkheden opgenomen voor grootschalige ingrepen in of nabij provinciaal beschermde natuurgebieden. Mogelijke effecten op deze natuurgebieden beperken zich tot effecten door agrarische ontwikkelingen. De uitbreiding van agrarische bouwvlakken is niet mogelijk in gebied dat is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur. Dit komt door de ligging van bouwvlakken (nabij de weg) en door beperkende bouwregels in natuurgebieden.

Indirecte effecten door stikstofdepositie zijn hierbij incidenteel wel mogelijk. Belangrijke, stikstofgevoelige gebieden zijn beschermd als Natura 2000-gebied. Er is geen effect op deze gebieden Overige gebieden binnen de EHS zijn minder streng beschermd. Hierbij vormt stikstofdepositie geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Landschap
De ontwikkelingen met landschappelijk de grootste impact zijn de uitbreidingen van agrarische bedrijven binnen bestaande bouwvlakken (met maximaal 15 % tot 1 hectare) en de bij wijzigingbevoegdheid geregelde uitbreiding tot 1,5 hectare. Daarnaast speelt voor landschap de mogelijkheid tot wijziging van landbouw naar bedrijf of woning en het realiseren van nevenactiviteiten.

In principe is voor alle ontheffingen en wijzigingsbevoegdheden het vereisten van landschappelijke inpassing opgenomen. Voor werkzaamheden in het agrarisch gebied en voor het aanleggen van een waterbergingsgebied is daarnaast een aanlegvergunningstelsel opgenomen ter bescherming van natuur- landschappelijke waarden. Hiermee zijn landschappelijke waarden in het gebied geborgd. Met het hebben van dit kader wordt de negatieve tendens in de autonome ontwikkeling (verstoring en versnippering door nieuwe bebouwing) gestopt en treedt een positief effect op.

Thema cultuurhistorie (inclusief archeologie)

Historische geografie
Evenals bij het onderdeel landschap moeten cultuurhistorische waarden bij een wijzigingsbevoegdheid of een ontheffing gerespecteerd worden en ingepast. Daarnaast zijn deze waarden ook opgenomen in een aanlegvergunningenstelsel. Op deze wijze in combinatie met de bepalingen op het gebied van landschap zijn historische geografische waarden in het gebied geborgd. Het effect is neutraal.

Historische stedenbouw

De bescherming van rijks- en gemeentelijke monumenten in het plangebied geschiedt via sectorale regelgeving in de Monumentenwet 1988 en de gemeentelijke monumentenverordening. De monumentale molens zijn specifiek bestemd en beschermd, inclusief de molenbiotoop. Verder zijn karakteristieke panden aangewezen op de bestemmingsplankaart. De panden zijn op basis van een gemeentelijke inventarisatie bepaald. De panden waren reeds in het geldende bestemmingsplan aangewezen als karakteristiek. De structuur van de linten wordt gehandhaafd, doordat bouwvlakken moeten aansluiten bij de bestaande bebouwing. Het effect is neutraal.

Archeologie
Ten aanzien van uitbreiding van bestaande bedrijven is er een kleine kans op aantasting van archeologische waarden ter plaatse. In het bestemmingsplan is een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor gebieden met een archeologische verwachtingswaarde (Waarden, Archeologie 1 tot en met 4), inclusief de verplichting tot archeologisch onderzoek. Daardoor is de kans op aantasting van archeologische waarden zoveel mogelijk beperkt binnen de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Aantasting van archeologische waarden is niet aannemelijk. Het effect is neutraal.

Water en bodem
De ontwikkelingen in bestemmingsplan zullen verder geen verslechtering van de bodemkwaliteit tot gevolg hebben. Het effect is neutraal. Wat betreft water zijn de bestaande en te realiseren vergunde waterbergingsgebieden opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan. Verder is specifieke voor veenbodems in het bestemmingsplan opgenomen dat scheuren en diepploegen verboden is. Dit voorkomt ondermeer bodemdaling. Mogelijk neemt het verhard oppervlak toe bij uitbreidingen hiervoor zijn middels wetgeving voldoende compenserende en mitigerende maatregelen op te leggen. Ook op de waterkwaliteit worden geen effecten verwacht. Het effect op water is als neutraal beoordeeld.

Thema Verkeer
De uitbreiding van veehouderij bedrijven hangt samen met het aantal bedrijven wat zal stoppen in het gebied. Per saldo zal daarmee geen toename van het verkeer worden verwacht. Wat betreft nieuw vestiging van bedrijven is in het nieuwe bestemmingsplan opgenomen dat deze geen verkeersaantrekkende werking mogen hebben. Door toedoen hiervan zal de huidige situatie onveranderd blijven. Het effect is daarom neutraal.

Woon- en leefmilieu
Onder het thema woon- en leefmilieu worden aspecten geluid, luchtkwaliteit en geur beschouwd.

Geluid
Geluid direct afkomstig van de agrarische bedrijven is gereguleerd in de Wet milieubeheer (Wm) en valt onder de noemer industrielawaai. Omdat er geen bedrijfsverplaatsingen zijn voorzien zijn er dus geen effecten te verwachten voor het aspect geluid. Geluid als gevolg van wegverkeer, waaronder het verkeer van en naar de agrarische bedrijven, valt onder het regiem van de Wet

geluidhinder (Wgh). Uit de verkeersparagraaf blijkt dat de toename van het aantal verkeersbewegingen door toedoen van het nieuwe bestemmingsplan naar verwachting niet merkbaar zal zijn met betrekking tot de hinderbeleving vanuit het wegverkeerslawaai. Het effect voor geluid is neutraal.

Lucht
Overschrijdingen van grenswaarden door uitbreidingen van stallen in de toekomst kunnen niet plaatsvinden aangezien er geen vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) wordt afgegeven als de norm voor fijn stof wordt overschreden. Een aanvraag voor een uitbreiding van een bestaande stal moet dus altijd voldoen aan de grenswaarden. Het transport van en naar de agrarische bedrijven heeft geen relevant effect op de luchtkwaliteit. Zowel voor bestaande als voor nieuwe situaties (na uitbreidingen) geldt dat de normen voor luchtkwaliteit niet mogen overschrijden. Op het onderdeel lucht worden geen negatieve effecten verwacht. De beoordeling is neutraal.

Geur
Een uitbreiding of nieuwbouw van een stal conform de geurverordening is niet mogelijk op een afstand van 50 meter of minder. Dit betekent ook dat wanneer een bestaande stal die aan vervanging toe is, deze vervanging moet plaatsvinden op een afstand van minimaal 50 meter. Op termijn zullen daarmee steeds minder dierverblijven op minder 50 meter afstand staan en zal het aantal knelpunten afnemen. Een uitbreiding van grondgebonden veehouderij in het plangebied zal dus geen knelpunten opleveren ten aanzien van geur. De uitbreiding van bestaande bedrijven zal plaatsvinden buiten de 50 meter contour. Daarnaast bestaat de kans dat de geursituatie ten aanzien van bestaande woonhuizen in het plangebied verbetert.
Dit omdat huidige stallen die op kortere afstand zijn gelegen dan 50 meter niet op die plek terugkeren bij vervanging. Dit levert een neutraal effect op.

Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

Het voorgenomen bestemmingsplan landelijk Gebied West geeft uitwerking aan vastgesteld beleid voor het gebied. Het plan faciliteert vooral landbouwkundige ontwikkelingen in het gebied. Voorliggend planMER toont aan dat als gevolg van uitvoering van het bestemmingsplan geen knelpunten ontstaan op het gebied van wet- en regelgeving. Speciale aandacht in dit planMER is uitgegaan naar mogelijke effecten van de ontwikkelruimte die aan agrarische bedrijven geboden wordt. Voor het onderdeel ecologie ligt hier een uitvoerige scenarioanalyse aan ten grondslag. Er is gerekend met twee scenario’s: een scenario waar in de huidige bouwvlakken worden opgevuld zonder wijzigingsbevoegdheid van 1,5 hectare en een scenario met de wijzigingsbevoegdheid en het inzetten van emissie reducerende technieken. De resultaten van de scenario’s hebben aangetoond dat de ontwikkelruimte geen negatieve effecten op verzuring en eutrofiering oplevert na vergelijking van de ontwikkelruimte die met het plan mogelijk wordt gemaakt met het huidig gebruik. Er treedt ten opzichte van het huidige gebruik door een afname van depositie zelfs een positief effect op. Ten opzichte van de autonome ontwikkeling kan er wel een zekere toename van de depositie gaan ontstaan.

Uit de berekeningen blijkt echter wel dat er binnen de randvoorwaarden die de provinciale stikstofverordening van Utrecht voorschrijft, er voor het vitale gedeelte van de agrarische populatie slechts ontwikkelruimte is tot aan de grenzen van de huidige bouwvlakken. Bij een groei tot 1,5 ha zou er slechts salderingsruimte beschikbaar zijn voor een heel klein deel van de ondernemers. Alleen indien een substantiële inzet van stalmaatregelen ook voor kleinere bedrijven verplicht wordt gesteld (hiervoor zou de stikstofverordening gewijzigd moeten worden) is een plan met een wijzigingsbevoegdheid tot 1,5 hectare ook uitvoerbaar.

Voor geen van de overige aspecten zijn negatieve effecten te verwachten en voor wat betreft het aspect landschap. Vanwege de voorwaarde van landschappelijke inpassing bij uitbreidingen van agrarische bouwvlakken is er sprake van een positief effect op de landschappelijke kwaliteiten in het gebied.

Daarmee is vastgesteld dat er ten aanzien van de Natuurbeschermingswet geen belemmeringen worden verwacht die het voorliggende plan onuitvoerbaar zouden kunnen laten zijn. Ook vanuit de andere sectorale kaders zijn de plannen inpasbaar.

1 Inleiding

Voor u ligt het milieueffectrapport (MER) over het bestemmingsplan Landelijk Gebied West. Dit hoofdstuk beschrijft de aanleiding voor de m.e.r.-procedure, de belangrijkste betrokken partijen en de stappen die in de m.e.r.-procedure worden gezet.

1.1 Waarom dit MER?

Het nieuwe Bestemmingsplan Landelijk Gebied West vormt het kader voor eventuele Besluitm.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten. Het is niet ondenkbeeldig dat voor bepaalde activiteiten te zijner tijd Besluitm.e.r.'s [4] doorlopen moeten worden. Binnen het plangebied liggen ca. 100 grondgebonden veehouderijbedrijven. Het aantal bedrijven wat bijdraagt aan de stikstofemissie is 76. Het gaat specifiek om het bieden van ontwikkelruimte voor deze agrarische bedrijven zoals de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee, varkens (besluitm.e.r, onderdeel C, categorie 14) en overige diersoorten[5] (besluitm.e.r., onderdeel D, categorie 14).

Daarnaast zijn significant negatieve effecten op de omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand zijn uit te sluiten. Het gaat om mogelijke significante effecten op de Natura 2000-gebieden Nieuwkoopse plassen & De Haeck en Oostelijke Vechtplassen. De Passende beoordeling, die tevens integraal onderdeel uitmaakt van deze PlanMER, zal uitsluitsel geven of daadwerkelijk sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van de ontwikkelmogelijkheden die het nieuwe bestemmingsplan biedt.

Vanwege het feit dat het bestemmingsplan mogelijk kader stellend is voor Besluitm.e.r. (beoordelings)plichtige activiteiten en omdat een passende beoordeling moet worden opgesteld is het doorlopen van de planm.e.r. verplicht.

Wettelijke m.e.r.-plicht

M.e.r. heeft als doel het milieu een volwaardige plaats te geven in de bestuurlijke besluitvorming. De gemeente Stichtse Vecht kan bovendien met de uitkomsten van m.e.r. een solide onderbouwing geven voor het bestemmingsplan Landelijk Gebied West.

M.e.r. is wettelijk vastgelegd in de Wet Milieubeheer.
In de Wet Milieubeheer (Wm) is in hoofdstuk 7 geregeld dat bij bepaalde plannen en/of besluiten met mogelijke grote milieugevolgen het verplicht is informatie te verzamelen over de als gevolg van de ingreep optredende milieugevolgen. Het doel is het milieubelang volwaardig te laten meewegen bij dergelijke plannen en/of besluiten. Voor deze plannen en/of besluiten wordt een milieueffectrapportage (m.e.r.) procedure doorlopen. In de bijlage bij het Besluit m.e.r. is bepaald

[4] Binnen de m.e.r.-procedure worden de volgende afkortingen gebruikt: de m.e.r. en het MER. De m.e.r. duidt de procedure van milieueffectrapportage aan, zoals het onderzoek, de inspraak en alle bijkomende adviezen en dergelijke. De afkorting MER staat voor het eindproduct, het milieueffectrapport
[5] Pluimvee, mestvarkens, zeugen, gespeende biggen, pelsdieren, voedsters, vlees- en opfokkonijnen, melk-, kalf- of zoogkoeien, vrouwelijk jongvee, vleesrunderen, schapen, geiten, paarden, pony's en struisvogels

voor welke ingrepen een m.e.r.-procedure doorlopen moet worden. Dit is mede afhankelijk van de aard en omvang van de activiteit en het soort besluit.

Onderscheid planm.e.r.-projectm.e.r.
Daarnaast is er een onderscheid tussen planm.e.r. (voor (globale) kaderstellende plannen en besluiten) en besluitm.e.r. (voor (concrete) besluiten op basis waarvan realisatie mogelijk is). Uitgangpunt is dat het MER aan moet sluiten bij het detailniveau van het plan of besluit waaraan het gekoppeld is. In casu is sprake van een planMER hierna worden echter steeds alleen de termen m.e.r. en MER gebruikt.

1.2 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Het MER doorloopt zijn eigen procedure, parallel aan die van het bestemmingsplan. In de m.e.r.-procedure is de gemeente Stichtse Vecht initiatiefnemer en daarmee de opsteller van het MER. gemeente Stichtse Vecht is tevens het bevoegd gezag en heeft de formele, procedurele verantwoordelijkheid. Deze zal het bestemmingsplan (waarvan het MER onderdeel is) vaststellen.

1.3 Stappen in de m.e.r.-procedure

De m.e.r.-regelgeving kent een beperkte en een uitgebreide procedure. Op het onderhavige project is de uitgebreide m.e.r.-procedure van toepassing (een meer uitgebreide beschrijving van deze procedure is ook opgenomen in bijlage 1).

Voorfase
De m.e.r.-regelgeving kent een beperkte en een uitgebreide procedure. Op het onderhavige project is de uitgebreide m.e.r.-procedure van toepassing.

Voorfase
De gemeente heeft op donderdag 31 mei 2012 bekend gemaakt dat het een besluit voorbereidt waarvoor de m.e.r.-procedure geldt.

Het startdocument is ter inzage gelegd tussen 1 juni en 29 juni 2012 op het Omgevingsloket van de gemeente Stichtse Vecht in GR Maarssen en het Servicepunt Beek en Hoff in Loenen aan de Vecht. Een ieder heeft de gelegenheid gekregen om zienswijzen in te dienen. Hiervan hebben vijf instanties/ personen gebruikgemaakt. Te weten het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, Waternet, LTO Noord, TenneT en een bewoner van het plangebied.
Ook de betrokken overheden en wettelijke adviseurs zijn geraadpleegd.

MER
Aan de hand van de binnengekomen inspraakreacties en adviezen heeft de gemeente Stichtse Vecht vervolgens het voorliggende MER opgesteld.

Inspraak
De gemeente legt het MER en het ontwerp bestemmingsplan beiden ter inzage. Een ieder kan in deze periode zienswijzen indienen op het MER. De Commissie voor de m.e.r. brengt verplicht advies uit over het MER binnen een termijn die ook voor de zienswijzen geldt.

Definitief besluit
De gemeente neemt het definitieve besluit. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het MER, de inspraakreacties en de bijbehorende adviezen. Aangegeven wordt hoe rekening gehouden is met milieugevolgen, inspraakreacties en adviezen. Bovendien wordt vastgesteld hoe en wanneer er geëvalueerd wordt op daadwerkelijk optredende milieugevolgen. Het vormt een bijlage bij het bestemmingsplan, en gaat als zodanig mee in de (inspraak)procedure. Het MER heeft echter ook een eigen procedure. Deze twee procedures zijn aan elkaar gekoppeld. In bijlage 1 is zowel de ruimtelijke als de m.e.r.-procedure weergegeven, inclusief alle termijnen en verantwoordelijke partijen.

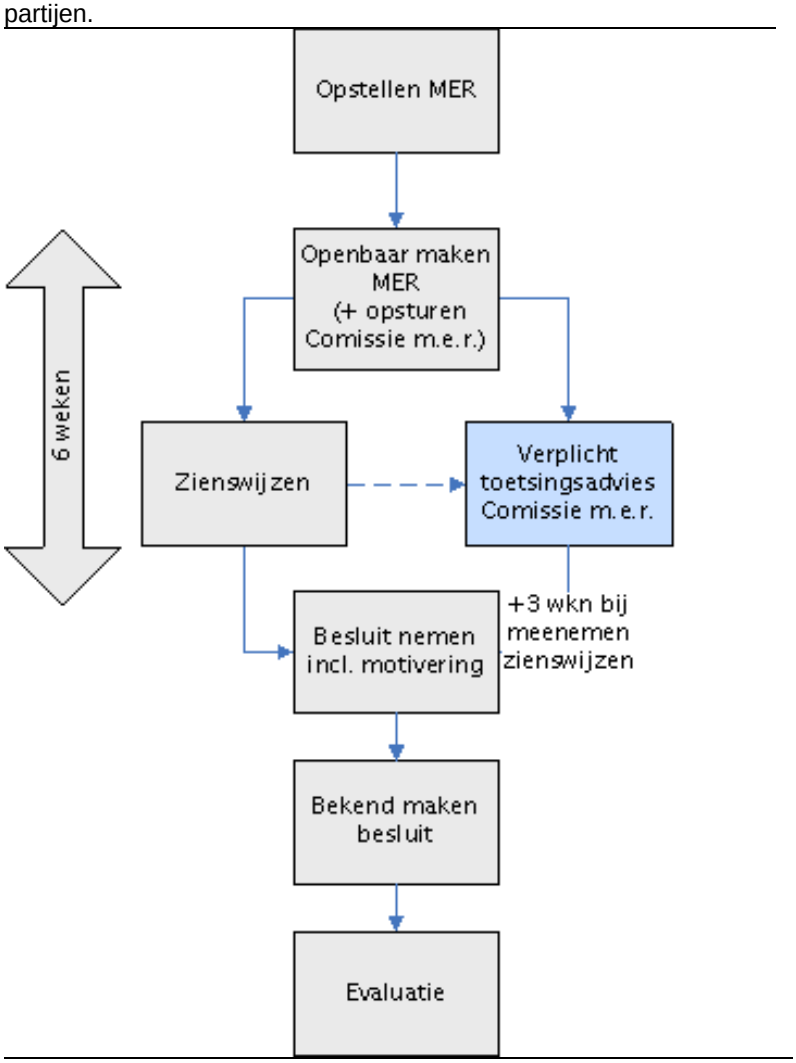

Figuur 1.1 Milieueffectprocedure (bron: Commissie voor de m.e.r.)

1.4 Opbouw van dit milieueffectrapport

Eisen waaraan dit MER moet voldoen
Een MER moet aan een aantal eisen voldoen. Deze eisen wettelijk bepaald (conform Wet milieubeheer).

- Een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de wijze van uitvoering, met de (reële) alternatieven daarvoor, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven (zie hoofdstuk 1)

- Een aanduiding van het te nemen besluit of de besluiten waarvoor het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en alternatieven (zie paragraaf 1.1)
- Een beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkeling van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben (zie hoofdstuk 1 en verder)
- Een beschrijving van de gevolgen van voorgenomen activiteit en alternatieven voor het milieu, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven (zie hoofdstuk 1)
- Een vergelijking van de alternatieven op basis van de bepaalde milieueffecten (zie hoofdstuk 4, 5 en 6)
- Een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige milieueffecten van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen (zie hoofdstuk 4 en 5)
- Een overzicht van de leemten in kennis, ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens (zie hoofdstuk 7)
- Een publieksvriendelijke samenvatting (zie voorin dit document)

Leeswijzer
Hoofdstuk 1 bevat de inleiding (onder andere doel bestemmingsplan, aanleiding m.e.r.). De uitgangspunten en het kader van dit milieueffectrapport worden behandeld in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het plan en de alternatieven. Hoofdstuk 4 bevat de milieueffecten voor natuur. De overige milieueffecten zijn terug te vinden in hoofdstuk 5 (steeds voorafgegaan door de referentiesituatie). De vergelijking van de scenario’s en leemten in kennis staan in hoofdstuk 6 en 7. Onderdeel van de bijlagen is onder meer een verklarende woordenlijst. In de hoofdtekst wordt verder verwezen naar verschillende andere bijlagen.

2 Kader van dit MER

Dit hoofdstuk schetst het kader van dit MER: de voorgeschiedenis van het project, de probleem- en doelstelling, het plan- en studiegebied en het relevante beleid waaruit het bestemmingsplan Landelijk Gebied West is voortgekomen. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een paragraaf over de samenhang met andere ontwikkelingen en beleid.

2.1 Aanleiding

De gemeente Stichtse Vecht wil verschillende verouderde bestemmingsplannen actualiseren. De actualisering van de bestemmingsplannen is opgezet om het aantal plannen te verkleinen, maar ook om een meer eenduidige regeling te bewerkstelligen. Ook zijn geldende plannen soms op onderdelen onvoldoende toegerust om een goed antwoord te geven op de hedendaagse vraagstukken.

Met het opstellen van het bestemmingsplan Landelijk Gebied West worden diverse verouderde bestemmingsplannen geheel of gedeeltelijk herzien:

- Landelijk Gebied Kockengen 1989
- Landelijk Gebied Kockengen 1989 eerste herziening 1998
- Landelijk Gebied West 1993
- Portengensebrug 1980
- Uitwerkingsplan Portengensebrug 1991
- Landelijk Gebied West 1973
- Landelijk Gebied West 1973, eerste herziening (1992)
- Verbreding Rijksweg A2 (2000)

Het plangebied staat niet voor grote veranderingen. Het gaat voornamelijk om het vastleggen van de bestaande situatie en mogelijkheden in een actueel toetsingskader. Daarnaast zijn kwalitatieve verbeteringen mogelijk. Hierbij kan worden gedacht aan de versterking van het recreatieve karakter. Voor de landbouw spelen ontwikkelingen zoals schaalvergroting, verbreding en bedrijfsbeëindiging. In het plangebied speelt het water ook een belangrijke rol.

Op basis van bovenstaande opgave worden de volgende doelstellingen geformuleerd. Enerzijds is het doel van het bestemmingsplan om te komen tot een degelijk toetsingskader voor de verdere ontwikkeling van al bestaande functies. Het plan beoogt daarmee het volgende te regelen:

- de functies waarvoor de gronden binnen het plangebied mogen worden gebruikt, bijvoorbeeld voor de landbouw, voor wonen, voor recreatie, et cetera
- de functies waarvoor mag worden gebouwd, op welke plaats mag worden gebouwd en onder welke voorwaarden
- de functies waarvoor gronden mogen worden ingericht, waar en onder welke voorwaarden inrichtingswerkzaamheden mogen worden uitgevoerd, bijvoorbeeld het graven of dempen van sloten, het aanleggen van wegen, enzovoort

Anderzijds wordt er met het bestemmingsplan ook naar gestreefd om ongewenste ontwikkelingen tegen te houden of juist ruimte te creëren voor ontwikkelingen die in de komende planperiode zijn te verwachten. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van vrijkomende agrarische bebouwing en de Ecologische Hoofdstructuur. Om hierbij sturend op te kunnen treden bevat het bestemmingsplan een visie voor de toekomst, met daaraan gekoppeld specifiek beleid en regels.

2.2 Plan- en studiegebied

Plangebied
Het plangebied Landelijk Gebied West omvat grotendeels het landelijk gebied van de voormalige gemeente Breukelen ten westen van de rijksweg A2. Ten noordoosten van Nieuwer Ter Aa ligt een klein gebied ten oosten van de A2 dat ook in het plangebied hoort. De buurtschappen Portengensebrug, Portengen, Oukoop, Oud Aa, Kortrijk, Laag-Nieuwkoop en Spengen en het bedrijventerrein nabij het buurtschap Portengensebrug vallen binnen het plangebied. Buiten het plangebied gelaten zijn de kernen Nieuwer Ter Aa en Kockengen, inclusief het toekomstige woongebied 4e kwadrant.

Figuur 2.1 geeft de begrenzing van het plangebied weer. In paragraaf 3.1 is een beschrijving opgenomen van de kenmerken van het plangebied.

Studiegebied
Het studiegebied is het gebied waar effecten kunnen optreden als gevolg van de ingreep. Het studiegebied kan per milieuthema verschillen. In de verschillende deelonderzoeken is per thema aangegeven wanneer het studiegebied afwijkt van het plangebied.

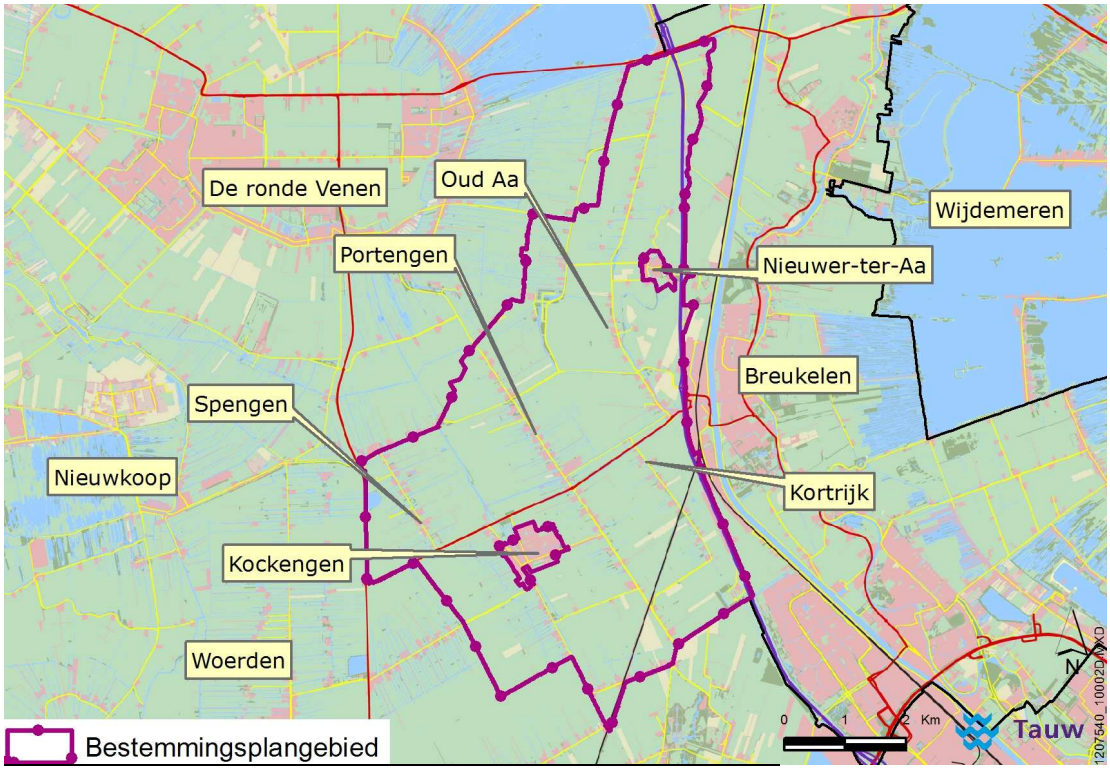

Figuur 2.1 Begrenzing plangebied bestemmingsplan Landelijk Gebied West

2.3 Samenhang met overige ontwikkelingen en beleid

het bestemmingsplan Landelijk Gebied West staat niet op zichzelf. Deze past binnen diverse beleidskaders van de overheid, bijvoorbeeld de Natuurbeschermingswet 1998, Verordening veehouderij, stikstof en Natura 2000[6] Provincie Utrecht en het geurbeleid van de voormalige gemeente Breukelen. In deze paragraaf worden de belangrijkste beleidsstukken weergegeven. Bijlage 3 bevat een overzicht van het overige relevante beleid.

2.3.1 Beleid rondom Stikstofdepositie (provincie Utrecht)

Vanaf 1 maart 2011 is in de provincie Utrecht de verordening veehouderij, stikstof en Natura 2000 in werking getreden. De verordening is van toepassing op alle veehouderijbedrijven in de provincie Utrecht. Met de verordening wil de provincie een balans creëren tussen de bescherming van waardevolle natuur enerzijds en ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische sector anderzijds.

De verordening stelt (extra) technische eisen aan stallen. Ook gelden er voorwaarden aan het salderen van de uitstoot van ammoniak, via een provinciale depositiebank. De depositiebank is een registratie- en monitoringssysteem dat de ontwikkelingen van de stikstofdepositie van veehouderijbedrijven registreert en via saldering de mogelijkheid biedt voor agrarische bedrijfsontwikkeling. Door te salderen wordt een door een bedrijf veroorzaakte toename van depositie op een stikstofgevoelig habitat vereffend met de afname van de stikstofdepositie op hetzelfde habitat als gevolg van het geheel of gedeeltelijk beëindigen van andere bedrijven.

[6] Op 1 maart 2011 in werking getreden.

Uitvoering van de verordening leidt tot een daling van de uitstoot van ammoniak vanuit de veehouderij en geeft duidelijkheid over mogelijkheden voor agrarische bedrijfsontwikkeling.

2.3.2 Overig beleid

Natuurbeschermingswet 1998
In oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden. De Natuurbeschermingswet 1998 is gericht op de bescherming van gebieden ten behoeve van de daar voorkomende soorten en habitatten (kwalificerende waarden of instandhoudingsdoelstellingen). Binnen het plangebied liggen enkele beschermde natuurmonumenten die beschermd zijn in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het beschermd natuurmonument Oeverlanden van het Gein, de Aa en de Angstel wordt gevormd door oeverlanden, die onderdeel uitmaken van het landschap van de veenstromen het Gein, de Aa en de Angstel. Het beschermd natuurmonument Schraallanden Utrecht-west wordt gevormd door oeverlanden bestaande uit gras- en hooilanden, moerassige terreinen waaronder rietvelden met plaatselijke houtgewas en delen moerasbos. Het betreft de gebieden Armenland Ruwiel, langs de Veenkade, langs de Demmerikse kade en een schraalland in de gemeente De Ronde Venen.

Verordening lokaal geurbeleid landelijk gebied Breukelen
De gemeenteraad van de voormalige gemeente Breukelen heeft op 28 september 2010 de notitie en de verordening "Lokaal geurbeleid landelijk gebied, gemeente Breukelen" vastgesteld. De verordening is met ingang van 8 oktober in werking getreden. De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is sinds 1 januari 2007 van toepassing. De wet kent diercategorieën waarvoor een geuremissie factor is vastgesteld, zoals vleesvee, varkens, schapen en legkippen. Daarnaast kent de wet diercategorieën, zoals melkrundvee en paarden, waarvoor een vaste afstand geldt tussen het emissiepunt van de stal en een geurgevoelig object, zoals een woonhuis.

De nieuwe wet geeft de gemeente de mogelijkheid om via een verordening lokaal beleid vast te stellen voor de geurbelasting en de vaste afstanden. Dit om een gewenste ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken. De vaste afstanden kunnen daarbij worden verkleind. Daarbij geldt binnen de bebouwde kom een minimale afstand van 50 meter en buiten de bebouwde kom een minimale afstand van 25 meter. De noodzaak voor lokaal geurbeleid moet worden onderbouwd, waarbij in elk geval aandacht moet worden besteed aan de gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied.

Landschapsontwikkelingsplan Breukelen – Loenen
Het Landschapsontwikkelingsplan Breukelen-Loenen (LOP) geeft een visie op het landelijk gebied van de voormalige gemeenten Loenen en Breukelen voor de komende 10 tot 15 jaar. Belangrijk uitgangspunt is het behoud van het landelijk karakter van dit unieke landschap in het Groene Hart. De visie geeft vanuit de aspecten landschap, recreatie, natuur en lokale economie inzicht in de ontwikkelingsmogelijkheden in het landelijk gebied en de te maken keuzes. Daarnaast geeft de visie voor nieuwe ontwikkelingen de landschappelijke randvoorwaarden aan. Het LOP is sturend voor nieuwe ontwikkelingen in het landelijk gebied.

In het LOP is de volgende visie voor het plangebied geformuleerd:

- het behouden van het (zeer) open veenweidelandschap
- het behouden (en versterken) van de lintbebouwing
- het versterken van het halfopen stroomruggenlandschap Aa en Angstel
- het behouden en versterken van de relatie tussen de landschappen aan weerszijden van grote infrastructuur

Beeldkwaliteitsplan Breukelen – Loenen

Het beeldkwaliteitplan Breukelen en Loenen (BKP) sluit direct aan op het Landschapsontwikkelingsplan Breukelen-Loenen (LOP). Het BKP gaat in op de samenhangende beeldkwaliteit van bepaalde structuren en op het lagere schaalniveau van daarbinnen gelegen erven, bebouwingen en kleinschalige landschapelementen, zoals beplantingen en water.

In het BKP zijn binnen het plangebied drie deelgebieden onderscheiden: het veenweidegebied-west, het weidegebied-oost en het stroomruggenlandschap Aa en Angstel. In het veenweidegebied-west wordt ingezet op behoud en versterking van het unieke veenweidelandschap met de bijbehorende openheid en de regelmatige copeverkaveling. Aan agrarische bedrijven wordt, onder landschappelijke voorwaarden, binnen de karakteristiek van de linten ruimte geboden voor schaalvergroting of neveninkomsten uit verbreding. Enkele van de vroeger veelvuldig voorkomende geriefhoutbosjes in de polders wordt hersteld. In het weidegebied-oost is de visie: 'behoud van het agrarische, open landschap'. Op kleinere schaal zijn aanvullingen wenselijk, ter versterking van cultuurhistorische patronen of ter verbetering van de recreatieve toegankelijkheid. Kleinschalig landschaps- en natuurherstel in de open ruimten, kunnen de gebieden aantrekkelijker maken voor recreatief medegebruik. Het stroomruggenlandschap langs de Aa en de Angstel bestaat uit een doorgaand lint, waar kleinschalige landschapselementen van verspreide beplante erven, begroeide oevers en kleine bosjes dienen te worden versterkt.

De archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de gemeenten Maarssen, Loenen, Abcoude en Breukelen

De voormalige gemeente Breukelen heeft, samen met omliggende gemeenten, de archeologische waarden onderzocht. De resultaten zijn weergegeven in ‘De archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de voormalige gemeenten Maarssen, Loenen, Abcoude en Breukelen’. De archeologische waarden worden op de kaart weergegeven en door middel van regels beschermd. Zo is er een aanlegvergunning ten behoeve van bescherming van archeologische waarden opgenomen. In hoofdstuk 5 wordt hier nader op ingegaan.

3 Voorgenomen activiteit en scenario's

Dit hoofdstuk beschrijft de voorgenomen activiteit en de totstandkoming van de scenario's. Eerst volgt een beschrijving van de ruimtelijke kenmerken van het plangebied. Daarna volgt de beschrijving van het initiatief en de scenario's die hiervoor zijn ontwikkeld.

3.1 Gebiedsbeschrijving

Huidig ruimtegebruik in en om het plangebied
Deze paragraaf geeft een algemene beschrijving van de bestaande en toekomstige situatie in het plangebied en de omgeving daarvan.

Het plangebied is bestemd voor diverse gebruiksvormen en functies. Het gaat hoofdzakelijk om de functie landbouw. Daarnaast bevat het gebied de functies bedrijvigheid, wonen, verblijfs- en dagrecreatie en maatschappelijke voorzieningen. Het totaal aantal agrarische bedrijven (alle percelen met agrarische activiteiten) bedroeg in 2007 op basis van een inventarisatie ten behoeve van het voorontwerp bestemmingsplan Landelijk Gebied West 104 bedrijven. Het meest voorkomende bedrijfstype is melkveehouderij. Het aantal bedrijven welke bijdrage aan de stikstofemissie is 76. De locaties van deze bedrijven is weergegeven in figuur 3.1. In onderstaande tabel is het emissieprofiel van het gebied weergegeven. Dit is de relatieve bijdrage aan de emissies van de verschillende diergroepen.

Tabel 3.1 Het emissieprofiel van het plangebied

Diergroep	Relatieve bijdrage aan de emissies	Opmerkingen
Melkvee	72 %	
Varkens	0 %	
Vleesvee	17 %	
Pluimvee	0 %	
Overig	11 %	Schapen, paarden, geiten en dergelijke

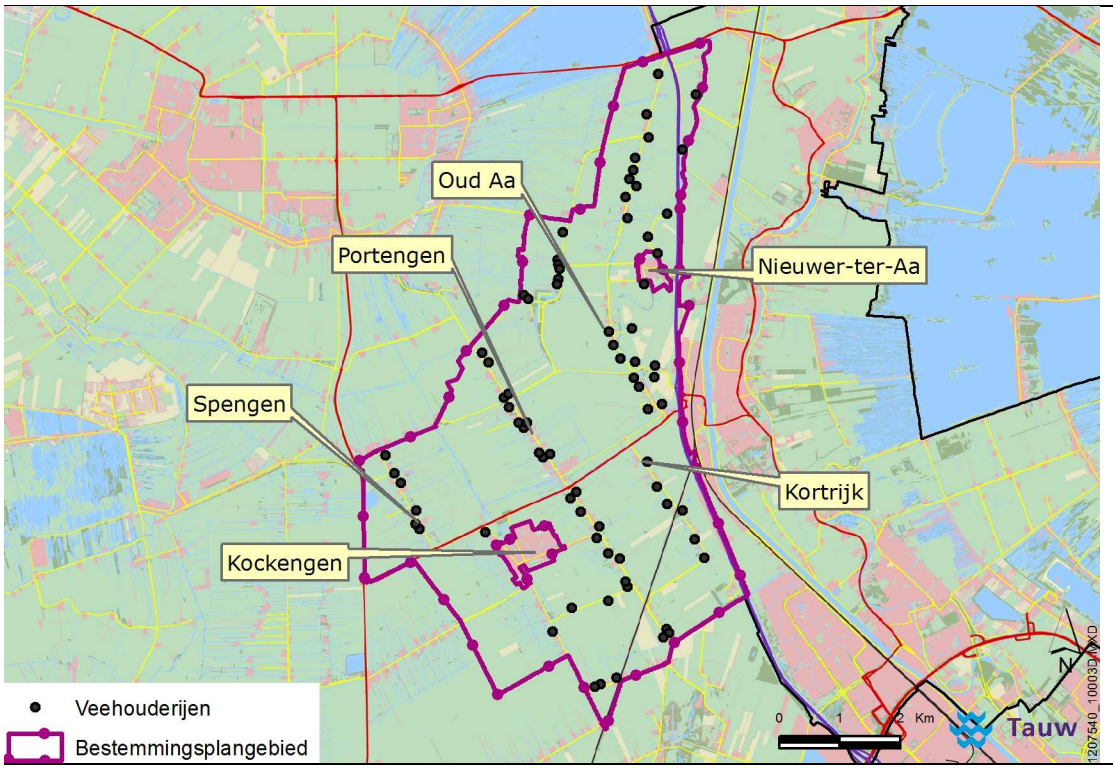

Figuur 3.1 Locaties veehouderijen in het plangebied

Ontwikkelingen in en om het plangebied
Het plangebied en omgeving kennen een sterk conserverend karakter. In het plangebied zal de huidige situatie dus nagenoeg gelijk blijven in de autonome ontwikkeling.

3.2 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit, het bestemmingsplan Landelijk gebied West, bestaat uit een ontwikkelvisie en verschillende meer concrete ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt. In deze paragraaf wordt de ontwikkelvisie beschreven en daarnaast de belangrijkste ontwikkelingen welke het bestemmingsplan mogelijk maakt.

Ontwikkelvisie
Onderdeel van het bestemmingsplan Landelijk Gebied West vormt een ontwikkelvisie. De visie is opgesteld om de veranderingen en de ontwikkelingen in het landelijk gebied te sturen welke zich de komende jaren kunnen aandienen. Het is het kader voor buitenplanse ontheffingen en bestemmingsplan herzieningen en biedt daarnaast aanknopingspunten voor wijzigingsbevoegdheden. Duidelijk moet zijn waar welke soort ontwikkeling acceptabel is, dan wel wenselijk. Het vormt het toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen. De ontwikkelingsvisie bestaat uit twee kaarten: een functionele zonering en een landschappelijke zonering (zie figuur 3.2).

De functionele zonering kan worden gedefinieerd als een te begrenzen eenheid, waarbinnen een specifieke functie het primaat heeft en waar dit primaat ook behouden dient te blijven. Indien een ontwikkeling past binnen de functionele zonering, is vervolgens de vraag aan de orde op welke wijze deze ontwikkeling kan worden ingepast in het omringende landschap en kan bijdragen aan de kwaliteiten van het landschap. Hiervoor is de landschappelijke zonering opgesteld.

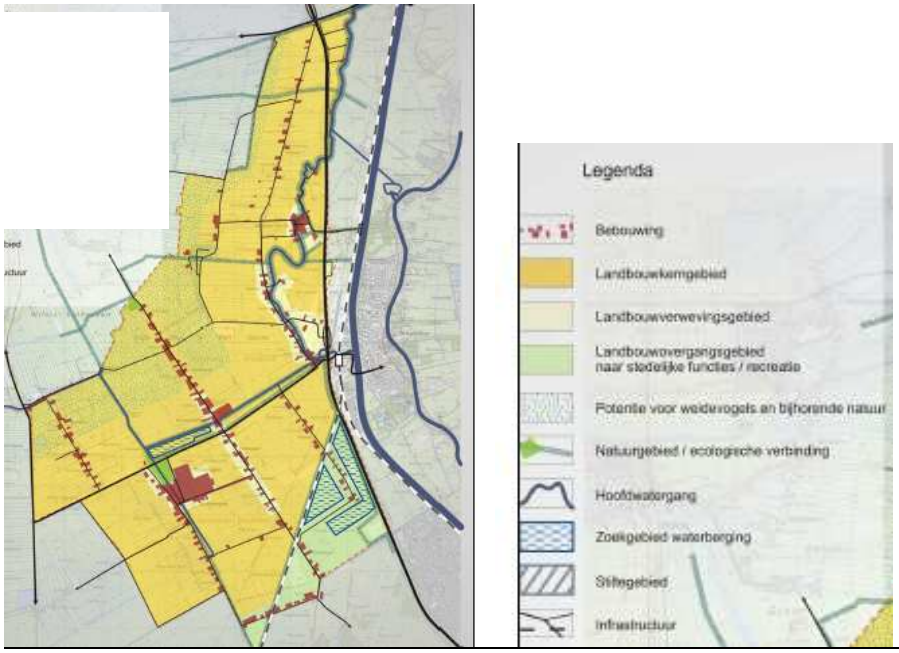

Figuur 3.2 functionele zonering bestemmingsplan Landelijk Gebied West

Ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen die het nieuwe bestemmingsplan mogelijk maakt zijn:

- Agrarische bedrijven krijgen de ruimte om uit te breiden. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen intensieve veehouderijen en overige agrarische bedrijven. De betreffende bedrijven krijgen een afzonderlijke aanduiding 'intensieve veehouderij'. In onderstaande tabel uitbreidingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven weergegeven

	Omvang bouwperceel	Ontheffing	Wijziging	Partiële herziening
Agrarische bedrijven	Geldend recht met eventueel uitbreidingsmogelijkheden voor te kleine percelen	overschrijding bouwperceelgrens met 15 % tot 1 ha	• uitbreiding tot 1,5 ha.	
Intensieve veehouderij	Bestaand	Uitbreiding gebruik met gebouwen / oppervlakte van gebouwen ten behoeve van intensieve veehouderij met		• hervestiging • concentratie op één perceel • uitbreiding

	10 % ten behoeve van dierenwelzijn

- Mestvergistingsinstallaties tot 1.000 m² met een vergister van maximaal 2.500 m³ zijn mogelijk, waarbij de invoer (mest en bijproducten) en de uitvoer (het digestaat) in hoofdzaak gekoppeld zijn aan het ter plaatse gevestigde agrarische bedrijf
- Er zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor het veranderen van vorm en/of vergroten van bouwvlakken van grondgebonden agrarische bedrijven tot een oppervlakte van maximaal 1,5 ha, mits de noodzaak is aangetoond. De bestaande landschapsstructuur wordt behouden, dan wel versterkt
- Ook wordt via een wijzigingsbevoegdheid de mogelijkheid geboden om na bedrijfsbeëindiging de bestemming te wijzigen in Wonen of Bedrijf. De omliggende agrarische bedrijven mogen daardoor niet worden beperkt. Wat betreft de bedrijven, geldt verder onder meer, dat alleen categorie 1 en 2 bedrijven zijn toegelaten. Ook dient ten minste 50 % van de voormalige agrarische bedrijfsbebouwing gesloopt te worden en de oppervlakte aan bebouwing ten behoeve van het bedrijf mag niet meer dan 1000 m² bedragen. Een extra verkeersaantrekkende werking van het bedrijf is niet toegestaan
- Aan activiteiten, zoals een paardenpension of paardenbak, worden voorwaarden gesteld. Het houden van paarden valt niet automatisch onder de definitie agrarisch bedrijf, maar krijgt in principe een bedrijfsbestemming. Het fokken van paarden is wel een agrarische bestemming. Zo is een paardenpension wel als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf toegestaan
- Naast de uitoefening van het agrarisch bedrijf speelt binnen de agrarische bestemming ook het beschermen van natuur- en landschapswaarden een rol. Dit komt tot uitdrukking in het aanlegvergunningstelsel. Ter bescherming van deze waarden geldt voor bepaalde werkzaamheden, die niet tot de normale agrarische werkzaamheden behoren, een aanlegvergunningenplicht. Hierbij kan gedacht worden aan onder andere het aanbrengen van verhardingen, het graven of dempen van watergangen en het vellen of rooien van houtopstanden. Ook het aanbrengen van ondersteunende teelten (bijvoorbeeld gewassen die als veevoer worden gebruikt, zoals maïs)
- Voor de waterbergingsgebieden is de dubbelbestemming waterstaat-waterbergingsgebied opgenomen. Binnen deze dubbelbestemming is een aanlegvergunningstelsel opgenomen ten behoeve van aanwezige waarden
- Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning voor de duur dat de agrarische activiteit wordt uitgeoefend nevenactiviteiten toestaan alsmede naar aard en omvang daarmee vergelijkbare nevenactiviteiten, tot maximaal 2 activiteiten. Deze activiteiten zijn opgenomen in de 'Lijst nevenactiviteiten' welke als bijlage is toegevoegd aan het bestemmingsplan. Een voorwaarde is dat nevenactiviteiten inpasbaar zijn binnen de ter plaatse voorkomende, dan wel de daaraan eigen cultuurhistorische, landschappelijke en de natuurwaarden. Bij nevenactiviteiten kan gedacht worden aan klompenmakerijen, kinderopvang, sportactiviteiten, jeugdherberg et cetera. Kleinschalig kamperen wordt eveneens mogelijk gemaakt. Hiervoor geldt een maximum van 15 kampeermiddelen per bouwvlak. Activiteiten met een verkeersaantrekkende werking (zoals aangegeven in de lijst met nevenactiviteiten) zijn uitsluitend toegestaan bij percelen langs de provinciale weg (N401), Portengen en Oud Aa

- Er zijn vier bestemmingen Waarde Archeologie opgenomen in het bestemmingsplan. Binnen deze bestemmingen is op basis van een uit te voeren archeologisch onderzoek ontheffing mogelijk van de bouwregels. Een aanlegvergunning moet aangevraagd worden indien werkzaamheden worden verricht die de bodem zullen roeren

3.3 Te onderzoeken scenario's

De effecten van de landbouw zullen aan de hand van verschillende scenario's in beeld worden gebracht (zie hieronder). De overige ontwikkelingen, zoals in de vorige paragraaf beschreven zullen niet via scenario's worden beschouwd. Van deze ontwikkelingen zal een inschatting van de (milieu)gevolgen worden gegeven als hier maximaal op wordt ingezet.
We onderscheiden voor de veehouderijbedrijven de volgende scenario's:

- Referentiesituatie: huidige situatie + autonome ontwikkeling (inclusief genomen maatregelen AmvB Huisvesting)
- Scenario maximale ontwikkelmogelijkheden van de landbouwsector op basis van ruimtelijke groeimogelijkheden, zonder sectorale belemmeringen in acht te nemen
- Saldering op basis van de provinciale verordening. Doel is vaststellen of binnen het plangebied voldoende salderingsruimte mag worden verwacht om de geboden agrarische ontwikkelruimte te accommoderen. In de provincie Utrecht geldt de verordening van 95 % van de agrarische ondernemers geen stalmaatregelen verlangd om van externe saldering gebruik te kunnen maken
- Overige scenario's indien de inzet van techniek niet voldoende soelaas blijkt te bieden

Bij de uitwerking van de scenario's zijn verschillende kaarten gemaakt. De belangrijkste zijn opgenomen in de tekst. Daarnaast is een totaaloverzicht van kaarten opgenomen in bijlage 6.

3.4 Referentiesituatie

Met dit MER wordt invulling gegeven aan de vereisten die voortvloeien uit de Natuurbeschermingswet en Wet milieubeheer. De referentiesituaties die gehanteerd worden voor de effectbeschouwingen zijn echter voor beide kaders verschillend.

3.4.1 Referentie vanuit de Natuurbeschermingswet (Nbw)

Vanuit de directe en indirecte kaders die worden gesteld vanuit de Natuurbeschermingswet wordt de voorgenomen activiteit vergeleken met het 'huidig gebruik'. De basis voor de bepaling van het huidige gebruik in dit MER zijn de vergunningen geweest zoals die staan geregistreerd in de gemeentelijke administratie en gegevens uit het Web Bvb van de provincie Utrecht. Deze is wel gecorrigeerd naar de feitelijke situatie, gebruik makend van de gebiedskennis zoals die bij de gemeente beschikbaar is. Zo zijn bijvoorbeeld de inrichtingen verwijderd die nog wel vergund waren maar waarvan bekend was dat er niet langer sprake is van enige bedrijfsvoering.

Ook zijn er correcties doorgevoerd op de bedrijfsvoering van de overige inrichtingen. Daarmee is bewerkstelligd dat deze referentiesituatie zo goed als mogelijk overeenkomt met de definitie van 'huidig gebruik' zoals die voortkomt uit de Natuurbeschermingswet. In eerste instantie zijn de bouwvlakken uit het bestemmingsplan overgenomen. Aan elk van deze bouwvlakken is een emissiepunt gekoppeld.

In bijlage 8 wordt toegelicht op welke wijze de emissies zijn vertaald naar individuele en gebiedseigen depositiekarakteristieken. Het resultaat van deze gebiedsgerichte modellering is weergegeven in figuur 3.3.

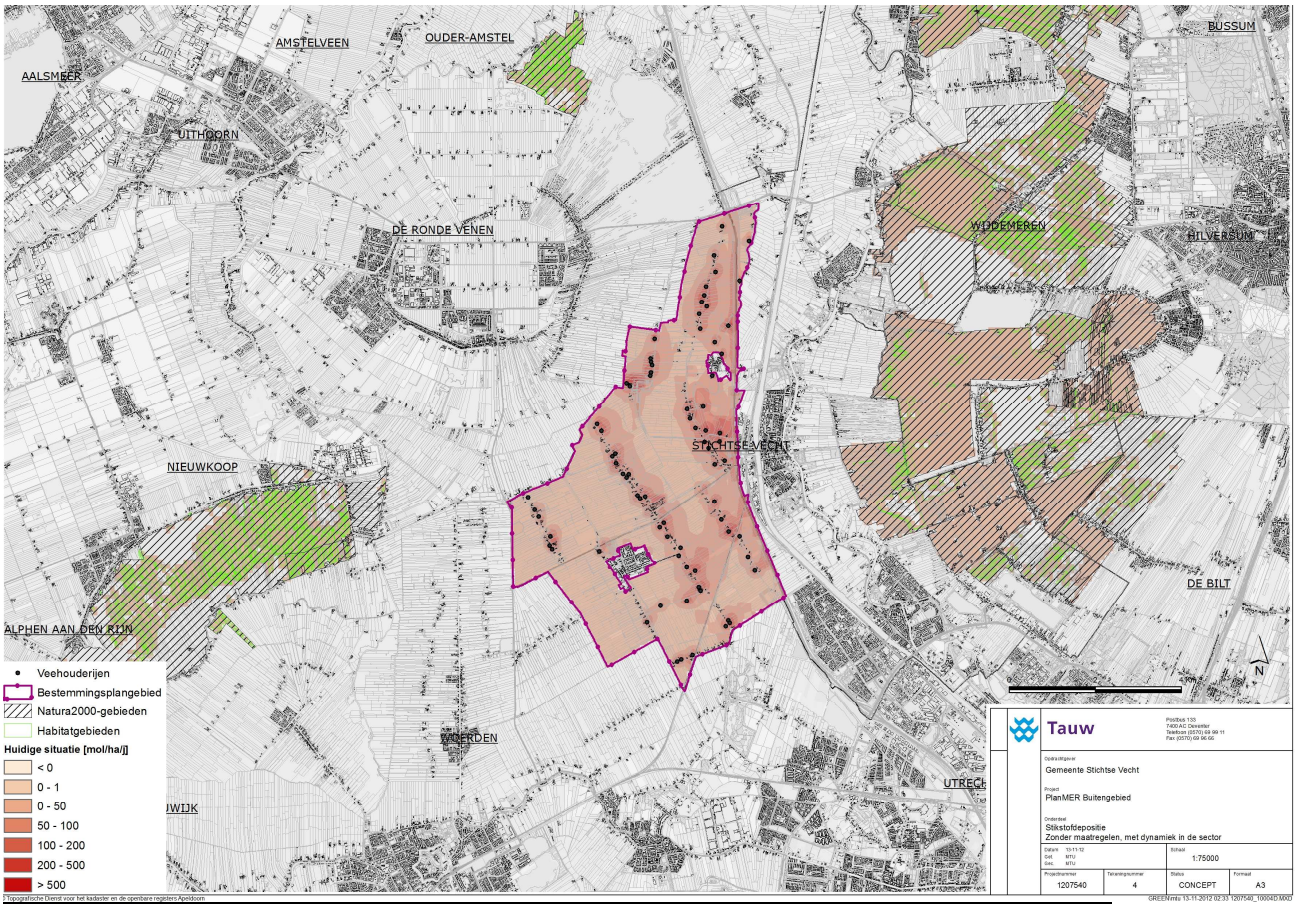

Figuur 3.3 Resultaten van de gebiedsgerichte modelleringen van het huidig gebruik (nul-scenario), zie ook bijlage 6

3.4.2 Referentie vanuit de Wet milieubeheer (Wm)

Vanuit de eisen die de Wet milieubeheer aan een MER stelt wordt de voorgenomen activiteit vergeleken met de referentiesituatie (huidige situatie + de autonome ontwikkeling). Daarvoor geldt dat in eerste instantie de huidige situatie in het referentiejaar beschreven moet worden en vervolgens de te verwachte autonome ontwikkelingen. Het gaat om de ontwikkelingen die voortkomen uit autonoom (reeds vastgesteld) beleid.

Vanuit het ruimtelijk spoor zijn er geen relevante autonome ontwikkelingen waar rekening mee gehouden moet worden. Vanuit de sectorale wetgeving is die er wel. Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij van 8 december 2005 (verder afgekort als Besluit huisvesting) is voor het grootste deel verantwoordelijk voor de autonome ontwikkeling waar in dit MER rekening mee wordt gehouden.

Dit Besluit schrijft namelijk voor dat de ammoniakemissies voor drie hoofdcategorieën dieren uiterlijk in 2013[7] aan de grenswaardes uit het Besluit moeten voldoen. Voor rundvee, varkens en kippen zijn daartoe een aantal emissiegrenswaarden vastgesteld, zonder dat is voorgeschreven met welke middelen deze grenswaarden gehaald dienen te worden.

Met dit Besluit wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het Besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissiearme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden. Voor de melkrundveehouderij heeft dit in de praktijk geen verstrekkende consequenties omdat de grenswaarde overeenkomt met de huidige bedrijfsvoering. Voor de intensieve veehouderij kan het als autonome ontwikkeling consequenties hebben voor de sector.

Bij het vaststellen van de autonome ontwikkeling is hiermee rekening gehouden in de gebiedsgerichte modellen die zijn gebruikt. De depositie neemt iets af ten opzichte van de huidige situatie. Dit is het resultaat van de emissie beperkende maatregelen die vanuit het Besluit huisvesting genomen zullen moeten worden.

3.5 Scenario maximale ontwikkelmogelijkheden landbouwsector

Vervolgens is vastgesteld wat het maximaal mogelijke effect kan zijn vanuit het plangebied (‘worstcase’). De algemene uitgangspunten in het gebiedsgerichte onderzoek naar de effecten van eutrofiëring en verzuring op de Natura 2000-gebieden zijn daarin:

- Het uitbreiden van de bouwvlakken tot 1,5 ha, daar waar de gemeente voornemens is dit toe te gaan staan
- Geen verdergaande inzet van emissiebeperkende maatregelen ten opzichte van autonome ontwikkelingen

Op basis van bovenstaande is de maximale groei van de sector vastgesteld die de gemeente voornemens is binnen het plan mogelijk te maken. Het tweede vertrekpunt voor dit scenario is dat er geen verdergaande emissiebeperkende maatregelen zijn ingezet dan zoals die op basis van het Besluit huisvesting al zijn verwerkt. Aanname ten behoeve van de gebiedsgerichte modellering is daarom geweest dat het aantal dieren, en dus de emissies, recht evenredig toenemen met de toename van het bebouwd oppervlak. Het verschil met de autonome ontwikkeling is dus het aantal dieren dat wordt gehouden. De emissie per dier is gelijk gehouden.

Na het worstcase scenario op deze manier in te richten is een gebiedsdepositie berekend: de depositie op de Natura 2000 vanuit het plangebied. Deze geldt als de maximale toename van de depositie die op basis van het opvullen van de planologische ruimte zou kunnen worden bereikt, zonder rekening te houden met andere krachten die op de landbouwsector inwerken.

[7] Daarmee wordt voor deze ontwikkeling voldaan aan de randvoorwaarde dat het aannemelijk is dat ze plaats zal hebben binnen de periode van 10 jaar die geldt als “houdbaarheidstermijn” voor bestemmingsplannen

In het onderstaand kader wordt geschetst welke krachten dat zoal zijn. Bij de verdere ontwikkeling van scenario's, en bij de beoordeling hiervan, is daar rekening mee gehouden.

Ontwikkellijnen vanuit het worstcase scenario

De totale ontwikkelruimte die het plan biedt aan de individuele percelen is vanuit ruimtelijk perspectief aanvaardbaar en inpasbaar. Bouwvlakken van 1,5 ha passen op de plaatsen waar deze worden mogelijk gemaakt, als ook aan alle randvoorwaarden die het plan opneemt wordt voldaan.

Voor alle veehouderijen in het gebied geldt dat uitbreiding alleen mogelijk is als kan worden aangetoond dat er geen netto toename is van de bijdrage op de verzuring en eutrofiering in de omliggende Natura2000 gebieden. In eerste instantie biedt het provinciale beleid de kaders voor externe saldering die daartoe kan worden aangewend.

Voor de grondgebonden melkveehouderij geldt dat er in de huidige situatie al sprake is van een veebezetting van ongeveer 2,6 melkkoeien per hectare. Een dergelijke veebezetting laat nog wel een uitbreiding toe al dient daarbij aangemerkt te worden dat naar de aard van grote delen van het gebied (waterrijke lintbebouwing) een groei tot meer dan 3 melkkoeien per ha niet erg realistisch lijkt.

3.6 Dynamiek in de sector

Het is niet realistisch dat alle bestaande veehouderijen gedurende de planperiode zullen blijven bestaan. Dit is geen redelijke veronderstelling omdat er al lang sprake is van een trend dat elk jaar ongeveer 5 % van de boeren er mee stopt. Gedurende een planperiode van 10 jaar zou dat betekenen dat bijna de helft van de bedrijven niet langer operationeel is. Echter, het is redelijk om rekening te houden met het fenomeen dat niet levensvatbare bedrijven vaak een overgangsfase meemaken waarin de bedrijfsactiviteiten wel worden voortgezet, maar er van groei geen sprake meer is. Een populatie kenmerkt zich dus door een deel stoppers, een deel blijvers en een deel groeiers.

De gemeente heeft een redelijk goed beeld van de te verwachten dynamiek binnen de sector. Er zijn voldoende redenen om aan te nemen dat binnen de planperiode, elk jaar ongeveer 6% van de agrarische bedrijven zal stoppen.

Berekeningen tonen aan dat als 20 % van de dan resterende bedrijven zou groeien tot bouwvlakken van 1,5 ha de totale veebezetting op zou lopen tot ruim 4,5 stuks melkvee per hectare. Omdat dit geen realistisch perspectief is moeten we ervan uitgaan dat het percentage groeiers beperkt zal blijven tot ongeveer 10 % van de populatie. In combinatie met 6 % stoppers per jaar zou dat na 10 jaar resulteren in een beperkte groei van de veebezetting.

3.7 Onderzoek naar het effect van het Provinciaal beleid

Op basis van de boven beschreven te verwachten dynamiek binnen de agrarische sector is onderzocht wat het effect zou zijn van het toepassen van de Provinciale verordening die ervan uitgaat dat bedrijven die minder dan 1 % van de Kritische Depositie Waarde bijdragen aan de depositie op kwalificerende habitats, geen stalmaatregelen behoeven te nemen om in aanmerking te kunnen komen voor de externe sladeringsregeling.

Toepassen van dit beleid bij het toekennen van Nb-wet vergunningen leidt tot een beperkte daling van de uitstoot van ammoniak vanuit de veehouderij.

Het onderzoek heeft zich erop gericht tot welke omvang het groeiend deel van de populatie in Stichtse Vecht zich zou kunnen ontwikkelen binnen de salderingsregels zoals die nu gelden op basis van de vigerende stikstofverordening in de provincie Utrecht.

3.8 Nader onderzoek

3.8.1 Inzet van techniek ten behoeve van extra groei

Vooralsnog gaat de verordening niet uit van de substantiële inzet van stalmaatregelen. Elders in Nederland geldt wel beleid dat ervan uit gaat dat nieuwe stallen met behulp van de laatste emissiereducerende technieken worden gebouwd en de eis dat deze bedrijven in 2028 gemiddeld aan BBT++ voldoen. Hierdoor zal de algehele ammoniakemissie van veehouderijen afnemen en zal hierdoor minder depositie op Natura 2000-gebieden plaatsvinden.

Dergelijk beleid richt zich in eerste instantie op nieuw te bouwen stallen. Om de werking van dit soort beleidsvoornemens te kunnen simuleren zijn in het gebruikte GIS-model de bouwvlakken gesplitst. Dat heeft het mogelijk gemaakt de emissies uit de bestaande stallen te fixeren op de autonome ontwikkelingen vanuit het Besluit huisvesting. Voor alle uitbreidingen ten opzichte van de bestaande stallen is gerekend met de streefemissies die in de bijlage van de verordening zijn opgenomen.

In dit scenario worden ook de voorzienbare bedrijfsontwikkelingen verdisconteerd. De uitkomsten van de berekeningen geven dan ook inzicht in de vraag of stoppende bedrijven binnen de gemeente voldoende salderingsruimte bieden om de groei-ruimte die de gemeente met het bestemmingsplan mogelijk wenst te maken ook kan worden benut als er in de provincie Utrecht extern gesaldeerd zou kunnen worden op basis van de inzet van technische maatregelen BBT++. In de berekeningen zijn de emissie-reducerende doelstellingen gebruikt zoals die in Noord Brabant en Overijssel gemeengoed zijn.

3.8.2 Noodzaak tot lokale zonering

In de gebiedsgerichte modelering, rekening houdend met de te verwachten dynamiek op lokaal niveau, wordt de meeste ontwikkelkracht toegekend aan de grootse bedrijven. Als deze uitbreiden kan dat lokaal zorgen voor een piekbelasting op een in de buurt gelegen kwalificerende habitat binnen de begrenzing van een Natura 2000 gebied. In principe is een dergelijke piekbelasting een ongewenst effect op de lokale instandhoudingsdoelstellingen. Mochten de rekenuitkomsten daar toe aanleiding geven zal er nader onderzoek worden uitgevoerd om vast te stellen of er aanleiding is een aanvullende lokale zonering in het plan op te nemen.

4 Milieueffecten natuur

De belangrijkste effecten van het bieden van ontwikkelruimte aan de agrarische bedrijven in het plangebied zijn de effecten op natuurwaarden, als gevolg van veranderingen in de stikstofdepositie. Om deze effecten te kunnen beoordelen is een Passende beoordeling uitgevoerd die zich richt op de effecten op Natura 2000-gebieden (instandhoudingsdoelen). Dit hoofdstuk geeft de Passende beoordeling integraal weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk aandacht besteed aan effecten op 'overige natuur'. Het gaat hierbij om effecten van beoogde ontwikkelingen op Beschermde Natuurmonumenten, Ecologische Hoofdstructuur (wezenlijke waarden en kenmerken) en soorten (flora en fauna).

4.1 Beoordelingskader

Het beoordelingskader bestaat uit verschillende criteria die beoordeeld worden aan de hand van de te verwachten effecten. In onderstaande tabel wordt de wijze van beoordeling per criterium aangegeven, waarbij zoveel mogelijk is aangesloten bij beleid en wetgeving met betrekking tot natuur.

Tabel 4.1 wijze van beoordeling Natuur

Natuur		
Aspect	**Criterium**	**Beoordeling**
Flora- en faunawet	Effecten op zwaarder beschermde soorten, mogelijkheid overtreding verbodsbepalingen door mogelijk gemaakte ontwikkelingen	Redelijke uitvoerbaarheid bestemmingsplan
Provinciaal beschermde natuurgebieden (waaronder Ecologische Hoofdstructuur)	Effecten op wezenlijke waarden en kenmerken door mogelijk gemaakte ontwikkelingen	
Natura 2000, Beschermde natuurmonumenten	Effecten op instandhoudingsdoelen en 'oude doelen'door mogelijk gemaakte ontwikkelingen	

Naast effectbeoordeling op basis van gekwantificeerd onderzoek, heeft effectbeoordeling plaatsgevonden op basis van deskundigenoordeel. Achtereenvolgens komen aan bod: effecten op beschermde soorten, effecten op de Ecologische Hoofdstructuur en overige op provinciaal niveau beschermde natuurgebieden, en effecten op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten. Inzet van het planMER is een zodanige indicatie van te verwachten effecten te verschaffen dat het natuurlijk milieu een volwaardige plek krijgt in het planvormingsproces en dat voldoende zicht wordt geboden op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

4.2 Huidige situatie

4.2.1 Plangebied Landelijk Gebied West

De natuurwaarden binnen het plangebied zijn voornamelijk afhankelijk van de natuurgebieden, zoals de Vechtplassen,maar ook van de agrarische veenweidegebieden en dan met name landschapselementen als bomenrijen, watergangen en bebouwing. In het plangebied zijn natuurwaarden aanwezig die zijn beschermd door de Flora- en faunawet, provinciale gebiedsbescherming en de Natuurbeschermingswet 1998.

4.2.2 Flora- en faunawet

In bijlage 7 is weergegeven welke zwaarder beschermde soorten (tabel 2 en 3) en vogelnesten (categorie 1 – 4) van de Flora- en faunawet, kunnen voorkomen in omgeving van het plangebied. Het bestemmingsplan biedt vooral ontwikkelingsruimte in het agrarisch gebied. De soorten die in agrarisch gebied kunnen voorkomen zijn in de tabel in groen gemarkeerd. Het leefgebied van deze soorten wordt volgend op de tabel nader omschreven.

Vaatplanten in agrarisch gebied

De groeiplaatsen van zwaarder beschermde vaatplanten zijn grotendeels beperkt tot beschermde natuurgebieden of oude muren in stedelijk gebied (vestigingsmuren of kades). Brede orchis, rietorchis, waterdrieblad en wilde gagel kunnen in veenweidegebieden langs waterkanten groeien. In de intensieve beheerde agrarische graslanden worden deze soorten echter niet verwacht.

Grondgebonden zoogdieren

Een aantal grondgebonden zoogdieren kan voorkomen in het agrarisch gebied. Boommarter, das en eekhoorn hebben verblijfplaatsen in bossen, maar foerageren ook in het agrarisch gebied. Waterspitsmuis en noordse woelmuis worden alleen verwacht in beschermde natuurgebieden.

Vleermuizen

Diverse vleermuissoorten kunnen voorkomen in het agrarisch buitengebied. Een deel van deze soorten maakt gebruik van bebouwing als vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast kunnen alle genoemde soorten gebruik maken van bijvoorbeeld bomenrijen en watergangen in het agrarisch gebied als vliegroute of als foerageergebied.

Vogels

In het agrarisch buitengebied kunnen een aantal vogelsoorten broeden waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. In woningen en opstallen kunnen gierzwaluw, kerkuil, steenuil (ook in boomholten) en huismus broeden. Roek, buizerd en ransuil broeden in hoge bomen, zoals in houtwallen in het agrarisch gebied. Ooievaar broedt op hoge bouwwerken zoals schoorstenen, of op palen.

Reptielen

De ringslang wordt in en nabij schone wateren aangetroffen waar voldoende schuilmogelijkheden zijn in de vegetatie. De soort wordt ook in agrarisch gebied aangetroffen. Voldoende eiafzetmogelijkheden (hopen plantenresten en dergelijke) en een ruim aanbod van wateren in de nabijheid van hogere gronden zijn belangrijke voorwaarden voor het leefgebied.

Amfibieën
De kamsalamander komt, behalve in natuurgebieden, soms ook voor in het agrarisch gebied, waarbij sloten, poelen en overhoeken als leefgebied gebruikt worden. De rugstreeppad komt voor in agrarische veenweide gebieden. De soort gebruikt poldersloten als voortplantingsplaats en overwintert vaak onder stenen en dergelijke bij boerderijen. De overige soorten amfibieën zijn sterk gebonden aan de beschermde natuurgebieden (voedselarm schoon water) en worden niet in agrarisch gebied verwacht.

Vissen
Kleine modderkruiper, rivierdonderpad en bittervoorn komen voor in watergangen in het agrarisch veenweidegebied. De overige soorten zijn gebonden aan grote watergangen of rivieren (meerval, rivierprik) of aan laagveenmoeras (grote modderkruiper) en worden niet in het agrarisch gebied verwacht.

Kevers, libellen en weekdieren
De gestreepte waterroofkever, groene glazenmaker en gevlekte witsnuitlibel zijn gebonden aan de grote plassen en veenmoerassen. Deze worden niet in het agrarisch gebied verwacht. De platte schijfhoren kan in agrarische sloten met een goed ontwikkelde (water)vegetatie worden aangetroffen, vooral in sloten met een veenbodem.

4.2.3 Provinciaal beschermde natuurgebieden
De Ecologische Hoofdstructuur in Utrecht is vastgelegd in het Akkoord van Utrecht (d.d. 9 juni 2011). In Figuur 4.1 is een overzichtkaart weergegeven van de EHS in en rondom gemeente Stichtse Vecht. Naast EHS-gebieden zijn enkele landschappelijke structuren waaronder watergangen en oeverzones aangewezen als Ecologische Verbindingszones.

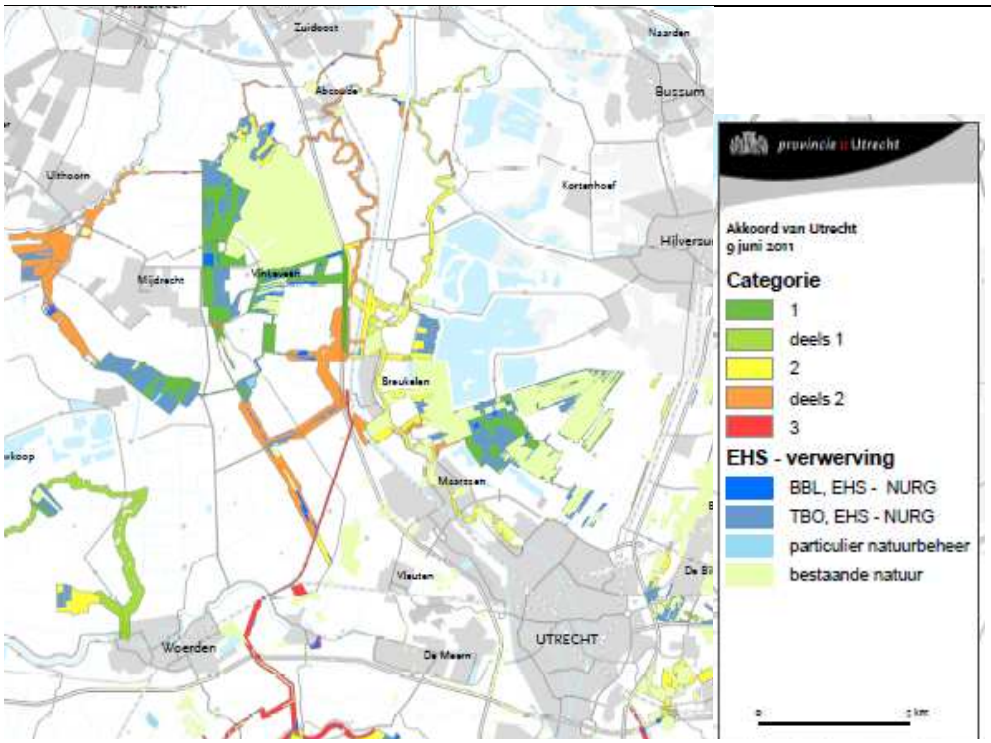

Categorie 1: gedeelte blijft EHS

Categorie deels 1: gedeelte blijft EHS, gedeelte wordt categorie 2

Categorie 2: gebied binnen de groene contour

Categorie deels 2: gedeelte valt binnen groene contour, gedeelte valt in categorie 3

Categorie 3: gebied valt niet meer binnen de EHS (ontgrensd gebied)

Figuur 4.1 Overzichtskaart Ecologische Hoofdstructuur en Ecologische Verbindingszones in en rondom gemeente Stichtse Vecht

Voor bescherming van EHS-gebieden is het ‘Nee, tenzij’-principe van toepassing: nieuwe ingrepen binnen en in de nabijheid van EHS-gebieden zijn niet toegestaan indien deze de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang (het ‘nee, tenzij’-regime). Onder wezenlijke waarden en kenmerken vallen: kwaliteit van het ecosysteem, aaneengeslotenheid en robuustheid, bijzondere soorten en verbindingen.

In de provincie Utrecht zijn de wezenlijke waarden en kenmerken uitgewerkt in natuurdoeltypen. De aanwezige natuurdoeltypen in de EHS-gebieden in en rondom gemeente Stichtse Vecht zijn opgenomen in Bijlage 7.

In de huidige situatie zijn er in het plangebied ongeveer 100 veehouderijen. Daarbij horen 387 locaties met bestemming agrarisch bouwvlak (totaal 128,8 ha aan agrarisch bouwvlak). Hiervan liggen 143 agrarische bouwvlakken binnen de begrenzing van de EHS of grenzen direct aan de EHS (totaal 47,3 ha). In figuur 4.2 is te zien waar de bouwvlakken liggen ten opzichte van de EHS. De relevante onderdelen van de EHS worden hieronder behandeld.

Polderreservaat Kockengen is een kleinschalig polderlandschap, bestaande uit hooilanden en natte graslanden. Soorten als rietorchis, wilde gagel en raterdrieblad zijn in het gebied aanwezig. *Rijksweg A2*, gelegen nabij de Nieuwe wetering langs de Rijksweg A2, is een klein waterrijk gebied met als doel een zoetwatergemeenschap. Op meerdere plaatsen wordt *nieuwe natuur* gerealiseerd, waaronder een landschapsstrook aan weerszijden van de A2, een laagveenmoeras tussen de Vinkeveensche Plassen en Breukelen en zogeheten ‘parkbossenlandschap’ nabij Nieuwer ter Aa en het Haarrijn. De Ecologische Verbindingszone *Angstel en Aa* vormt de noordzuid-verbinding tussen De Venen en het Vechtplassengebied. Doel is het creëren van water- en oevervegetatie, oeverlanden, moerassen en schraallanden. De Geuzensloot, gelegen ten zuiden van de Vinkeveensche Plassen en Loenersloot, is een verbinding tussen De Venen en het Vechtplassengebied. Doel is om brede zone met oever- en moerasvegetatie te realiseren. Verbindingszone Demmerik-Loosdrechtse Plassen vormt ook een verbinding tussen De Venen en de Vechtplassen, waar onder andere schraalland, moeras(bos) en plasbermen worden nagestreerd.

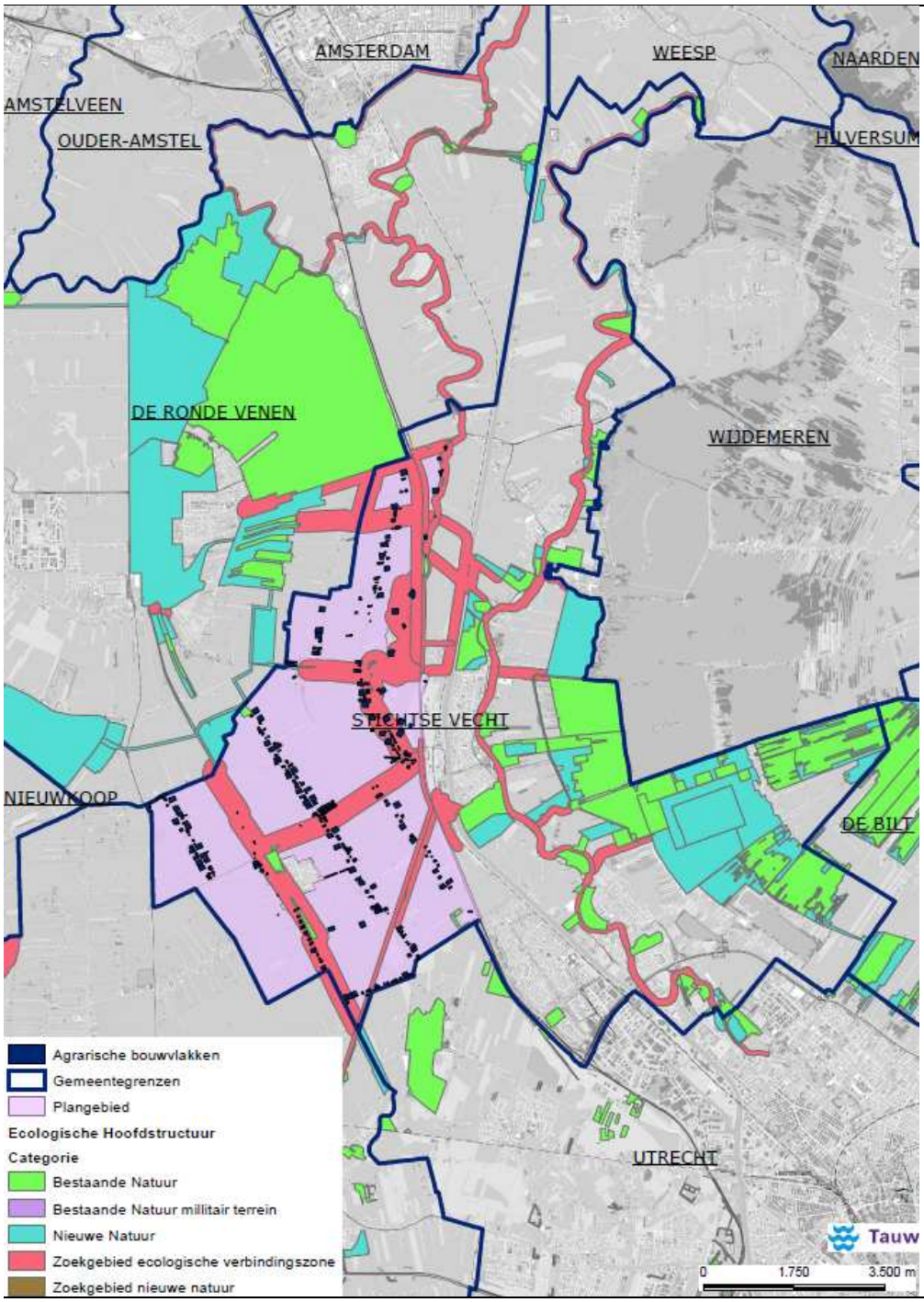

Figuur 4.2 Bouwvlakken ten opzichte van EHS-gebieden in en rondom Stichtse Vecht

4.2.4 Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten

In de ruime omgeving van het plangebied liggen Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten (zie figuur 4.3). Gebieden die nog niet officieel zijn aangewezen als Natura 2000-gebied, en tevens zijn aangewezen als Beschermd natuurmonument, dienen zowel aan de instandhoudingsdoelen Natura 2000 als aan de 'oude doelen' van Beschermde Natuurmonumenten te worden getoetst.

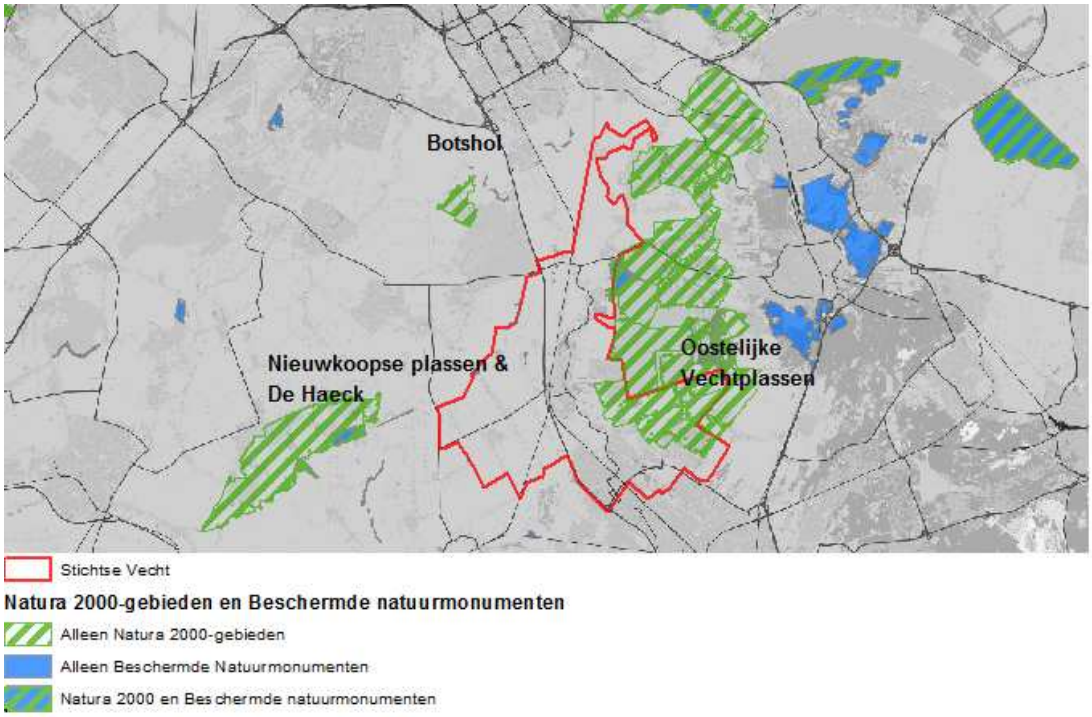

Figuur. 4.3 ligging Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten

Natura 2000-gebied Botshol

Botshol behoort tot het Natura 2000-landschap 'Meren en Moerassen'. De Botshol is een oud laagveenverlandingsgebied met een groot aandeel water. Het is een complex van ondiepe plassen met een gemiddelde diepte van 1,5 m, met legakkers en eilanden. Door de vormingsgeschiedenis van het oorspronkelijke veen is het gebied steeds beïnvloed geweest door een hoge basenrijkdom, terwijl de verlanding na de vervening in enigszins brak water heeft plaatsgevonden. De enigszins brakke omstandigheden zijn mede veroorzaakt door waterinlaat uit de omgeving, zoals uit de diepe Polder Groot Mijdrecht Noord. Dit inlaatwater bevat tevens veel carbonaat. In het gebied komen hierdoor onder meer galigaanmoerassen en kranswierwateren voor. Verder bestaat het gebied uit onder andere ruigten, moerassen, blauwgraslanden en veenmosrietland. Het Natura 2000-gebied 'Botshol' is aangewezen vanwege de aanwezigheid van de onderstaande kwalificerende habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten. In tabel 4.2 is een overzicht met de kwalificerende habitattypen en soorten opgenomen.

Tabel 4.2 Kwalificerende habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten in Natura 2000-gebied Botshol

Habitattypen	Habitatrichtlijnsoorten	Vogelrichtlijnsoorten
H3140 Kranswierwateren	H1134 Bittervoorn	*Broedvogels*
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	H1149 Kleine modderkruiper	A197 Zwarte Stern
H6410 Blauwgraslanden	H1163 Rivierdonderpad	A292 Snor
H6430A Ruigten en zomen (moerasspirea)	H1318 Meervleermuis	
H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)		
H7210 *Galigaanmoerassen		

Natura 2000-gebied Nieuwkoopse plassen & De Haeck

Nieuwkoopse Plassen & De Haeck behoort tot het Natura 2000-landschap ‘Meren en Moerassen’. De Nieuwkoopse Plassen maken deel uit van het Hollands-Utrechts laagveengebied. Het grootste deel van het gebied wordt gevormd door een plassengebied, ontstaan na afgraving van het veen. Daarnaast bestaat het gebied uit een moerasgebied met rietkraggen, schraalgraslanden, overgangsveen, moerasheide, legakkers, petgaten en broekbos. Deelgebied De Haeck bestaat uit veenplassen, afgewisseld door broekbos, rietland en schrale hooilanden. Er is een opeenvolging van verschillende stadia van verlanding aanwezig. Deelgebied De Meije bestaat uit blauwgrasland met op enkele plekken wat elzen- en wilgenstruweel.

Het Natura 2000-gebied ‘Nieuwkoopse plassen & De Haeck’ is aangewezen vanwege de aanwezigheid van de onderstaande kwalificerende habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten. In tabel 4.3 is een overzicht met de kwalificerende habitattypen en soorten opgenomen.

Tabel 4.3 Kwalificerende habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten in Natura 2000-gebied Nieuwkoopse plassen & De Haeck

Habitattypen	Habitatrichtlijnsoorten	Vogelrichtlijnsoorten
H3140 Kranswierwateren	H1082 Gestreepte waterroofkever	*Broedvogels*
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	H1134 Bittervoorn	A021 Roerdomp
H4010B Vochtige heiden (laagveengebied)	H1149 Kleine modderkruiper	A022 Woudaapje
H6410 Blauwgraslanden	H1318 Meervleermuis	A029 Purperreiger
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	H1340 *Noordse woelmuis	A176 Zwartkopmeeuw
H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	H1903 Groenknolorchis	A197 Zwarte Stern
H7210 *Galigaanmoerassen	H4056 Platte schijfhoren	A292 Snor
H91D0 *Hoogveenbossen		A295 Rietzanger
		A298 Grote karekiet

	Niet-broedvogels
	A027 Grote zilverreiger
	A041 Kolgans
	A050 Smient
	A051 Krakeend

Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen

Oostelijke Vechtplassen behoort tot het Natura 2000-landschap ‘Meren en Moerassen’. Het gebied bestaat uit een reeks van laagveengebieden tussen de Vecht en de oostrand van de Utrechtse Heuvelrug. De Oostelijke Vechtplassen is een door vervening ontstaan landschap van open water, moerassen met verlandingsstadia en vochtige graslanden. De veenvorming in het oostelijk deel van het gebied ontstond onder invloed van kwel van de hogere zandgronden van het Gooi en de Utrechtse Heuvelrug, in het westelijk deel was dat vooral onder invloed van de rivier. Het gebied is na circa 1000 n. C. grootschalig verveend, afgegraven en ontgonnen. De plassen die ontstonden op plaatsen waar het veen volledig werd afgegraven, zijn grotendeels behouden gebleven. Sommige plassen zijn aanzienlijk verdiept door zandwinning. De combinatie van rivierinvloeden en invloed van het grondwater uit de heuvelrug heeft een rijke schakering van typen van moeras en moerasvegetaties doen ontstaan. In het gebied zijn twee gradiënten te onderscheiden: van noord naar zuid loopt een gradiënt van meer gesloten gebied (bos) naar meer open landschap (grasland, trilveen en rietland), terwijl van west naar oost een gradiënt is te zien van toenemende kwel (in sloten, petgaten en onder trilvenen aan de voet van de heuvelrug). Het gebied bestaat uit open water met waterplanten, jonge verlandingsstadia, trilvenen, veenmosrietlanden, vochtige graslanden, waaronder blauwgraslanden, wilgenstruwelen en broekbos. Door verlanding en successie is de oppervlakte jonge verlandingsstadia sterk afgenomen.

Het Natura 2000-gebied ‘Oostelijke Vechtplassen’ is aangewezen vanwege de aanwezigheid van de onderstaande kwalificerende habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten. In tabel 4.4 is een overzicht met de kwalificerende habitattypen en soorten opgenomen.

Tabel 4.4 Kwalificerende habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten

Habitattypen	Habitatrichtlijnsoorten	Vogelrichtlijnsoorten
H3140 Kranswierwateren	H1042 Gevlekte witsnuitlibel	*Broedvogels*
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	H1082 Gestreepte waterroofkever	A021 Roerdomp
H4010B Vochtige heiden (laagveengebied)	H1134 Bittervoorn	A022 Woudaapje
H6410 Blauwgraslanden	H1149 Kleine modderkruiper	A029 Purperreiger
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	H1163 Rivierdonderpad	A119 Porseleinhoen
H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	H1318 Meervleermuis	A197 Zwarte Stern
H7210 *Galigaanmoerassen	H1340 *Noordse woelmuis	A229 IJsvogel
H91D0 *Hoogveenbossen	H1903 Groenknolorchis	A292 Snor
	H4056 Platte schijfhoren	A295 Rietzanger

	A298 Grote karekiet
	Niet-broedvogels
	A017 Aalscholver
	A041 Kolgans
	A043 Grauwe Gans
	A050 Smient
	A051 Krakeend
	A056 Slobeend
	A059 Tafeleend
	A068 Nonnetje

4.3 Effectbeoordeling

4.3.1 Effecten op beschermde soorten

In het bestemmingsplan zijn geen mogelijkheden opgenomen voor grootschalige ingrepen in groenstructuren, bebouwingsstructuren en het watersysteem. Deze voor flora en fauna belangrijke gebieden worden beschermd middels regels in het bestemmingsplan voor de bestemmingen ‘natuur’. Ontwikkelingsmogelijkheden zijn kleinschaliger van karakter en beperken zich met name tot ontwikkelingen op of nabij bestaande bebouwing, zoals agrarische bouwblokken. Lokaal kunnen daarbij door bouw- en sloopwerkzaamheden, het kappen van beplanting of het kleinschalig aanpassen van ontwatering effecten optreden op beschermde soorten. Dit geldt met name voor de soorten waarvoor het agrarisch gebied een belangrijk deel uitmaakt van het leefgebied (zie bijlage 7). Hoewel door het lokale karakter van deze ontwikkelingen de duurzame instandhouding op gebiedsniveau niet snel in het geding is, kan wel sprake zijn van een overtreding van verbodsbepalingen Flora- en faunawet en een daaruit volgende ontheffingsplicht.

De uitvoeringspraktijk van de ontheffingverlening Flora- en faunawet leert dat er doorgaans een duidelijke voorkeur is voor het zoveel mogelijk voorkomen of beperken van de negatieve effecten. Dit geldt dan ook als voorwaarde voor het voorkomen van een ontheffingsplicht of het verkrijgen van een ontheffing als dit onverhoopt toch nodig is. Voor alle genoemde beschermde soorten bestaan er in de praktijk ruime mogelijkheden om effecten te voorkomen of te minimaliseren door een passende locatiekeuze, inrichting en uitvoeringstijdstip. Zo nodig kunnen aanvullend ook andere mitigerende (verzachtende) maatregelen worden getroffen zoals het aanbieden van alternatieve broedgelegenheid (bijvoorbeeld nestkasten) en kan de kwaliteit van het omringende leefgebied worden behouden of zelfs verbeterd. Dit betekent wel dat bij de aanwezigheid van beschermde soorten een gericht plan en/of werkprotocol dient te worden ontwikkeld, waarbij de aanwezige waarden worden ontzien en het leefgebied wordt ingepast in de ruimtelijke ontwikkeling. Voor tabel 2-soorten kan daarbij worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor tabel 3-soorten en vogels zal aangetoond moeten worden dat een overtreding van de verbodsbepalingen effectief kan worden voorkomen.

Op basis van de eisen die aan individuele ontwikkelingen worden gesteld en de praktische mogelijkheden om beschermde soorten in te passen in lokale ontwikkelingen, zijn als gevolg van het bestemmingsplan geen wezenlijke effecten op beschermde soorten te verwachten. Dit betekent dat ook geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan aan de orde zijn.

Conclusie
Aangaande de Flora- en faunawet zijn er voor het bestemmingsplan geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid. Hierdoor is het bestemmingsplannen op grond van de Flora- en faunawet redelijkerwijs uitvoerbaar. Het effect is neutraal.

4.3.2 Effecten op provinciaal beschermde natuurgebieden

In het bestemmingsplan zijn geen mogelijkheden opgenomen voor grootschalige ingrepen in of nabij provinciaal beschermde natuurgebieden. Mogelijke effecten op deze natuurgebieden beperken zich tot effecten door agrarische ontwikkelingen.

Effecten agrarische ontwikkelingsmogelijkheden
Het bestemmingsplan maakt het mogelijk om agrarische bouwvlakken uit te breiden. Deze uitbreiding is niet mogelijk in gebied dat is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur. Dit komt doordat de in de planregels is opgenomen dat de vergroting van het bebouwingspercentage niet mag leiden tot nadelige gevolgen voor de natuurwaarden.

Indirecte effecten door stikstofdepositie zijn hierbij incidenteel wel mogelijk. Belangrijke, stikstofgevoelige gebieden zijn beschermd als Natura 2000-gebied. Er is geen effect op deze gebieden (zie volgende paragraaf). Overige gebieden binnen de EHS zijn minder streng beschermd. Hierbij vormt stikstofdepositie geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Conclusie
Vanuit het bestemmingsplan worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die mogelijk effect hebben op provinciaal beschermde natuurgebieden. Het behoud en de ontwikkeling van de ecologische en landschappelijke waarden van deze gebieden zijn verweven in de bestemmingsplanregels. In het reële scenario zijn effecten door stikstofdepositie door agrarische ontwikkelingen uitgesloten. Daarom zijn er vanuit dit punt geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Het effect is neutraal.

4.4 Effecten op de nabijgelegen Natura2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten

De toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden betreft een Passende Beoordeling zoals bedoeld in artikel 19J van de Natuurbeschermingswet 1998. Daarbij is ondermeer ruime aandacht besteed aan de ontwikkelingen die kunnen leiden tot stikstofdepositie in relatie tot de milieukwaliteit binnen het Natura 2000-areaal.

De beschermde natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden kennen verschillende typen van gevoeligheden. Directe invloeden kunnen effect hebben door oppervlakteverlies, versnippering en verstoring (geluid, licht, trilling of optisch). Indirect kunnen effecten optreden door verzuring, vermesting of verstoring.

4.4.1 Oppervlakteverlies en versnippering

Het bestemmingsplan maakt geen ontwikkeling mogelijk die leiden tot fysieke aantasting van de Natura 2000-gebieden of Beschermde Natuurmonumenten. Een oppervlakteverlies of versnippering van habitattypen of leefgebieden in de Natura 2000-gebieden is daarom uitgesloten.

4.4.2 Verzuring en vermesting (gebiedsgerichte modellering)

Verzuring en vermesting kan worden veroorzaakt door ontwikkelingen die leiden tot een toename van stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden. De ontwikkelingen in het bestemmingsplan die kunnen leiden tot een toename in stikstofdepositie zijn:

- Agrarische bedrijven krijgen de ruimte om uit te breiden. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen intensieve veehouderijen en overige agrarische bedrijven.
- Mestvergistingsinstallaties tot 1.000 m² met een vergister van maximaal 2.500 m³ zijn mogelijk, waarbij de invoer en de uitvoer in hoofdzaak gekoppeld zijn aan het ter plaatse gevestigde agrarische bedrijf.
- Er zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen voor het veranderen van vorm en/of vergroten van bouwvlakken van grondgebonden agrarische bedrijven tot een oppervlakte van maximaal 1,5 ha, mits de noodzaak is aangetoond. De bestaande landschapsstructuur wordt behouden, dan wel versterkt.

In het kader van de passende beoordeling is een modelberekening gemaakt van de stikstofdepositie door de mogelijke ontwikkelingen uit het bestemmingsplan 9zie hoofdstuk 3 voor de uitgangspunten). De uitkomsten van de modellering van stikstofdepositie op het dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden zijn in de tabel 4.5 tot en met 4.7 opgenomen. De bijhorende kaarten zijn toegevoegd in bijlage 6.

Effecten ten opzichte van het huidig gebruik

<u>Worstcase</u>

Uit de berekeningen blijkt dat voor de Natura 2000-gebieden geldt dat het uitbreiden van de veehouderijbedrijven in het plangebied, zonder gebruik te maken van een salderingsregeling of van de mogelijkheden die door de techniek worden geboden, tot resultaat heeft dat de depositie toeneemt in het gehele Natura 2000-gebied. In bijna het volledige areaal met kwalificerende habitats zou er dan sprake kunnen zijn van een toename van de depositie met meer dan 10 mol N/ha/jaar. De in de onderstaande tabellen opgenomen rekenresultaten van uitgevoerde berekeningen tonen het volgende aan met betrekking tot de depositie van stikstof in de drie dichtst bij gelegen Natura 2000 gebieden.

Scenario 1

Gezien de beperkte bijdrage van het overgrote deel van de bedrijven aan de depositie in de beschermde gebieden is er in het plangebied niet of nauwelijks reden om te veronderstellen dat er stalmaatregelen genomen moeten worden om gebruik te kunnen maken van de salderingsverordening zoals die nu geldt. De verordening gaat er van uit dat stalmaatregelen niet vereist zijn voor bedrijven welke minder dan 1 % van de kritische depositiewaarden bijdragen aan de depositie op kwalificerende soorten. De berekeningen tonen aan dat er binnen de randvoorwaarden die de verordening biedt slechts ontwikkelruimte is tot aan de grenzen van de huidige bouwvlakken. Bij een groei tot 1,5 ha zou er te weinig salderingsruimte beschikbaar zijn. Berekeningen hebben aangetoond aan dat er in dat geval geen sprake is van een afname van de totale emissies uit het gebied. De toename van de gebiedsemissie zou dan tot gevolg hebben dat er sprake zou zijn van een toename van de depositie in de beschermde gebieden.

Scenario 2

In een tweede scenario is het effect vastgesteld op de doorgroeimogelijkheden zoals de gemeente die graag zou faciliteren, namelijk een groei (op basis van een wijzigingsbevoegdheid) tot 1,5 ha. De resultaten tonen aan dat, binnen de aannemelijke dynamiek in de populatie, en zonder dat er sprake zal zijn van een onaanvaardbare hoge groei van het aantal melkkoeien per hectare, de inzet van BBT++ ervoor kan zorgen dat de meest vitale ondernemers door zullen kunnen groeien tot een bouwvlak met een omvang van 1,5 ha. Tabel 4.7 toont aan dat er in dit scenario voldoende salderingsruimte beschikbaar is zodat er geen sprake zal zijn van een toename van de depositie binnen de beschermde gebieden in de directe omgeving.

Tabel 4.5 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Oostelijke Vechtplassen (ten opzichte van het huidig gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Oostelijke Vechtplassen			**Scenario's**	
Toename / afname	**Verschil in depositie (mol/ha/jaar)**	**Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)**	**Werking van de provinciale verordening, met opvulling tot het formaat van de huidige bouwvlakken**	**Inzet van BBT++ zodat groeiende bouwvlakken tot 1,5 ha kunnen doorontwikkelen**
+	>10	4478	0	0
+	1-10	245	0	0
+	0-1	0	0	0
-	0-1	0	4013	2476
-	1-2	0	712	2107
-	>2	0	7	149

Tabel 4.6 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Botshol (ten opzichte van het huidig gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Botshol			Scenario's	
Toename / afname	**Verschil in depositie (mol/ha/jaar)**	**Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)**	**Werking van de provinciale verordening, met opvulling tot het formaat van de huidige bouwvlakken**	**Inzet van BBT++ zodat groeiende bouwvlakken tot 1,5 ha kunnen doorontwikkelen**
+	>10	126	0	0
+	1-10	64	0	0
+	0-1	0	0	0
-	0-1	0	163	139
-	1-2	0	27	51

Tabel 4.7Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen het Naardermeer (ten opzichte van het huidig gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Naardermeer			Scenario's	
Toename / afname	**Verschil in depositie (mol/ha/jaar)**	**Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)**	**Werking van de provinciale verordening, met opvulling tot het formaat van de huidige bouwvlakken**	**Inzet van BBT++ zodat groeiende bouwvlakken tot 1,5 ha kunnen doorontwikkelen**
+	>10	387	0	0
+	1-10	602	0	0
+	0-1	0	0	0
-	0-1	0	987	895
-	1-2	0	2	94

Conclusies

Voor de twee laatste scenario's in de bovenstaande tabellen zijn ook de lokale effecten op de depositie in beeld gebracht. Berekeningen hebben aangetoond dat, op basis van de in hoofdstuk 3 beschreven aannames met betrekking tot de dynamiek in de sector in het plangebied, de gebiedsemissie in ieder geval afneemt. Lokaal is er echter altijd nog sprake van een toename. Onderstaande figuren laten zien hoe de generieke afname van de depositie uit het gebied zich verhoudt tot de toename in de directe omgeving van bedrijven die uitbreiden. Dit is gedaan voor het scenario dat de werking van de provinciale verordening nabootst, maar ook voor het scenario waarin wordt ingezet op de maatregelen die zijn vastgeld in het Overijssels beleid en de Brabantse salderingsverordening. De figuren tonen aan dat er in beide gevallen geen sprake is van een ongewenste piekbelasting, in of aan de rand van het beschermde Natura2000 gebied. Daarvoor is de generieke afname vanuit het gebied voldoende, in combinatie met de afstand tot de kwetsbare gebieden in de directe omgeving.

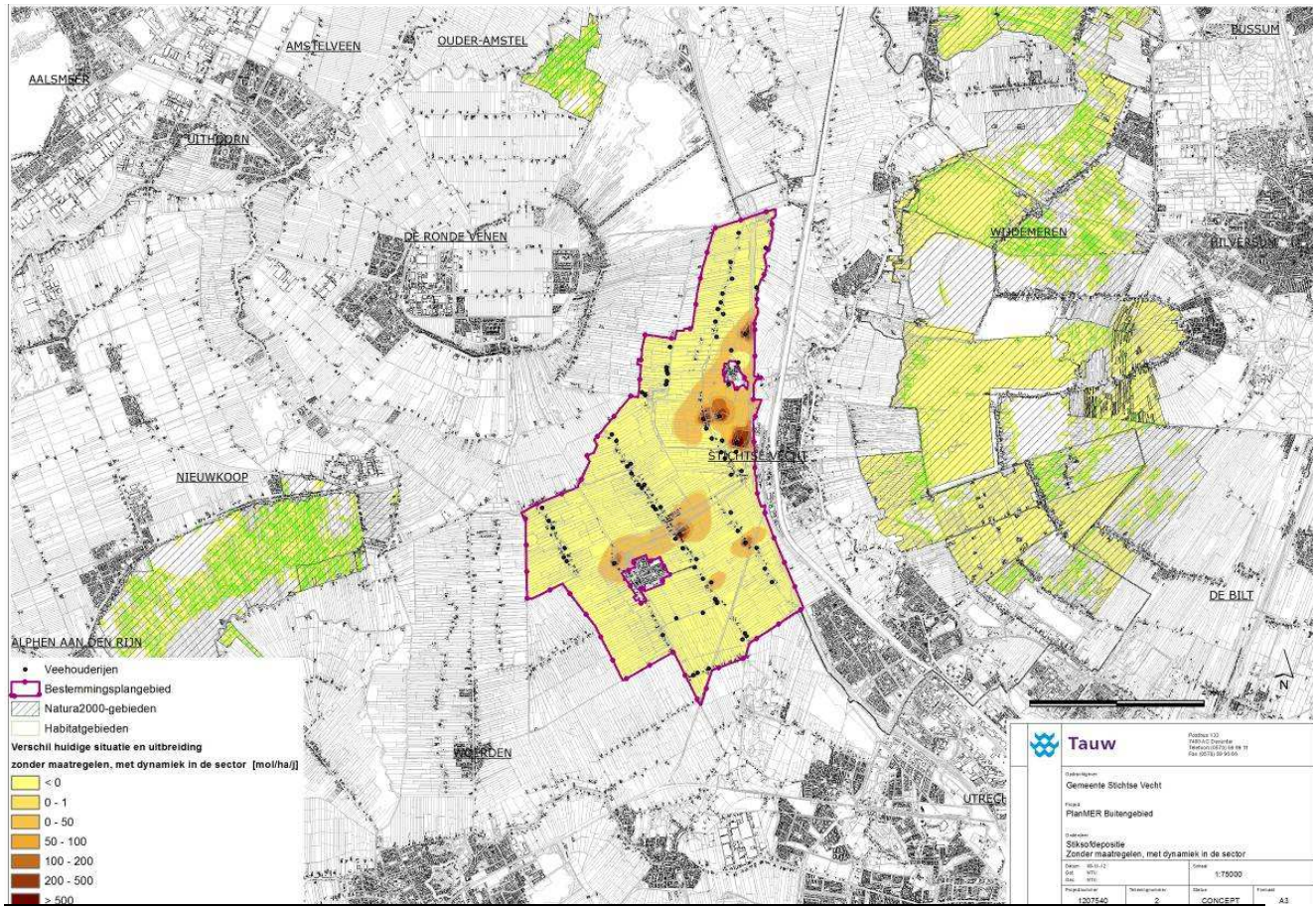

Figuur 4.3 Toe- en afname van de depositie t.o.v. het huidig gebruik bij de ontwikkeling van groeiers tot aan de huidige bouwvlak-omvang, zonder inzet van stalmaatregelen (conform de provinciale verordening), zie ook bijlage 6

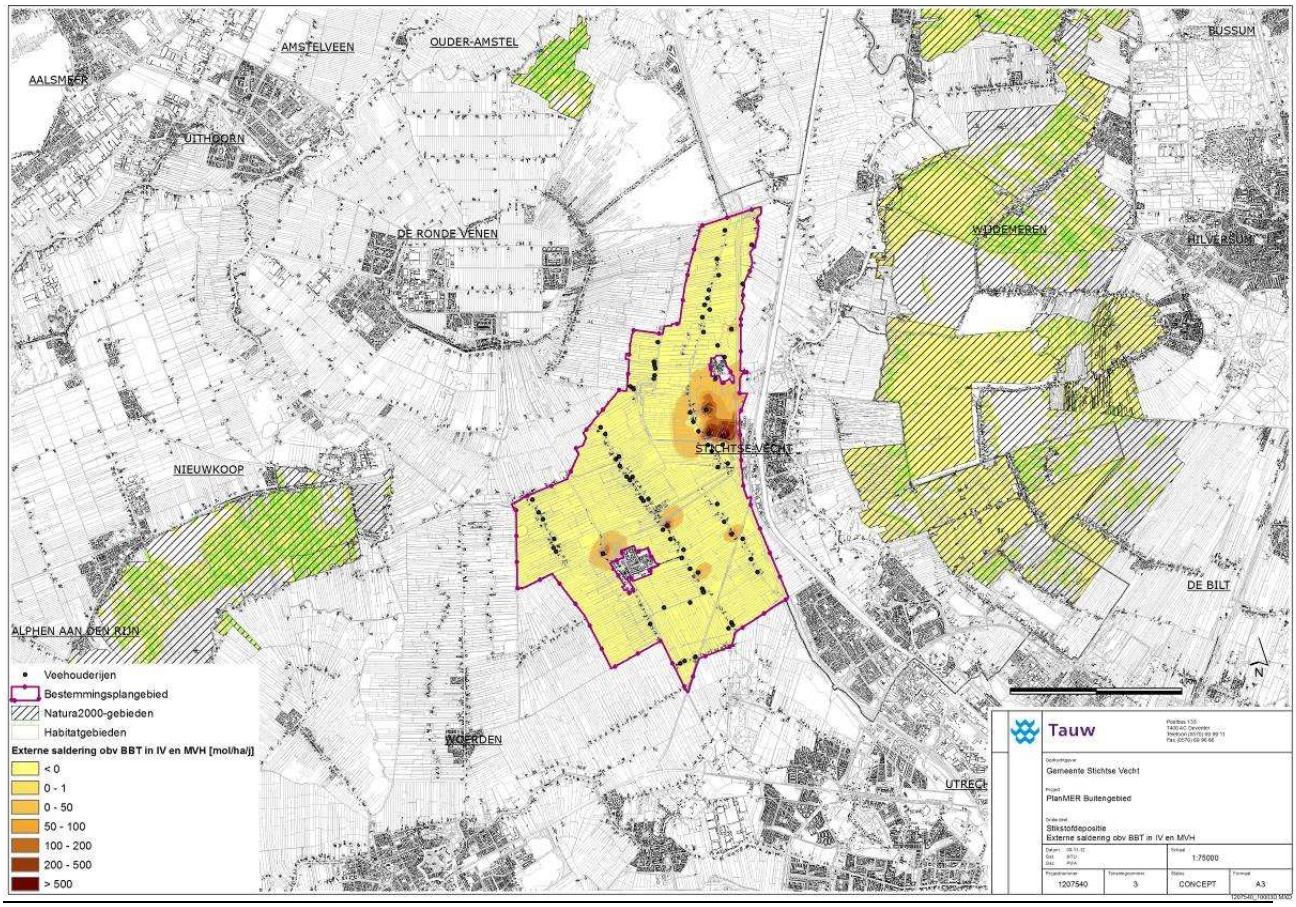

Figuur 4.4 Toe- en afname van de depositie t.o.v. het huidig gebruik bij de ontwikkeling van groeiers tot aan 1,5 ha, met inzet van BBT++ stalmaatregelen (conform elders geldend beleid), zie ook bijlage 6

Effecten ten opzichte van de autonome ontwikkeling

In de onderstaande tabellen zijn de effecten op de depositie vergeleken ten opzichte van de autonome ontwikkelingen zoals die in 2013 worden voorgeschreven door het Besluit huisvesting. In de autonome ontwikkeling is er dus al wel sprake van een zekere daling van de emissie. Dat betekent dat er in sommige gevallen, als de scenario's worden vergeleken met de autonome ontwikkeling, wel sprake kan zijn van een geringe toename van de depositie ter plaatse. Dit speelt vooral in de Oostelijke Vechtplassen, in het scenario waarin de werking van de verordening wordt doorgerekend, in combinatie met het vullen van de groeiende bouwvlakken tot aan de nu bij recht toegestane omvang. In alle andere gevallen is er, ook in vergelijking ten opzichte van de autonome ontwikkelingen, sprake van een afname van de depositie.

Tabel 4.8 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Oostelijke Vechtplassen (ten opzichte van de autonome ontwikkeling): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Oostelijke Vechtplassen		Scenario's		
Toename / afname	**Verschil in depositie (mol/ha/jaar)**	**Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)**	**Werking van de provinciale verordening, met opvulling tot het formaat van de huidige bouwvlakken**	**Inzet van BBT++ zodat groeiende bouwvlakken tot 1,5 ha kunnen doorontwikkelen**
+	>10	4514	0	0
+	1-10	218	0	0
+	0-1	0	28	0
-	0-1	0	4651	3494
-	1-2	0	53	1213
-	>2	0		25

Tabel 4.9 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Botshol (ten opzichte van de autonome ontwikkeling): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Botshol		Scenario's		
Toename / afname	**Verschil in depositie (mol/ha/jaar)**	**Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)**	**Werking van de provinciale verordening, met opvulling tot het formaat van de huidige bouwvlakken**	**Inzet van BBT++ zodat groeiende bouwvlakken tot 1,5 ha kunnen doorontwikkelen**
+	>10	127	0	0
+	1-10	63	0	0
+	0-1	0	0	0
-	0-1	0	184	159
-	1-2	0	6	31

Tabel 4.10 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen het Naardermeer (ten opzichte van de autonome ontwikkeling): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Naardermeer		Scenario's		
Toename / afname	**Verschil in depositie (mol/ha/jaar)**	**Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)**	**Werking van de provinciale verordening, met opvulling tot het formaat van de huidige bouwvlakken**	**Inzet van BBT++ zodat groeiende bouwvlakken tot 1,5 ha kunnen doorontwikkelen**
+	>10	394	0	0
+	1-10	595	0	0
+	0-1	0	0	0
-	0-1	0	989	986
-	1-2	0	0	3

Verkeeraantrekkende werking nevenactiviteiten

In het plan worden kleinschalige recreatieve voorzieningen/ nevenactiviteiten mogelijk gemaakt. Dit kan leiden tot een beperkte verkeerstoename. Door de aard van de bedrijvigheid zullen geen grote verkeersstromen ontstaan. Daarnaast vinden de nevenactiviteiten plaats op de percelen die nu in gebruik zijn als agrarische onderneming. Er bestaat dus een samenhang tussen de gebiedsemissie vanuit de agrarische bedrijvigheid en de verkeersemissie die voortkomt uit de recreatieve nevenfunctie. In het kader van de gebiedsgerichte modellering voor de landbouw sector is aangetoond dat er sprake zal zijn van een afname van de gebiedsemissies (8000 tot 14000 kg/ jaar), met alleen lokaal een beperkte toename. De toename van emissies van verkeer door het mogelijk maken van nevenactiviteiten zal een fractie zijn van de totale afname welke met het plan wordt bereikt. Een gedetailleerde berekening is in dit kader dan ook niet zinvol.

4.4.3 Verstoring door geluid, licht, trilling of optische verstoring

Het bestemmingsplan maakt geen ontwikkelingen mogelijk die leiden tot een toename van verstoring van soorten waarvoor de Natura 2000-gebieden zijn aangewezen. De ontwikkelingen vinden buiten de beschermde natuurgebieden plaats in gebieden waar in de huidige situatie al menselijk gebruik plaatsvindt.

4.4.4 Effecten op Beschermde natuurmonumenten

Een negatief effect op Beschermde Natuurmonumenten is uitgesloten vanwege dezelfde redenen als voor de Natura 2000-gebieden:

- In en nabij Beschermde Natuurmonumenten zijn geen grootschalige ingrepen toegestaan
- De agrarische ontwikkelingen leiden tot een afname in stikstofdepositie
- De ontwikkelingen leiden niet tot een extra verstoring van soorten.

4.4.5 Conclusie

Het bestemmingsplan buitengebied is aangaande Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten redelijkerwijs uitvoerbaar.

De beschermde natuur- en landschapswaarden zijn voldoende vastgelegd in de bestemmingsplanregels en er worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die zondermeer schadelijk zullen zijn voor Natura 2000-gebieden of Beschermde natuurmonumenten.

5 Milieueffecten overige thema's

In hoofdstuk 4 beschreven wij de effecten voor natuur. Dit hoofdstuk geeft de effecten voor de andere thema's weer. Deze worden zoals eerder genoemd niet op scenario's beschouwd maar zullen de effecten weergeven van de in paragraaf 3.2 genoemde ontwikkelingen. De volgende thema's komen achtereenvolgens aan de orde: Landschap, cultuurhistorie, water en bodem, verkeer en woon- en leefmilieu (geluid, lucht en geur).

5.1 Thema Landschap

5.1.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Het landschap van het plangebied kent globaal een tweedeling, zie figuur 5.1. Het stroomruggenlandschap en het veenweidegebied kunnen worden onderscheiden. Op de stroomruggen zijn de kernen, zoals Nieuwer Ter Aa en Breukelen, ontstaan. Bij de ontginning van het veen zijn de bebouwingslinten ontstaan. Aangrenzend aan het veenweidelandschap liggen de oude droogmakerijen. Dit landschap betreft maar een klein deel van het plangebied en sluit wat betreft verkaveling en functies aan bij het aangrenzende veenweidegebied. Dit deel wordt daarom onder het veenweidegebied beschreven.

Veenweidegebied

Het veenweidegebied bestaat uit voormalig bosveengebied en overstromingsvlakte van de rivieren. De bodem bestaat uit klei- en bosveen gronden. Het betreft natte gebieden met hoge grondwaterstanden. Het gebied is relatief grootschalig. De beplanting is geconcentreerd langs de linten in de vorm van wegbegeleidende boombeplanting in de geriefhoutbosjes en langs de kaden, bijvoorbeeld Oukoop, Bosdijk en Portengense Zuwe. Het gebied wordt doorsneden door diverse weteringen, vaarten en sloten.

In het gebied is sprake van een gave systematische rationele copeontginning van de veengronden met een open karakter. Het gebied is een schoolvoorbeeld van de regelmatige twaalfde eeuwse copeontginning en onderdeel van het grootste aaneengesloten complex daarvan in Nederland. Door de geringe dynamiek is de structurele cultuurhistorische samenhang gaaf bewaard gebleven.

De ontginningslinten zijn kenmerkend. Daar is sprake van lintbebouwing met langgerekte smalle erven met bijbehorende erfbeplanting. Tussen de lintbebouwing door is het zicht op het open achterliggende landschap zichtbaar. Er is sprake van zeer gesloten linten, zoals langs de Kerkweg, of meer open linten, zoals Oukoop. Ook is sprake van een- en tweezijdige bebouwingslinten. Een eenzijdig bebouwingslint is bijvoorbeeld Gieltjesdorp en tweezijdige bebouwingslinten zijn Spengen en Portengen. Binnen de bebouwingslinten komen diverse karakteristieke boerderijen voor. De linten vertonen een grote overeenkomst in hun opbouw. Zij bestaan uit een weg met aan weerszijden een sloot en in sommige gevallen is deze sloot verbreed tot een wetering. De weg is altijd begeleid door een eenzijdige wegbeplanting, soms door een tweezijdige wegbeplanting.

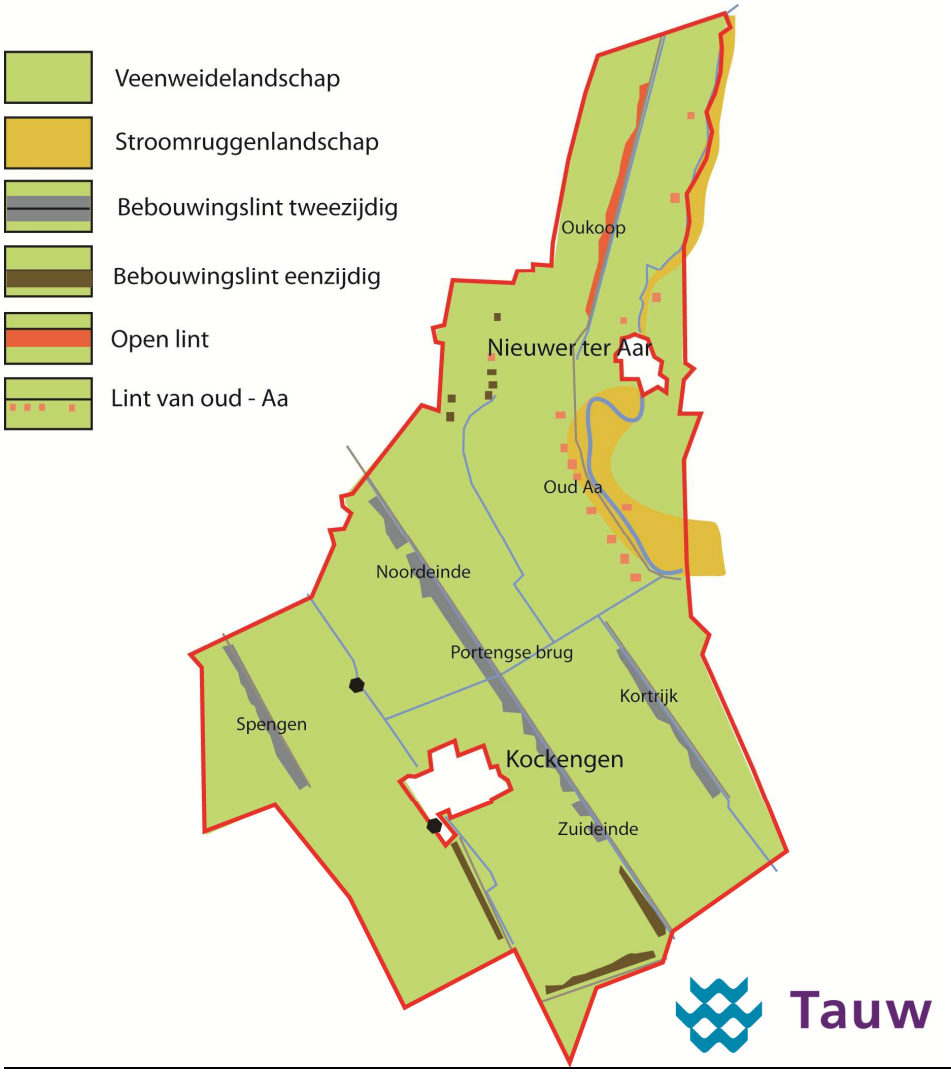

Figuur 5.1 landschapstypen plangebied

Samengevat zijn de volgende kernkwaliteiten in het veenweidegebied te benoemen:

- typerend veenweidelandschap met grote mate van openheid, rationele copeverkaveling en kenmerkende ontginningslinten;
- lintbebouwing met langgerekte smalle erven met bijbehorende erfbeplanting;
- zichtrelaties met het open achterliggende gebied;
- beplanting in de vorm van wegbegeleidende beplanting, kadebeplanting en geriefhoutbosjes;
- lange rechte wegen en waterlopen;
- aanwezigheid van weteringen, vaarten en sloten;
- het agrarische karakter.

Knelpunten die ondermeer benoemd worden in de autonome ontwikkeling van het gebied zijn:

- bodemdaling en de vereiste hoge grondwaterstand en daarmee het voortbestaan van het agrarische beheer van de karakteristieke veenweidegebieden

- agrarische bedrijfsbeëindiging (wegvallen landbouw als landschappelijke drager) en toename van het aantal niet agrarische functies
- de schaalvergroting en intensivering van de landbouw
- dichtslibben molenbiotoop
- toename versnippering en verstoring door aanleg van nieuwe infrastructuur en nieuwe bebouwing

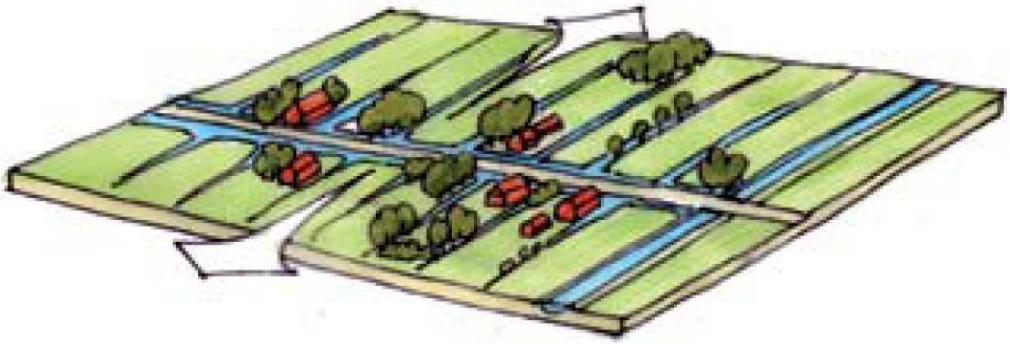

Figuur 5.2 Gebiedskarakteristiek linten veenweidegebied (bron: beeldkwaliteitsplan Loenen en Breukelen)

Stroomruggenlandschap

Het stroomruggenlandschap langs de Aa en de Angstel is ontstaan door de afzettingen van de rivieren. Het betreft de hoger gelegen delen langs de rivieren. De bodem bestaat uit zavelige zand- en eerdgronden. Deze hogere en drogere gronden leenden zich van oudsher voor de ontwikkeling van zowel woonbebouwing als agrarische bebouwing. Hoofdfunctie van het gebied betreft het agrarische gebruik. Er is sprake van een halfopen landschap met een langgerekte onregelmatige blokverkaveling, gerelateerd aan de rivier en het microreliëf (kleine hoogteverschillen over een korte afstand). De rivier de Aa vormt een natuurlijk, bochtig element. Langs het water is her en der sprake van beplantingen. Dit betreft vooral relatief kleine bospercelen en bosstroken. In het gebied valt ook de polder Breukelerwaard. Deze wordt gekenmerkt door openheid.

Samengevat zijn de volgende kernkwaliteiten in het stroomruggenlandschap te benoemen:

- licht glooiend kleinschalig, halfopen landschap met langgerekte onregelmatige blokverkaveling;
- natuurlijke, bochtige rivier;
- rijke beplantingen langs oude dijkwegen;
- bebouwing in dorpskernen en verspreide boerderijen;
- licht glooiend reliëf;
- het agrarische karakter;
- de aanwezigheid van natte natuur;

Knelpunten die ondermeer benoemd worden in de autonome ontwikkeling van het gebied zijn vergelijkbaar met de knelpunten genoemd bij het veenweidegebied.

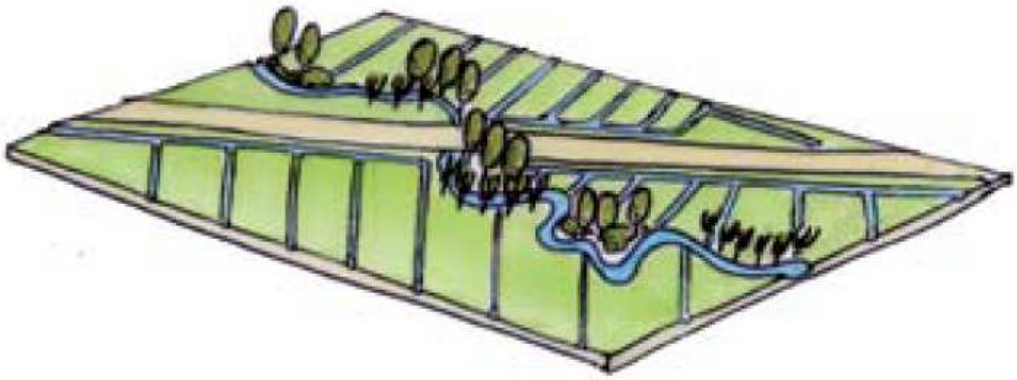

Figuur 5.3 Gebiedskarakteristiek stroomruggenlandschap (bron: beeldkwaliteitsplan Loenen en Breukelen)

5.1.2 Beoordelingskader

Voor landschap wordt getoetst aan de aantasting en/of kwaliteitsverbetering van waardevolle landschappen en landschapselementen. Hierbij wordt gelet op de huidige situatie en autonome ontwikkeling genoemde waarden.

Tabel 5.1 Wijze van beoordeling landschap

Landschap		
Aspect	**Criterium**	**Beoordeling**
Landschap	aantasting en/of kwaliteitsverbetering van waardevolle landschappen en landschapselementen.	Kwalitatief

5.1.3 Effectbeoordeling

De ontwikkelingen met landschappelijk de grootste impact zijn de uitbreidingen van agrarische bedrijven binnen bestaande bouwvlakken (met maximaal 15 % tot 1 hectare) en de bij wijzigingbevoegdheid geregelde uitbreiding tot 1,5 hectare. Daarnaast speelt voor landschap de mogelijkheid tot wijziging van landbouw naar bedrijf of woning en het realiseren van nevenactiviteiten.

Voor de wijziging van een bouwvlak naar 1,5 hectare is expliciet opgenomen dat moet worden aangetoond dat de bestaande landschapsstructuur wordt behouden dan wel versterkt. Ook voor de transformatie van agrarisch naar wonen of werken dient de initiatiefnemer doormiddel van een kwalitatief hoogwaardig landschaps- en erfinrichtingsplan aan te tonen op welke wijze gebouwen zorgvuldig in het landschap worden ingepast, aansluitend op de gebiedskarakteristieken. Ook uitbreiding binnen het bestaande bouwvlak geldt dat de bestaande landschapsstructuur moet worden behouden, dan wel versterkt.

In principe is voor alle ontheffingen en wijzigingsbevoegdheden het vereiste van landschappelijke inpassing opgenomen. Voor werkzaamheden in het agrarisch gebied en voor het aanleggen van een waterbergingsgebied is daarnaast een aanlegvergunningstelsel opgenomen ter bescherming van natuur- landschappelijke waarden. Hiermee zijn landschappelijke waarden in het gebied geborgd. Met het hebben van dit kader wordt de negatieve tendens in de autonome ontwikkeling (verstoring en versnippering door nieuwe bebouwing) gestopt en treedt een positief effect op.

In Beeldkwaliteitsplan Breukelen en Loenen zijn voor het landschap en specifiek de linten in het plangebied diverse aanbevelingen gedaan voor de landschappelijke inpassing van nieuwe ontwikkelingen. In het nieuwe bestemmingsplan wordt hiernaar verwezen. In het document zijn gedetailleerde inrichtingsprincipes opgenomen van de verschillende linten in het gebied en de wijze waar op nieuwe ontwikkelingen hier een plek in kunnen krijgen. In onderstaand figuur zijn een tweetal voorbeelden opgenomen.

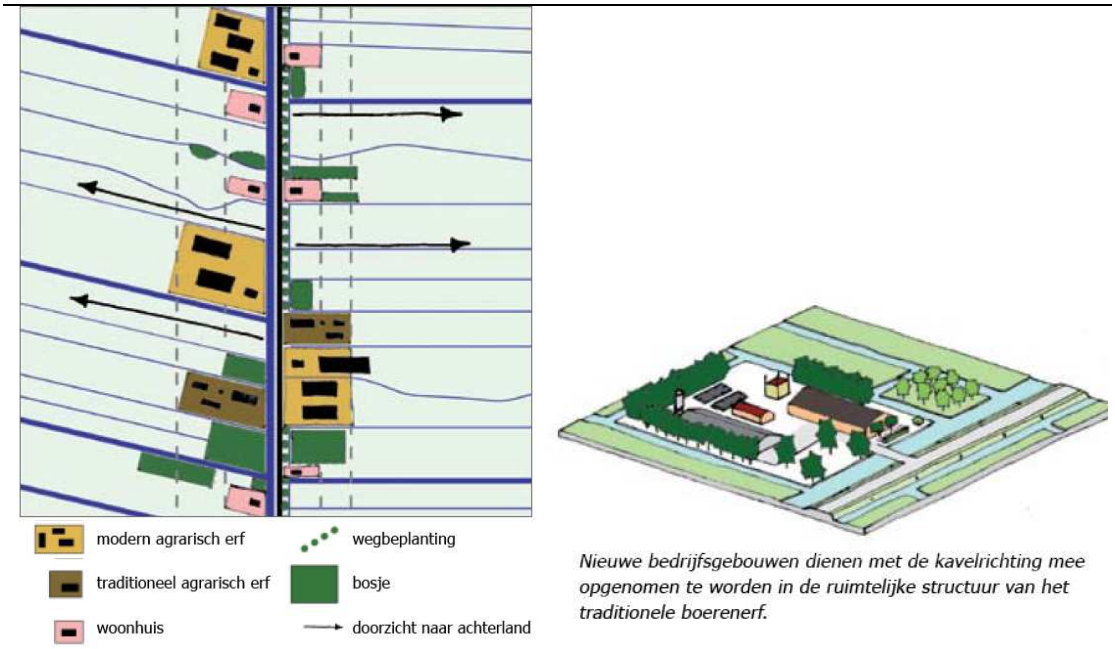

Figuur 5.4 Tweezijdig lint in het veenweidegebied en inrichtingsvereisten op erfniveau (bron: beeldkwaliteitsplan Breukelen en Loenen)

5.2 Thema cultuurhistorie (inclusief archeologie)

Cultuurhistorie staat voor archeologie en historische bouwkunde en -geografie, aspecten die nauw verwant zijn aan elkaar. Archeologie doet onderzoek naar materiële overblijfselen uit het verleden en hun context. Historische geografie is het beschrijven, verklaren en dateren van oude elementen en structuren in het landschap die door mensenhanden zijn gemaakt. Van belang daarbij is de relatie tussen deze elementen en structuren en vroegere natuurlijke gesteldheid van een gebied. Historische (steden) bouwkunde richt zich vooral op de verschillende aspecten van de bebouwde omgeving. Enerzijds richt het zich op stedenbouwkundige structuren en de ontwikkelingen die zich daarin hebben voorgedaan en anderzijds op de geschiedenis van de gebouwen zelf.

5.2.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Historische geografie
Op last van het Bisdom van Utrecht startte in de tiende eeuw de ontginning van het gebied op de westoever van de Vecht. De ontginningen vonden plaats volgens een vast stramien: een groot aantal evenwijdige percelen met vaste maten (circa 1.300 m bij 110 m), gescheiden door smalle, lange sloten, de zogenaamde copeverkaveling. De ontginningen werden eerst gebruikt als bouwland, maar door de versnelde inklinking door de ontginning en daarbij behorende afwatering werden de gebieden snel minder geschikt als bouwland. In de veengebieden ontstonden kenmerkende langgerekte ontginningslinten met bebouwing, zoals de linten van Kockengen en Portengen. Tot halverwege de negentiende eeuw ontwikkelde het gebied zich gestaag.
Met de aanleg van het Rijnspoor (1849), het Amsterdam-Rijnkanaal (1930) en de Rijksweg A2 Utrecht - Amsterdam wordt het gebied abrupt doorsneden en wordt een aantal ontwikkelingen versneld. De kernen groeiden enigszins, doch grootschalige ontwikkelingen, naast de infrastructurele werken, hebben niet echt plaatsgevonden. Hierdoor zijn de karakteristieken van het veenweidegebied en de stroomrug langs de Aa en Angstel nog steeds bewaard gebleven. Ontwikkelingen als verdroging van de veengebieden, verstedelijking, veranderingen in de perspectieven van de landbouw en toenemende recreatiebehoefte zorgen er echter voor dat de bestaande kwaliteiten in een nieuw perspectief dienen te worden geplaatst.

In de Tastbare Tijd, cultuurhistorische atlas van de provincie Utrecht, wordt de cultuurhistorie van de provincie omschreven. Het plangebied ligt in de deelgebieden De Venen en De Vecht. Voor het deelgebied De Venen (globaal het veenweidelandschap uit figuur 5.1) zijn in de hoofdstructuur de copeverkavelingen met boerderijlinten herkenbaar. Het zijn regelmatige twaalfde eeuwse copeontginningen. De traditionele kavelbreedte van circa 110 m is vrijwel niet terug te vinden, echter de traditionele kaveldiepte van 1.250 à 1.300 m heeft de eeuwen doorstaan. Tussen 1000 en 1600 zijn diverse dijken en kades aangelegd. Pas in de vorige eeuw is Kockengen flink gegroeid, is het recreatiegebied de Bosdijk aangelegd en is diverse infrastructuur gerealiseerd.

De stroomruggen van Aa en Angstel liggen in het deelgebied De Vecht (globaal het stroomruggenlandschap uit figuur 5.1). Zoals aangegeven vormden de stroomruggen vrij droge en veilige structuren in het natte veengebied, ideaal voor het stichten van nederzettingen. De hogere delen in het landschap (de stroomruggen) zijn de gebieden waar zich het eerst mensen vestigden. Dit is bijvoorbeeld rond Kockengen en Nieuwer Ter Aa het geval.

Een gedeelte van het plangebied is aangewezen als Belvedère gebied. Het plangebied ligt voor een deel in het deelgebied Vecht- en Plassengebied en voor een deel in het deelgebied Nieuwkoop Harmelen. Het gaat hier om het waardevolle veenweidelandschap.

Historisch geografische waarden zijn samengevat:
- het ontginningspatroon; copeverkaveling met systeem van langgerekte percelen in vaste maat, weteringen, vaarten en sloten en achterkades van de ontginning zoals de Hollandse kade ten westen van Kockengen en de Veenkade en zijkades zoals de Bosdijk en de Portengense Zuwe

- oude ontginningslinten met bijbehorende monumentale boerderijen, slotenpatronen, erfbeplantingen en boomgaardjes, Spengen met nog een smal en oorspronkelijkwegprofiel, Portengensebrug, Portengen, Gieltjesdorp en Laag- Nieuwkoop
- de dijk langs de Angstel
- oude boerderijen met erfbeplantingen, verspreide bosjes en boomgaarden en beplantingen langs de Angstel en Aa
- de voormalige goederenspoorweg

Historische stedenbouw
In het plangebied komen verschillende gemeentelijke monumenten en rijksmonumenten voor. Dit betreft onder andere een wipwatermolen uit de achttiende eeuw aan de Angstelkade, een langhuisboerderij aan de Bosdijk uit de zeventiende eeuw, evenals een dwarshuisboerderij. De begraafplaats nabij Nieuwer Ter Aa is aangemerkt als gemeentelijk monument. In bijlage 5 zijn de gemeentelijke- en rijksmonumenten in het plangebied weergegeven. Verder is een aantal karakteristieke bouwwerken in het buitengebied aanwezig.

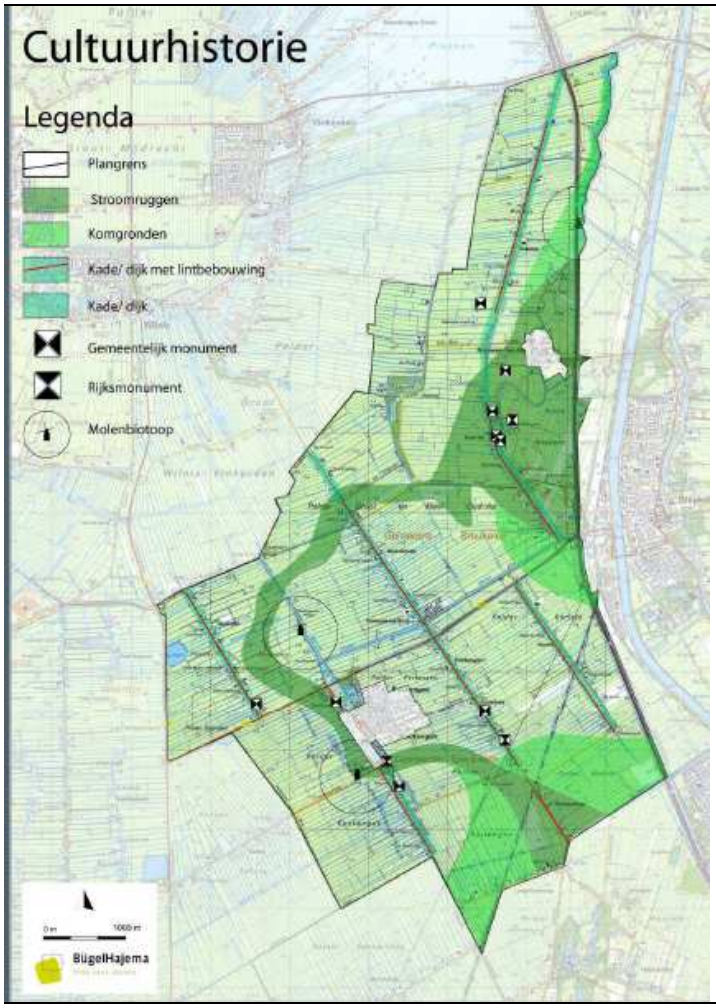

Figuur 5.5 Cultuurhistorische waarden plangebied

Archeologie

In het plangebied zijn zowel bekende als te verwachten archeologische waarden aanwezig. Voor de bekende waarden heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (voorheen de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten) de Archeologische Monumentenkaart (AMK) opgesteld. Voor de te verwachten waarden wordt gebruikgemaakt van de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW). In figuur 5.6 zijn de bekende waarden en de te verwachten waarden weergegeven. Het veenweidegebied in het plangebied is grotendeels aangegeven als 'lage trefkans'. De kreek- en stroomruggen zijn echter aangewezen als gebieden met een hoge trefkans.

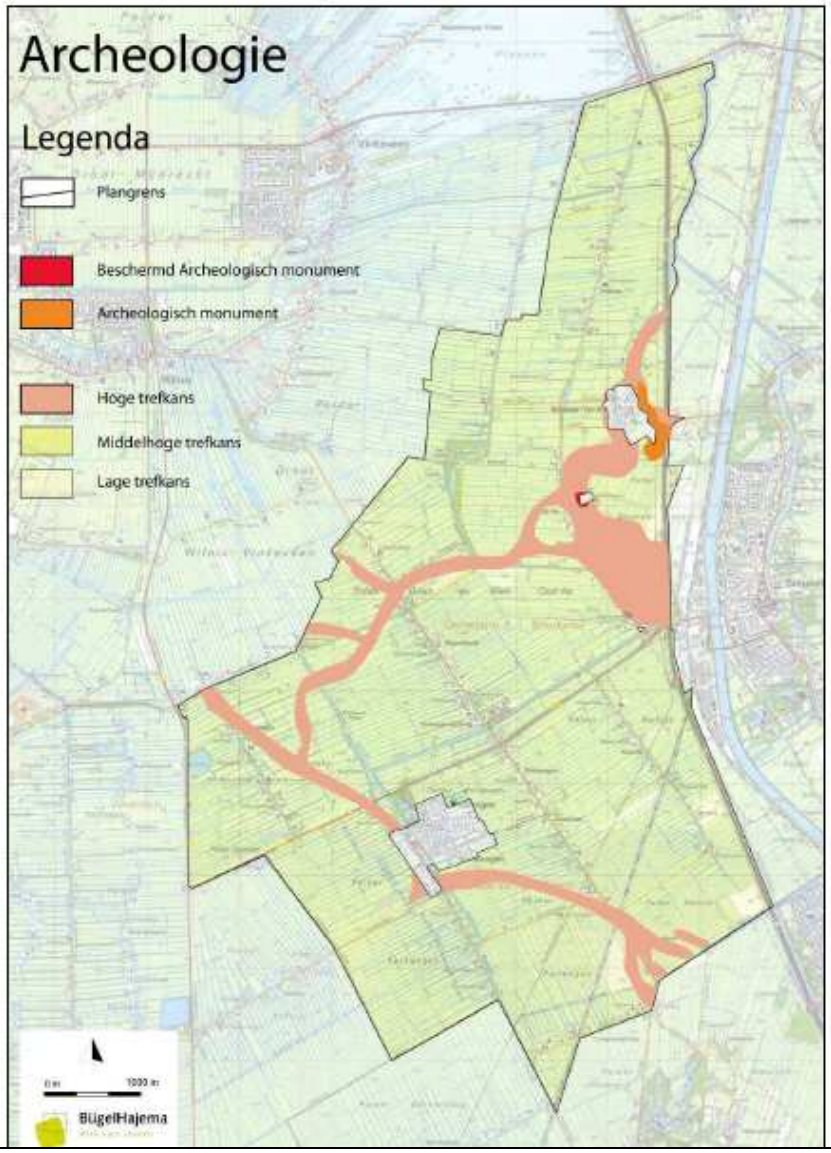

Figuur 5.6 Archeologische verwachtingswaarden en archeologische monumenten

5.2.2 Beoordelingskader

Voor cultuurhistorie wordt getoetst op de aspecten historische geografie, historische stedenbouw en archeologie. In tabel 5.4 zijn de verschillende criteria benoemd. Voor archeologie geldt de voorkeur voor het behoud in de ondergrond (behoud in situ).

Tabel 5.4 Wijze van beoordeling cultuurhistorie

Cultuurhistorie		
Aspect	**Criterium**	**Beoordeling**
Historische geografie	Aantasting of versterking aanwezige historische geografische waarden	Kwalitatief
Historische stedenbouw	Aantasting of versterking aanwezige (stedenbouw)kundige waarden	Kwalitatief
Archeologie	Aantasting bekende en te verwachten archeologische waarden (uitgangspunt behoud in situ)	Kwalitatief

5.2.3 Effectbeoordeling

Historische geografie

Evenals bij het onderdeel landschap moeten cultuurhistorische waarden bij een wijzigingsbevoegdheid of een ontheffing gerespecteerd worden en ingepast. Daarnaast zijn deze waarden ook opgenomen in een aanlegvergunningenstelsel. Op deze wijze in combinatie met de bepalingen op het gebied van landschap zijn historische geografische waarden in het gebied geborgd. Het effect is neutraal.

Historische stedenbouw

De bescherming van rijks- en gemeentelijke monumenten (zie ook bijlage 5) in het plangebied geschiedt via sectorale regelgeving in de Monumentenwet 1988 en de gemeentelijke monumentenverordening. De molens zijn specifiek bestemd en beschermd, inclusief de molenbiotoop. Verder zijn karakteristieke panden aangewezen op de bestemmingsplankaart. De panden zijn op basis van een gemeentelijke inventarisatie bepaald. De panden waren reeds in het geldende bestemmingsplan aangewezen als karakteristiek. De structuur van de linten wordt gehandhaafd, doordat bouwvlakken moeten aansluiten bij de bestaande bebouwing. Het effect is neutraal.

Archeologie

Ten aanzien van uitbreiding van bestaande bedrijven is er een kleine kans op aantasting van archeologische waarden ter plaatse. In het bestemmingsplan is een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor gebieden met een archeologische verwachtingswaarde (Waarden, Archeologie 1 tot en met 4), inclusief de verplichting tot archeologisch onderzoek.

Daardoor is de kans op aantasting van archeologische waarden zoveel mogelijk beperkt binnen de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Aantasting van archeologische waarden is niet aannemelijk. Het effect is neutraal.

5.3 Thema water en bodem

5.3.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Bodem

Binnen het plangebied zijn in het verleden veel sloten gedempt. Omdat de herkomst van het slootdempingsmateriaal niet bekend is, worden de tracés van de gedempte sloten als bodemverdacht aangemerkt. Naast gedempte sloten kunnen als meest voorkomende bodembedreigende activiteiten aangemerkt worden (voorbeeld): opslag oliën en afvalstoffen, ophogingen en aangebrachte verhardingsmaterialen. Dit komt vooral voor op boerenerven in de lintbebouwing. Op een aantal plaatsen binnen het plangebied hebben de bodembedreigende activiteiten daadwerkelijk tot bodemverontreiniging geleid. De locaties met bodemverontreiniging zijn op het Bodemloket van de provincie Utrecht (bevoegd gezag Wet bodembescherming) geregistreerd, zie figuur 5.7.

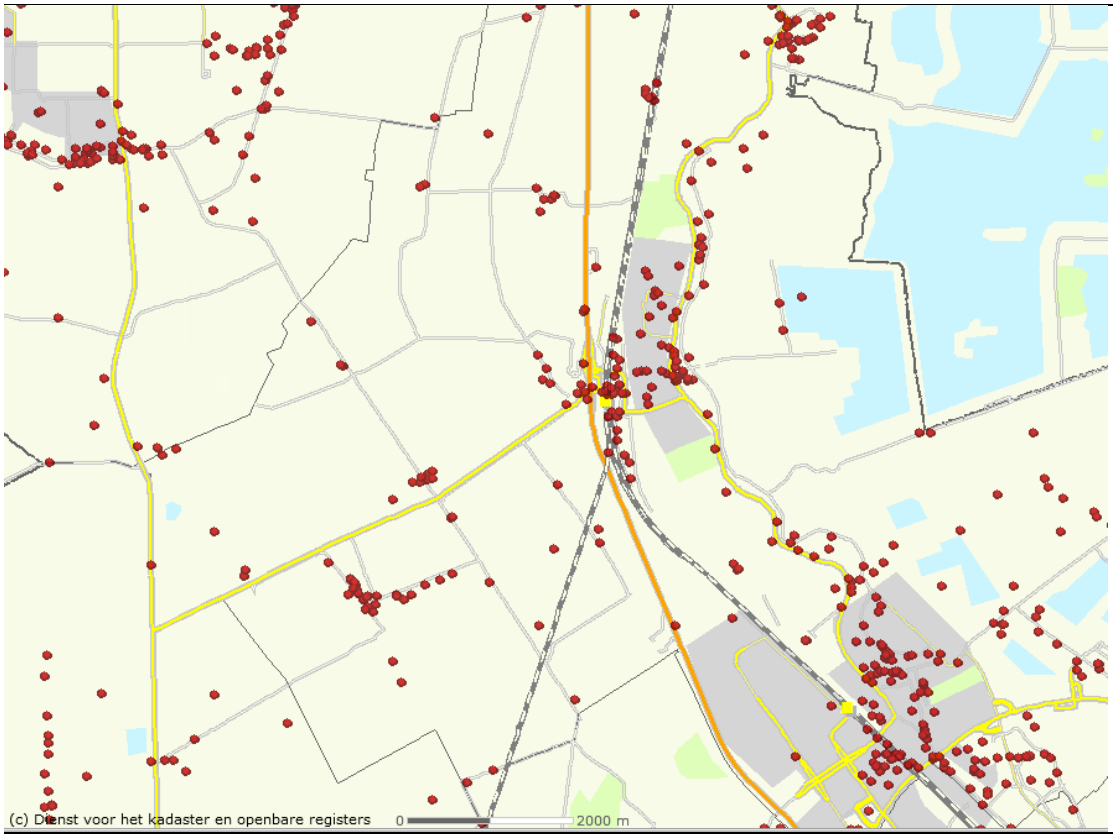

Figuur 5.7 Ligging WBB locaties (uitsnedekaart website provincie Utrecht, d.d. 4 juli 2012)

Water

Het plangebied behoort tot het regionale stroomgebied Amstelland. De grondwaterstanden in het gebied zijn hoog en de waterbeheersing geschiedt voor het grootste deel door bemaling. De Bijleveld, de Heijcop, de Aa en de Haarrijn vormen samen de centrale afvoer van het water in het plangebied. De Aa watert vervolgens naar het noorden af in de Angstel. Naast deze hoofdwatergangen komt in het plangebied nog een aantal watergangen voor, namelijk De Geer, De Geuzensloot en een aantal weteringen en kleinere watergangen in het poldergebied. Het gebied ten noorden van de Grote Heijcop watert naar het noorden af. Inlaat vindt plaats uit het Amsterdam-Rijnkanaal. De gemiddelde drooglegging is 66 cm in polder Oukoop en rondom Portengen is dit 38 cm tot 51 cm. Rondom Spengen is sprake van een drooglegging van 0-0,4 m - mv en ten zuiden van de Grote Heicop een drooglegging van 0,2-1,2 m – mv.

Waterkwantiteit

Als gevolg van klimaatverandering, bodemdaling, het insnoeren van beken en rivieren en het versneld afvoeren van water uit de stad en het platteland is, soms op grote schaal, in Nederland wateroverlast ontstaan. Indien geen maatregelen worden getroffen, zal steeds vaker, ook in het plangebied, sprake zijn van wateroverlast. Ook het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden vragen voor het eigen waterschapsgebied in toenemende mate aandacht voor de waterhuishoudkundige situatie, gericht op veiligheid en voldoende bergingscapaciteit. Nabij Spengen, Teckop en Oud Aa is binnen het plangebied een aantal zoekgebieden 'waterberging en vasthouden water' aangewezen. Een gebied ten zuiden van het spoor Breukelen-Woerden zal worden ingericht voor piekberging (plasdras). Momenteel is dit nog in agrarisch gebruik. In het noordelijk deel van het plangebied, ten noorden van de Grote Heicop, ligt ook een wateropgave. Dit wordt voornamelijk opgelost door het aanleggen van stuwen. Voor het vergroten van de bergingscapaciteit kan verder gebruik worden gemaakt van de sloten en kunnen plasdrasbermen worden gerealiseerd.

Verdroging

Het waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft een plan van aanpak verdrogingbestrijding opgesteld, daterend uit 1999. Voor het plangebied staan hier de Rietlanden Kockengen (vanaf 2004) als aandachtsgebied genoemd.

Waterkwaliteit

De Kaderrichtlijn water (KRW) springt in op de waterkwaliteit. Deze richtlijn kan gevolgen hebben in de zin van toename van plasdrasoever en waterrietzone's op nog onbekende locaties langs watergangen. Opgaven zijn opgenomen voor ondermeer de grotere waterlopen Aa, de Grote Heicop, De Bijleveld en de Geer. Ook heeft de richtlijn betrekking op lozingen op het oppervlaktewater die gevolgen kunnen hebben voor de waterkwaliteit. In het plangebied ligt verder een hoofdpersleiding. Er doen zich met betrekking tot de kwaliteit van het water in de huidige situatie geen grote problemen voor in het plangebied.

5.3.2 Beoordelingskader

De effecten op bodem en water worden kwalitatief beoordeeld. Voor bodem wordt beoordeeld of het voornemen effect heeft op de bodemkwaliteit.

Wanneer bijvoorbeeld een ingreep plaatsvindt in de bodem kan dit leiden tot een verbetering van de bodemkwaliteit (sanering van de bodem). Het aspect water wordt beoordeeld wat de effecten van het voornemen zijn waterkwaliteit en – kwantiteit. Gelet wordt hierbij op het risico van afspoeling van nutrieten (kwaliteit) of het aanbrengen meer verharding (kwantiteit).

Tabel 5.5 Wijze van beoordeling bodem en water

Bodem en water		
Aspect	**Criterium**	**Beoordeling**
Bodem	Verslechtering/ verbetering bodemkwaliteit	Kwalitatief
Water	Effecten waterkwaliteit en – kwantiteit.	Kwalitatief

5.3.3 Effectbeoordeling

Wat betreft bodemkwaliteit moet bij een nieuwe ontwikkeling conform de wetgeving de kwaliteit van de grond vastgesteld worden middels een bodemonderzoek, dan wel partijkeuring. Wanneer verontreiniging wordt geconstateerd zullen maatregelen worden genomen en indien nodig wordt de grond gesaneerd. De ontwikkelingen in bestemmingsplan zullen verder verslechtering van de bodemkwaliteit tot gevolg hebben. Het effect is neutraal.

De bestaande en te realiseren vergunde waterbergingsgebieden zijn als zodanig opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan. Verder is specifiek voor veenbodems in het bestemmingsplan opgenomen dat scheuren en diepploegen verboden is. Dit omdat ten behoeve van andere functies dan grasland, de grondwaterstand moet worden verlaagd. Het verbod is afhankelijk van de diepte van de veenlagen. Het grondwater mag niet worden verlaagd. Het uitgangspunt is 'functie volgt peil'. Om deze reden zijn aanlegvergunningen ten aanzien van scheuren en diepploegen opgenomen in het bestemmingsplan, zoals dat ook in de vigerende bestemmingsplannen was opgenomen. Ten behoeve van het nieuwe bestemmingsplan heeft nauw overleg plaatsgevonden met de waterschappen Amstel, Gooi en Vecht en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, de provincie en Rijkswaterstaat in het kader van de watertoets. De resultaten en aanbevelingen zijn verwerkt in het nieuwe bestemmingsplan.

In het plangebied wordt niet voorzien in maatregelen die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de waterkwaliteit. Er vindt geen emissie plaats van (mest-)stoffen naar het oppervlakte- en grondwater mede door het gebruik van vloeistofdichte vloeren bij uitbreiding van bestaande bedrijven. Verder is aangetoond dat er een afname is van de emissie (zie hoofdstuk 4) in het gebied per saldo zal de (grond)waterkwaliteit dus niet verslechteren door toedoen van verzurende stoffen.

Mogelijk neemt het verhard oppervlak toe bij uitbreidingen hiervoor zijn middels wetgeving voldoende compenserende en mitigerende maatregelen op te leggen (ondermeer door het uitvoeren van de verplichte watertoets). Op het gebied van waterkwaliteit en – kwantiteit worden geen negatieve effecten verwacht. Het effect op water is als neutraal (0) beoordeeld.

5.4 Thema Verkeer

5.4.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Het plangebied is grofweg gelegen aan de westzijde van de rijksweg A2 (stroomweg). In het plangebied is één aansluiting gelegen op de A2 (afslag Breukelen). Daarnaast kent het plangebied verschillende gebiedsontsluitingswegen. Dit zijn de N212, de N201 ten noorden van het plangebied en de N401 (Wagendijk/ Portengenseweg/Provinciale weg). Alle overige wegen vallen onder de categorie erftoegangswegen. Dit zijn de wegen in de linten waar langs de verschillende agrarische bedrijven zijn gelegen.

Er zijn op dit momenten geen knelpunten op het gebied van verkeer in het gebied. Ook in de autonome situatie zal geen sprake zijn van een toename van het verkeer ten opzichte van de huidige situatie. Op grond van trendmatige ontwikkelingen wordt bijvoorbeeld verwacht dat de veehouderijsector in de toekomst niet zal groeien. De gemeente Stichtse Vecht heeft geen plannen voor het verbeteren van of de aanleg van nieuwe infrastructuur in het plangebied. Verkeersveiligheid blijft echter een aandachtpunt op wegen waar ook veel landbouwverkeer voorkomt.

5.4.2 Beoordelingskader

De effecten voor verkeer worden kwalitatief bepaald op basis van expert judgement. Bekeken wordt of door toedoen van het plan effecten op de verkeersveiligheid of de doorstroming van verkeer ontstaan.

Tabel 5.6 Wijze van beoordeling verkeer

Verkeer		
Aspect	**Criterium**	**Beoordeling**
Verkeer	Verkeersveiligheid/ doorstroming	Kwalitatief

5.4.3 Effectbeoordeling

De uitbreiding van veehouderij bedrijven hangt samen met het aantal bedrijven wat zal stoppen in het gebied. Per saldo zal daarmee geen toename van het verkeer worden verwacht. Wat betreft nieuw vestiging van bedrijven is in het nieuwe bestemmingsplan opgenomen dat deze geen onevenredige grote verkeersaantrekkende werking mogen hebben. Wat betreft nevenactiviteiten met verkeeraantrekkende werking is gesteld dat deze alleen op percelen langs de Provinciale weg, Portenge en Oud Aa mogen plaatsvinden. Gezien de relatief geringe verkeersaantrekkende werking worden geen knelpunten verwacht. Door toedoen hiervan zal de huidige situatie onveranderd blijven. Het effect is daarom neutraal.

5.5 Woon- en leefmilieu

Onder het thema woon- en leefmilieu worden aspecten geluid, luchtkwaliteit en geur beschouwd.

5.5.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Geluid
De huidige geluidsbelasting in het gebied komt vooral voort van de rijksweg, spoorlijn en de verschillende provinciale wegen in het plangebied. In figuur 5.8 is de geluidsbelasting in het jaar 2011 weergegeven.

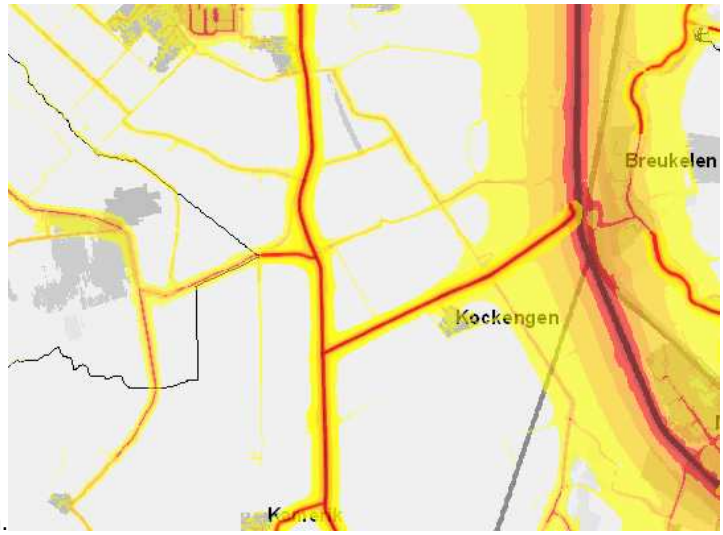

(50 – 55 dB) Vrij matig
(55 – 60 dB) Matig
(60 – 65 dB) Zeer matig
(65 – 70 dB) Onvoldoende
(70 – 75 dB) Ruim onvoldoende
(> 75 dB) Zeer onvoldoende

Figuur 5.8 Geluidsbelasting weg- en spoorverkeer plangebied en omgeving 2011 (bron: Atlas voor de leefomgeving)

Ten zuiden van Kockengen ligt een stiltegebied. De provinciale regelgeving rondom geluid in stiltegebieden is opgenomen in de Provinciale Milieuverordening Utrecht 1995, oftewel de PMV. Activiteiten die de geluidsbelasting negatief beïnvloeden, zijn niet meer mogelijk in een gebied dat als stiltegebied is aangewezen. De gebiedseigen geluiden, zoals die van de landbouw, zijn hiervan uitgesloten. De status stiltegebieden kan dus geen aanleiding zijn voor extra regelgeving voor de agrarische bedrijfsvoering.

Lucht
De luchtkwaliteit wordt in het plangebied bepaald door de achtergrondconcentratie NO2 en PM10. In de achtergrondconcentraties zijn de bijdrages van de bestaande intensieve veehouderijen inbegrepen. In de huidige situatie worden de grenswaarden van fijn stof en stikstofdioxide in het grootste deel van het gebied niet overschreden. Het gaat om fijn stof emissies door vooral wegverkeer en landbouw. Ruimtelijk gezien wordt het grootste aandeel veroorzaakt door het wegverkeer. Zeker gezien het feit dat in het plangebied een beperkt aantal intensieve veehouderijen voorkomen.

Het aandeel vanuit de landbouw wordt veroorzaakt door fijn stof emissie vanuit de stallen. Uit de provinciale rapportage luchtkwaliteit[8] blijkt dat er binnen de gemeente Stichtse Vecht geen knelpunten PM10 voorkomen. In de directe omgeving van de A2 vinden overschrijding plaats van NO2.

Momenteel is in voorbereiding om in de avond en nacht een maximum van 130 km per uur toe te staan op de A2. Uit de berekeningen[9] ten behoeve van deze snelheidsverhoging blijkt dat deze slecht beperkte invloed heeft op de jaargemiddelde concentraties NO2 en PM10.

Geur

De regelgeving inzake geurhinder van veehouderijen is vastgesteld in de Wet geurhinder en veehouderij (verder Wgv) en is sinds 1 januari 2007 van toepassing. De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is sinds 1 januari 2007 van toepassing. De wet kent diercategorieën waarvoor een geuremissie factor is vastgesteld, zoals vleesvee, varkens, schapen en legkippen. Daarnaast kent de wet diercategorieën, zoals melkrundvee en paarden, waarvoor een vaste afstand geldt tussen het emissiepunt van de stal en een geurgevoelig object, zoals een woonhuis.

De wet geeft de gemeente de mogelijkheid om via een verordening lokaal beleid vast te stellen voor de geurbelasting en de vaste afstanden. Dit om een gewenste ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken. De vaste afstanden kunnen daarbij worden verkleind. Daarbij geldt binnen de bebouwde kom een minimale afstand van 50 meter en buiten de bebouwde kom een minimale afstand van 25 meter. De noodzaak voor lokaal geurbeleid moet worden onderbouwd, waarbij in elk geval aandacht moet worden besteed aan de gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied.

De gemeenteraad van de voormalige gemeente Breukelen heeft op 28 september 2010 de notitie en de verordening "Lokaal geurbeleid landelijk gebied, gemeente Breukelen" vastgesteld. De verordening is met ingang van 8 oktober 2010 in werking getreden. In de verordening zijn de wettelijke normen, op basis van een uitgebreide inventarisatie[10], aan de lokale situatie aangepast. Voor de gemeente gelden de dit betekende in deze gemeente de minimaal mogelijke afstanden gelden zoals in de bovenstaande alinea geformuleerd.

Uit de voorgenoemde inventarisatie is gebleken dat op dit moment geen grondgeboden veehouderij of intensieve veehouderijen te dicht bij geurgevoelige objecten liggen (bebouwde kom). Tot geurgevoelige objecten behoren ook de woningen van naastgelegen agrarische bedrijven. In 2010 gaven conform de nieuwe afstandsnormen circa 8% van de bedrijven een overbelaste situatie op omliggende geurgevoelige objecten. In bijlage 6 zijn een tweetal kaarten opgenomen met geurcontouren.

[8] Provinciale Rapportage Luchtkwaliteit 2011 – provincie Utrecht – februari 2012
[9] Verhoging maximumsnelheid A2 Vinkeveen-Maarssen - Effecten op luchtkwaliteit – Rijkswaterstaat – augustus 2012
[10] Knelpuntenanalyse Breukelen, onderbouwing verordening ogv Wet geurhinder en veehouderij, gemeente Breukelen, mei 2010

5.5.2 Beoordelingskader

De effecten op het woon- en leefmilieu worden kwalitatief bepaald op basis van expert judgement. Bekeken wordt of door toedoen van het plan effecten op de geluidsbelasting, luchtkwaliteit of aantal geurgehinderden zijn.

Tabel 5.7 Wijze van beoordeling woon- en leefmilieu

Woon- en leefmilieu		
Aspect	**Criterium**	**Beoordeling**
Geluid	Af- of toename van de geluidsbelasting	Kwalitatief
Lucht	Af- of toename van de luchtkwaliteit	Kwalitatief
Geur	Af- of toename aantal geurgehinderden	Kwalitatief

5.5.3 Effectbeoordeling

Geluid

Geluid direct afkomstig van de agrarische bedrijven is gereguleerd in de Wet milieubeheer (Wm) en valt onder de noemer industrielawaai. Door middel van geluidgrenswaarden afgestemd op de aard van de omgeving wordt voorkomen dat ondervonden hinder bij geluidgevoelige bestemmingen (zoals woningen en scholen) te hoog wordt. Een aantal bedrijven ligt in de autonome situatie op ruime afstand van geluidgevoelige bestemmingen. Omdat er geen bedrijfsverplaatsingen zijn voorzien zijn er dus geen effecten te verwachten voor het aspect geluid. Voor eventuele bedrijfsuitbreidingen blijven in principe dezelfde geluidgrenswaarden (en daarmee het invloedsgebied van geluid) van toepassing. Daardoor kan het wel noodzakelijk zijn dat geluidreducerende voorzieningen aan de geluidbronnen getroffen worden om hieraan te kunnen voldoen.

Geluid als gevolg van wegverkeer, waaronder het verkeer van en naar de agrarische bedrijven, valt onder het regiem van de Wet geluidhinder (Wgh). Uit de verkeersparagraaf blijkt dat de toename van het aantal verkeersbewegingen door toedoen van het nieuwe bestemmingsplan naar verwachting niet merkbaar zal zijn met betrekking tot de hinderbeleving vanuit het wegverkeerslawaai. Het effect voor geluid is neutraal.

Lucht

In mei 2010 is de Handreiking fijn stof en veehouderijen vastgesteld. Bij de beoordeling van een aanvraag voor een vergunning voor een veehouderij wordt de emissie van fijn stof getoetst worden aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Dit staat in artikel 5.16 van de Wet milieubeheer. Een vergunning voor een oprichting of uitbreiding van een veehouderij kan in principe verleend worden indien er geen overschrijding van de grenswaarden plaatsvindt. Is er toch sprake van een overschrijding, dan kan de vergunning alleen verleend worden indien de luchtkwaliteit door het project niet of niet in betekenende mate verslechtert.

Voor fijn stof gelden de volgende normen:

- Een jaargemiddelde concentratie fijn stof van maximaal 40 ug/m3

- Een daggemiddelde concentratie fijn stof van 50 ug/m3, die maximaal 35 dagen per jaar mag worden overschreden

Overschrijdingen van grenswaarden door uitbreidingen van stallen in de toekomst kunnen niet plaatsvinden aangezien er geen vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) wordt afgegeven als de norm voor fijn stof wordt overschreden. Een aanvraag voor een uitbreiding van een bestaande stal moet dus altijd voldoen aan de grenswaarden. Het transport van en naar de agrarische bedrijven heeft geen relevant effect op de luchtkwaliteit. Zowel voor bestaande als voor nieuwe situaties (na uitbreidingen) geldt dat de normen voor luchtkwaliteit niet mogen overschrijden.

Op het onderdeel lucht worden geen negatieve effecten verwacht. De beoordeling is neutraal.

Geur
Een uitbreiding of nieuwbouw van een stal conform de geurverordening is niet mogelijk op een afstand van 50 meter of minder. Dit betekent ook dat een bestaande stal die aan vervanging toe is, deze vervanging moet plaatsvinden op een afstand van minimaal 50 meter. Op termijn zullen daarmee steeds minder dierverblijven op minder 50 meter afstand staan en zal het aantal knelpunten afnemen. Een uitbreiding van grondgebonden veehouderij in het plangebied zal dus geen knelpunten opleveren ten aanzien van geur. De uitbreiding van bestaande bedrijven zal plaatsvinden buiten de 50 meter contour. Daarnaast bestaat de kans dat de geursituatie ten aanzien van bestaande woonhuizen in het plangebied verbetert. Dit levert een neutraal effect op.

6 De effecten op een rij

In hoofdstuk 4 en 5 zijn de effecten per milieuaspect beschreven. In dit hoofdstuk worden de resultaten van de effectbeschrijvingen samengevat in een overzichtelijke tabel, tevens worden conclusies getrokken. Vanwege het conserverende karakter van het bestemmingsplan Landelijk Gebied West zijn de effecten slechts gering. In de voorgaande hoofdstukken is aangegeven hoe tot deze waarderingen is gekomen.

6.1 Conclusie

In het nieuwe bestemmingsplan zijn er, ten opzichte van het vigerende bestemmingsplannen, aangepaste bouw- en gebruiksmogelijkheden en is de bescherming van vooral landschappelijke waarden (in algemene zin) beter geregeld. Voor wat betreft de andere aspecten treedt er overwegend een neutraal effect op. Dit is gezien de conserverende aard van het bestemmingsplan niet verassend. In onderstaande tabel wordt per aspect de score van de effectbeschrijving per milieuthema samengevat.

Tabel 6.1 Score effectbeschrijving per milieuthema

Milieuaspecten	Criterium	Waardering ten opzichte van	
		Huidig gebruik	Autonome ontwikkeling
Natuur	Natura2000-gebieden	+	-
	Beschermde natuurmonumenten	0	-
	EHS		0
	Soorten		0
Landschap	Landschappelijke waarden		+
Cultuurhistorie / archeologie	Archeologische verwachtingswaarden		0
	Cultuurhistorie		0
Water en Bodem	Bodem		0
	Water		0
Verkeer	Verkeersveiligheid/ doorstroming		0
Woon- en leefmilieu	Geluid		0
	Geur		0
	lucht		0

6.2 Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

Het voorgenomen bestemmingsplan landelijk Gebied West geeft uitwerking aan vastgesteld beleid voor het gebied. Het plan faciliteert vooral landbouwkundige ontwikkelingen in het gebied. Voorliggend planMER toont aan dat als gevolg van uitvoering van het bestemmingsplan geen knelpunten ontstaan op het gebied van wet- en regelgeving. Speciale aandacht in dit planMER is uitgegaan naar mogelijke effecten van de ontwikkelruimte die aan agrarische bedrijven geboden wordt. Voor het onderdeel ecologie ligt hier een uitvoerige scenarioanalyse aan ten grondslag.

De resultaten van de scenario's hebben aangetoond dat de ontwikkelruimte geen negatieve effecten op verzuring en eutrofiering oplevert na vergelijking van de ontwikkelruimte die met het plan mogelijk wordt gemaakt met het huidig gebruik. Er treedt ten opzichte van de huidige situatie door een afname van depositie zelfs een positief effect op. Ten opzichte van de autonome ontwikkeling kan er wel een zekere toename van de depositie gaan ontstaan.

Er is gerekend met twee scenario's: een scenario waar in de huidige bouwvlakken worden opgevuld zonder wijzigingsbevoegdheid van 1,5 hectare en een scenario met de wijzigingsbevoegdheid en het inzetten van emissie reducerende technieken. Uit de berekeningen blijkt dat er binnen de randvoorwaarden die de provinciale stikstofverordening van Utrecht voorschrijft, er voor het vitale gedeelte van de agrarische populatie slechts ontwikkelruimte is tot aan de grenzen van de huidige bouwvlakken. In dit geval zal er een afname zijn van stikstofdepositie op de gevoelige habitattypen en is het plan uitvoerbaar. Bij een groei tot 1,5 ha zou er slechts salderingsruimte beschikbaar zijn voor een heel klein deel van de ondernemers. Alleen indien een substantiële inzet van stalmaatregelen ook voor kleinere bedrijven verplicht wordt gesteld (hiervoor zou de stikstofverordening gewijzigd moeten worden) is een plan met een wijzigingsbevoegdheid tot 1,5 hectare ook uitvoerbaar.

Voor geen van de overige aspecten zijn negatieve effecten te verwachten en voor wat betreft het aspect landschap, vanwege de voorwaarde van landschappelijke inpassing bij uitbreidingen van agrarische bouwvlakken is er sprake van een positief effect op de landschappelijke kwaliteiten in het gebied.

Daarmee is vastgesteld dat er ten aanzien van de Natuurbeschermingswet geen belemmeringen worden verwacht die het voorliggende plan onuitvoerbaar zouden kunnen laten zijn. Ook vanuit de andere sectorale kaders zijn de plannen inpasbaar.

7 Leemten in kennis

Aan het einde van dit planMER geven wij inzicht in het eventueel ontbreken van informatie die voor de besluitvorming van belang is of kan zijn. Op basis van dit planMER onderscheiden we de volgende leemten in kennis en onzekerheden:

- Zowel de geluidnormen als eisen vanuit waterkwaliteit- en kwantiteit dienen gerespecteerd te worden op bedrijfsniveau. Hiervoor zijn in concrete (project)situaties aanvullende berekeningen nodig. Deze normen zijn geborgd in de planregels.

- Het is niet duidelijk of en op welke termijn de provinciale stikstofverordening op het punt van emissie reducerende technieken wordt aangepast. Om deze reden zijn twee scenario's in deze planMER opgenomen. Een scenario met en zonder inzet van technieken. Op deze wijze is dit planMER met of zonder aanpassing van de verordening toepasbaar.

- Voor dit MER is gerekend met aannames om een inschatting te kunnen geven van de emissievracht uit het gebied op de Natura 2000-gebieden. Deze aannames zijn gebaseerd op wet- en regelgeving.

- Voorafgaand aan individuele ontwikkelingen moet een Flora- en faunaonderzoek worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. Deze resultaten zullen mede richtinggevend zijn voor de beoogde ontwikkelingen (aard, schaal, tijd, bijvoorbeeld buiten broedseizoen starten, et cetera)

Bijlage

1

Stappen in uitgebreide m.e.r.-procedure en koppeling m.e.r.-procedure met besluit

De procedure
Op 1 juli 2010 is het nieuwe wettelijke stelsel voor m.e.r. in werking getreden. De herziening van de m.e.r.-wetgeving beoogt vereenvoudiging van en meer uniformiteit in de m.e.r.-procedures voor plannen en projecten. In deze paragraaf staan wij kort stil bij de stappen die in het kader van de Uitgebreide procedure moeten worden doorlopen en welke keuzes u hierin kunt maken. De m.e.r.-procedure is op te knippen in de volgende stappen:

- Voorfase
- Opstellen MER
- Toetsingsfase

Voorfase

Bekendmaking en participatie
De m.e.r.-procedure start met een openbare kennisgeving van de gemeente dat de m.e.r.-procedure doorlopen gaat worden voor het bestemmingsplan.

Het is verplicht in de voorfase van de m.e.r.-procedure een ieder in de gelegenheid te stellen tot het indienen van zienswijzen op het voornemen (lees: het bestemmingsplan). Aan deze stap zijn echter geen inhouds- en procedure-eisen verbonden. In onderstaande paragraaf geven wij u wat aandachtspunten ter overweging.

Met betrekking tot de te hanteren procedure adviseren wij in het kader van goed bestuur in elk geval de Algemene wet bestuursrecht (Awb[11]) te volgen. Dit betekent dat er uitgegaan moet worden van een inspraaktermijn van zes weken, mits de gemeente dit in haar eigen inspraakverordening anders heeft geregeld.

Voor wat betreft de inhoudelijke randvoorwaarden zijn verschillende lijnen te bedenken oplopend in uitwerkingsniveau. Al naar gelang behoefte en maatschappelijke betrokkenheid moet de insteek van de kennisgeving bepaald worden. Daarbij kan gedacht worden aan de volgende opties:

1. Alleen een aankondiging van het voornemen (de feitelijke bekendmaking)
2. Korte toelichting op het voornemen
3. Uitgebreide onderzoeksopzet conform de voormalige startnotitie

De keuze van het uitwerkingsniveau is afhankelijk van diverse factoren, waaronder de planning en de beschikbare tijd, de maatschappelijke gevoeligheid van het project, de communicatiestrategie van de desbetreffende gemeente, detailniveau van de voorgenomen activiteit, de bandbreedte van oplossingsrichtingen, et cetera.

Het bevoegd gezag verantwoordt de wijze van participatie achteraf in het besluit (verplicht). Bij het besluit (vaststellen bestemmingsplan) over het project dient de gemeente aan te geven hoe de participatie heeft plaatsgevonden en wat de doorwerking hiervan is.

[11] Een Nederlandse wet die de algemene regels bevat voor de verhouding tussen de overheid en de individuele burgers, bedrijven en dergelijke

Commissie voor de m.e.r.
In de voorfase is de Commissie voor de m.e.r. (Commissie m.e.r.) niet meer wettelijk betrokken. Het staat gemeenten echter vrij in de voorfase de Commissie voor de m.e.r. wel te vragen advies uit te brengen over het voornemen (startdocument). De vrijwillige advisering van de Commissie m.e.r. moet binnen de wettelijke inspraaktermijn plaatsvinden (zes weken) en loopt daarmee waarschijnlijk gelijk op aan de inspraaktermijn die een ieder wordt geboden. Indien de gemeente wil dat de Commissie voor de m.e.r. deze inspraakreacties betrekt bij haar advies, dan wordt hier drie weken extra voor gevraagd (in totaal negen weken).

Opstellen MER
Nadat de participatie heeft plaatsgevonden en de Commissie voor de m.e.r. eventueel om een advies is gevraagd kan gestart worden met het feitelijk opstellen van het MER. Aan deze stap zijn geen verdere procedurestappen verbonden. De enige wijziging als gevolg van de nieuwe wetgeving is het vervallen van het verplichte Meest Milieuvriendelijk Alternatief.

Toetsingsfase
Als het definitieve MER is opgesteld, start de toetsingsfase. Het MER is een bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan en gaat gezamenlijk met het bestemmingsplan ter inzage. In deze fase is de toetsing van het MER door de Commissie voor de m.e.r. wel een verplicht onderdeel. Ook hier geldt dat het toetsingsadvies van de Commissie binnen de wettelijke inspraaktermijn moet plaatsvinden. Voor het meenemen van de inspraakreacties in het advies wordt drie weken extra gevraagd.

Bijlage

2

Begrippen- en afkortingenlijst

Achtergronddepositie
Dit is de depositiewaarde die er is zonder de ontwikkelingen uit het plan. Het gaat hierbij om de hoeveelheid stikstof veroorzaakt door onder meer landbouw, industrie en autoverkeer.

Alternatief
Een samenhangend pakket van maatregelen die een mogelijke oplossing vormt voor het in de probleemstelling geformuleerde probleem.

Archeologie
Wetenschap van de oude historie op grond van bodemvondsten en opgravingen.

Aspect
Te onderzoeken thema dat relevant wordt geacht voor het beoordelen van alternatieven.

Autonome ontwikkelingen
Ontwikkelingen die zouden plaatsvinden als de voorgenomen activiteit niet wordt ondernomen.

Best beschikbare techniek
Technieken om de emissie te verlagen, bijvoorbeeld door de inzet van luchtwassers.

Bestemmingsplan
Gemeentelijk plan met voorschriften, betreffende de bestemming van een bepaald terrein.

Bevoegd gezag
Overheidsorgaan dat bevoegd is een besluit te nemen over de voorgenomen activiteit.

Commissie voor de m.e.r
Onafhankelijk adviesorgaan, in het leven geroepen door ministeries van VROM en LNV, die op vastgestelde momenten conform Wet milieubeheer advies uitbrengt met betrekking tot m.e.r.- procedures.

Cultuurhistorie
De geschiedenis van de beschaving. In drie wetenschappelijke velden; historische geografie, bouwhistorie en archeologie.

Decibel (dB(A))
Eenheid van geluiddrukniveau. De toevoeging A duidt erop dat een frequentie-afhankelijke correctie is toegepast in verband met gevoeligheid van het menselijk gehoor.

Ecologie
Wetenschap die de relaties bestudeert van levensvormen en hun omgeving.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)
Samenhangend stelsel van natuurkerngebieden, ontwikkelingsgebieden en verbindingszones.

Emissie
Hoeveelheden stoffen of geluid die door bronnen in het milieu worden gebracht.

Fauna
Verzameling van diersoorten die in een gebied wordt aangetroffen.

Flora
Verzameling van plantensoorten die in een gebied wordt aangetroffen.

Geluidcontour
Lijn getrokken door een aantal punten van gelijke geluidbelasting. Door contouren te berekenen is het mogelijk het gebied vast te stellen dat een bepaalde geluiddruk ondervindt.

Geohydrologie
Wetenschap die de directe relatie tussen hydrologie en geologische opbouw bestudeert.

Gevoelige bestemmingen
Bestemmingen waaraan getoetst wordt in het kader van zonering; bestemmingen waar hinder kan worden ervaren bij het oprichten van nieuwe inrichtingen en dergelijke.

Grondgebonden veehouderij
Alle veehouderijen niet zijnde de veehouderijen. Het gaat bijvoorbeeld om de volgende beesten; paarden.

Initiatiefnemer
Rechtspersoon die de m.e.r.-plichtige activiteit wil ondernemen.

Intensieve veehouderijen (of niet grond gebonden veehouderij)
Het hebben van veehouderijen waar het voedsel niet direct van het land komt. Het gaat bijvoorbeeld om de volgende beesten; pluimvee, runderen en varkens. Niet gebonden aan het land voor de voedselvoorziening (door bijvoorbeeld toedienen van aangevoerd veevoer).

Instandhoudingsdoelstellingen
Instandhoudingsdoelstellingen moeten vastgesteld worden in de aanwijzings-besluiten van de Vogelrichtlijngebieden en Habitatrichtlijngebieden. Deze doelen geven aan voor welke natuurwaarden het gebied belangrijk is en voor hoeveel natuurwaarden er geschikt habitat beschikbaar moet zijn in dat gebied.

Kritische depositiewaarde
Dit is de hoeveelheid ammoniakdepositie die een ecosysteem nog kan verdragen zonder schade te ondervinden.

Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)
Alternatief voor de voorgenomen activiteit, opgesteld vanuit de doelstelling zo min mogelijk schade aan het milieu toe te brengen, respectievelijk zoveel mogelijk verbetering te realiseren, uitgaande van de gegeven doelstelling.

MER
Milieueffectrapport (het fysieke rapport).

m.e.r.
Milieueffectrapportage (de procedure).

Mitigerende maatregelen
Verzachtende maatregelen, waardoor het effect positiever wordt.

Natura 2000
Een Europees beschermd netwerk van waardevolle natuurgebieden.

NO_x
Stikstofoxiden.

NO_2
Stikstofdioxide.

Plangebied
Het gebied waarin de voorgenomen activiteit wordt ondernomen.

PM_{10}
Fijnstof.

Richtlijnen
De richtlijnen zijn bedoeld om specifiek richting te geven aan de inhoud van een op te stellen milieueffectrapport.

Saldering
Interne saldering biedt een ondernemer de mogelijkheid om de emissie uit één of enkele van zijn stallen die nog níet voldoen aan de IPPC-norm, te compenseren met vergaande emissiebeperkende maatregelen in één of meerdere andere stallen.

Significant negatieve effecten
Negatieve effecten die als gevolg hebben dat instandhoudingsdoelstellingen van Natura2000-gebieden niet worden gehaald. Bij negatieve effecten kunnen de instandhoudingsdoelstellingen nog worden gehaald.

Startnotitie
Startdocument van de milieueffectrapportage waarin beschreven staat welke activiteit(en) een initiatiefnemer uit wil voeren.

Stikstofdepositie
Hoeveelheid emissie die terecht komt in de grond

Studiegebied
Het gebied tot waar de milieugevolgen ten gevolge van de aanleg van de voorgenomen activiteit reiken.

Toetsingsadvies
Advies van de Commissie voor de m.e.r. waarin deze het MER beoordeelt op de aanwezigheid van essentiële informatie. De vastgestelde richtlijnen vormen hierbij het toetsingskader.

$\mu g/m^3$
Microgram per kubieke meter.

Vegetatie
Samenhangend geheel van in een gebied voorkomende plantensoorten.

Verkeersafwikkeling
Doorstroming en verwerking van verkeersstromen.

Verkeersintensiteit
Aantal voertuigen dat per etmaal een bepaald punt op een wegverbinding passeert.

Vigerend beleid
Beleid dat door een overheid is vastgesteld en wordt uitgevoerd.

Voorgenomen activiteit
Ontwikkelingsplan / activiteit dat de initiatiefnemer uit wil voeren.

Voorkeursalternatief
De wijze waarop de initiatiefnemer de voorgenomen activiteit wenst uit te voeren.

Waterkwaliteit
Chemische samenstelling van water.

Waterkwantiteit
De hoeveelheid water betreffend.

Watersysteem
Waterkringloop inclusief opgenomen stoffen vanaf het moment dat neerslag valt tot op het moment dat water uit het gebied wordt afgevoerd.

Bijlage

3

Wettelijke kaders & beleidsdocumenten

Rijksbeleid

Natuurbeschermingswet 1998

Natura2000-gebieden
Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Hiermee is de gebiedsbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De wet biedt een beschermingskader voor natuurwaarden (leefgebieden en soorten) in Natura2000-gebieden en bepaalt dat projecten en andere handelingen in en nabij beschermde gebieden dienen te worden getoetst op (mogelijke) significant negatieve effecten op deze waarden. De externe werking van Natura2000-gebieden kan gevolgen hebben voor het buitengebied. De dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden. Dit heeft als consequentie dat een extra zorgvuldige afweging dient te worden gemaakt (voortoets).

Beschermd natuurmonument
Al onder de Natuurbeschermingswet 1967 werden natuurgebieden beschermd door het aanwijzen van Staats- en Beschermde natuurmonumenten. Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 vervalt het onderscheid tussen Staats- en Beschermde natuurmonumenten. Beiden worden nu Beschermde natuurmonumenten genoemd.

In Nederland zijn zo'n 200 natuurgebieden aangewezen als Beschermd Natuurmonument. Indien een gebied is aangewezen als Beschermd Natuurmonument is het op grond van artikel 16 lid 1 Natuurbeschermingswet 1998 verboden om zonder vergunning handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied of voor dieren of planten in het gebied of die het gebied ontsieren. Ook is het verboden in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen.
De Natuurbeschermingswet kent ook een externe werking, en kan dus ook van toepassing zijn buiten, maar dichtbij een aangewezen gebied. De belangrijkste onderwerpen in de externe werking zijn in de praktijk de bescherming van de waterhuishouding en de depositie van ammoniak door omringende veehouderijen. Lang niet alle natuurgebieden zijn daar gevoelig voor, en zo niet, dan gelden ook geen verboden.

Flora- en faunawet
De Flora- en faunawet beschermt een groot aantal in Nederland voorkomende wilde dier- en plantensoorten. Uitgangspunt van de wet is dat aantasting van de beschermde soorten moet worden voorkomen. Wanneer dit niet mogelijk is, kan een ontheffing worden verleend door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). De beschermde diersoorten (vogels, vissen, zoogdieren, amfibieën, reptielen, insecten, et cetera) en ongeveer 100 plantensoorten zijn te vinden in tabellen, die deel uitmaken van de Flora- en faunawet. Niet elke soort is even zwaar beschermd, er wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën: tabel 1-soorten (niet bedreigd), tabel 2-soorten (beschermd) en tabel 3-soorten (strikt beschermd). Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer, onderhoud of gebruik. Deze soorten worden in dit rapport niet specifiek benoemd.

Cultuurhistorie

Verdrag van Malta en WaMZ

Volgens het Verdrag van Malta is een zorgvuldige omgang met archeologie gewenst. Ten aanzien van deze omgang moet bij ieder ruimtelijk initiatief rekening worden gehouden met archeologie. Door de ondertekening van het Verdrag van Malta oftewel 'het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed' in 1992 is de gang van zaken in de Nederlandse archeologie aanzienlijk veranderd. Het doel van het Verdrag van Malta is om beter zorg te dragen voor het archeologisch erfgoed dat zich in de bodem bevindt.

In het verleden is er veel archeologisch erfgoed verloren gegaan ten gevolge van ruimtelijke ontwikkelingen, omdat er vooraf niet werd onderzocht of er belangrijke archeologische waarden in de bodem aanwezig waren. Het uitgangspunt van het Verdrag van Malta is dat er in de ruimtelijke ordening rekening dient te worden gehouden met het belang van archeologie. Archeologische waarden moeten volwaardig worden meegewogen in de besluitvorming van de ruimtelijke inrichting.

In 2007 is het Verdrag van Malta in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd, te weten in de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz). De Wamz is ondermeer een wijziging van de Monumentenwet van 1988. Hierin is onder meer opgenomen dat de verantwoordelijkheid voor het bodemarchief wordt neergelegd bij de gemeenten, met het bestemmingsplan als centraal instrument. Daarnaast is een duidelijk rollenscheiding in het nieuwe bestel een belangrijke eis.[12]

Modernisering Monumentenwet

De Monumentenwetgeving verandert per 1 januari 2010, de huidige wetgeving wordt aangepast. Drie peilers staan centraal in deze aanpassing; cultuurhistorie meewegen in de ruimtelijke ordening, krachtiger en eenvoudiger regelgeving voor monumenten en herbestemmen van historisch waardevolle bebouwing. Voor de eerste peiler betekent dit het Bro wordt aangepast, gemeente wordt verplicht geacht cultuurhistorische informatie te verzamelen en een zichtbare afweging te maken in het kader van het op te bestemmingsplan.

Geluid

Wet geluidhinder (ministerie van VROM, 2007)

De Wet geluidhinder (Wgh) bepaalt vereiste zoneringen voor geluid. Deze wet is onlangs herzien. De Wet geluidhinder bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidshinder door onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer. De wet richt zich vooral op de bescherming van de burger in zijn woonomgeving en bevat bijvoorbeeld normen voor de maximale geluidsbelasting op de gevel van een huis.

Geur

Wet geurhinder en veehouderij (ministerie van VROM, 2007)

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor

[12] Van Roode 2008.

geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden. Bij gemeentelijke verordening kunnen gemeenten afwijken van de wettelijke normen.

Fijn Stof

Wet milieubeheer (ministerie van VROM)
De Wet milieubeheer (Wm) richt zich op verschillende inrichtingen, met name voor bedrijven. De wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) is op 15 november 2007 in werking getreden. Op het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' is de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' gebaseerd. Deze regeling geeft regels over de wijze waarop inhoud moet worden gegeven aan het begrip 'niet in betekenende mate bijdragen'. De hoofdregel is dat het initiatief 'niet in betekenende mate' bijdraagt indien door het initiatief de 3 % grens (van de grenswaarde van de jaargemiddelde concentratie van PM_{10} of NO_2, 40 µg/m^3, dus 0,4 µg/m^3) niet wordt overschreden. In de regeling zijn voorts categorieën van gevallen genoemd die in elk geval als 'niet in betekenende mate' worden aangemerkt. Voor deze categorieën staat namelijk vast dat zij in 'niet in betekenende mate' bijdragen. Het gaat hierbij onder meer om meer grootschalige woningbouwontwikkelingen. Dit wordt in dit bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt.

Water

Kaderrichtlijn Water (KRW)
De KRW is een Europese richtlijn met als doel het in stand houden en verbeteren van het aquatisch milieu. Met de uitvoering van de KRW realiseert Nederland een goede ecologische en chemische toestand van het watersysteem. De doelen van de KRW dienen in 2015 te zijn behaald. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft hiervoor het Innovatieprogramma KRW en de Stedelijke Synergie regeling KRW gelanceerd. Het Innovatieprogramma KRW richt zich vooral op het stimuleren van innovatieve projecten die vanwege hoge risico's en het ontbreken van een directe probleemeigenaar niet of onvoldoende door de markt worden opgepakt. Zowel kennisontwikkeling als praktijkgerichte projecten zijn mogelijk. Het accent ligt op de praktijkgerichte innovatieprojecten. Daarbij richt het Innovatieprogramma Kaderrichtlijn Water zich vooral op de kwaliteit van het oppervlaktewater. De kwaliteit van het grondwater kan alleen in een project aan de orde komen als het project een wezenlijke verbetering van het oppervlaktewater beoogt. Het moet in alle gevallen gaan om innovatieve projecten die uitstijgen boven de maatregelen die al genomen worden om de Kaderrichtlijn in te vullen.

Nationaal Waterplan
Het Nationaal Waterplan is het rijksplan voor het waterbeleid en beschrijft de maatregelen die in de periode 2009-2015 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden, en de kansen die water biedt te benutten. Onderdeel van het NWP zijn de volgende punten:

- De stroomgebiedbeheerplannen
- Het Noordzeebeleid
- De functies van de rijkswateren

Bodem

Besluit bodemkwaliteit

Het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) stelt de milieuhygiënische randvoorwaarden voor de toepassing van grond, baggerspecie en bouwstoffen in bodem of oppervlaktewater. Het besluit vervangt onder meer het Bouwstoffenbesluit (1999), die middels een ruimte overgangsperiode mede van kracht blijft. Het besluit verandert het bodembeleid ingrijpend; het is gericht op een betere bescherming van de bodem en moet meer ruimte bieden voor nieuwe bouwprojecten, zoals woningen en wegen. Het besluit geeft gemeenten en provincies meer verantwoordelijkheid om de bodem te beheren.

Wet Bodembescherming.
Bevat het wettelijk kader voor het bodembeleid. Op 1 januari 2006 is de Wbb gewijzigd (artikel 46, besluit financiële bepalingen bodemsanering). De grote hoeveelheid verontreinigde locaties maakte dit noodzakelijk. Met de voortzetting van het toenmalige beleid zou het nog zeker honderd jaar duren voordat de Nederlandse bodem 'schoon' is. De nieuwe regels moeten er voor zorgen dat de bodemverontreinigingproblematiek in circa 25 jaar wordt beheerst. Dit door bodemsaneringen beter aan te laten sluiten bij de maatschappelijke dynamiek. Het doel is zo te komen tot een effectiever bodembeleid.

Provinciaal beleid

Streekplan 2005 – 2015 (2004)
In het Streekplan staat de gewenste ontwikkeling in een gebied of regio. In het Streekplan en de 3 bijbehorende uitwerkingsplannen wegen we de verschillende ruimtelijke functies en maken we keuzes. Belangrijke onderwerpen in een streekplan zijn bijvoorbeeld de ruimte voor nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen en de bescherming van natuur, landschap en cultuurhistorie. Voor veenweidegebied zijn de volgende (lange) termijn doelstellingen benoemd:

- Beperken van (ongelijkmatige) bodemdaling en realiseren van voldoende waterbergend vermogen door een duurzame waterhuishouding met zo veel mogelijk uniforme waterpeilen;
- Realiseren van aaneengesloten natuurgebieden met verbindingszones;
- Behoud en ontwikkeling van cultuurhistorische waarden en een aantrekkelijk landschap.

Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en bijhorende verordening (ontwerp fase).

Agenda Westelijke Veenweiden
In 2004 hebben het Rijk en de provincies Noorden Zuid-Holland en Utrecht de Agenda Westelijke Veenweiden ondertekend. In deze Agenda is overeenstemming over het belang van de melkveehouderij voor het landgebruik en landschap op korte en middellange termijn. De overheden spannen zich in om verbreding van de economische dragers voor de melkveehouderij te vergroten door meer ruimte in de ruimtelijke ordening voor hoogwaardige verblijfrecreatie, kleinschalige horeca, ontwikkeling van groenblauwe diensten e.d.

Provinciaal Milieubeleidsplan 2009 – 2012 (2009)
Het Milieubeleidsplan is een strategisch document dat, meer dan voorheen, op hoofdlijnen ambities beschrijft. Jaarlijkse uitvoeringsplannen en gedetailleerde subdoelen zijn dan ook niet meer opgenomen. Wel biedt het plan inzicht in waar wij voor staan en wat de provincie wil bereiken. Daarbij geeft het voldoende richting, en biedt het tegelijkertijd de flexibiliteit om in te spelen op nieuwe inzichten en veranderende omstandigheden. Waar nodig zal de provincie deelonderwerpen verder uitwerken in beleidsvisies en/of actieplannen, zoals eerder al gebeurde voor onder andere de onderwerpen luchtkwaliteit, externe veiligheid, duurzaamheid en energie.

Waterplan 2010-2015 (2009)

Het Waterplan 2010-2015 omvat het beleid voor waterveiligheid, waterbeheer en gebruik en beleving van water in de provincie Utrecht voor de periode 2010-2015. Met dit plan voldoet de Provincie aan de verplichting van de Waterwet om voor een periode van zes jaar een regionaal waterplan op te stellen. Het vervangt het Waterhuishoudingsplan 2005-2010, dat hiermee vervalt. Over veenweidegebied wordt onderstaande genoemd.

In het veenweidegebied stellen landbouw, bebouwing en natuur tegenstrijdige eisen aan het waterbeheer. Het waterbeheer is daardoor versnipperd, ingewikkeld en duur. Het voortgaande proces van bodemdaling leidt tot toenemende hoogteverschillen in het gebied en tot schade aan gebouwen en infrastructuur. Kwetsbaarheid voor wateroverlast en droogte neemt toe. Waterafvoer wordt geleidelijk moeilijker door zeespiegelstijging, waardoor de beschikbare capaciteit van het boezemstelsel een steeds groter probleem wordt. Daarnaast zullen droge zomers steeds vaker voorkomen, waardoor meer water moet worden ingelaten. Dit heeft vergaande consequenties voor de waterkwaliteit en ecologie. De provincie vindt ontwikkeling van duurzame, robuuste watersystemen van belang om uit deze voor het waterbeheer neergaande spiraal te komen. Dit kan worden bereikt via het creëren van grotere peilvakken, zuinig omgaan met zoet water en het lokaal oplossen van wateroverlast via het principe ‘vasthouden – bergen – afvoeren’. Met de Voorloper Groene Hart werkt de provincie aan het creëren van de juiste ruimtelijke voorwaarden.

Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen

Deze gids beschrijft de huidige landschapskwaliteiten, maar ook hoe de ruimtelijke ontwikkelingen kunnen sturen en welke kwalitatieve randvoorwaarden het landschap aan deze ontwikkelingen meegeeft. Het plangebied is gelegen in het Groene Hart. Centraal voor dit gebied staat het versterken van de diversiteit op het schaalniveau van de verschillende typen landschap. Daarbij worden de kernkwaliteiten gerespecteerd en benut om de contrasten tussen de verschillende typen landschap te behouden en versterken. De focus ligt op het behouden, benutten en versterken van de contrasten tussen:

- Openheid en intimiteit
- Rust en reuring
- Oude en nieuwe overgangen

Bijlage

4

Literatuurlijst/ geraadpleegde websites

[ADC Heritage BV, 2010]
De archeologische verwachtingsen beleidsadvieskaart voor de gemeenten Maarssen, Loenen, Abcoude en Breukelen

[Atlas voor de leefomgeving, 2012]
www.atlasvoorleefomgeving.nl

[Brons en Partners, 2008]
Beeldkwaliteitplan Breukelen en Loenen

[Brons en Partners, 2008]
Landschapsontwikkelingsplan Breukelen en Loenen

[De Roever, milieuadvisering, 2010]
Onderbouwing verordening ogv Wet geurhinder en veehouderij

[LNV, Dienst Regelingen, 2009]
Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Inclusief Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, en Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Kenmerk ffw2009.corr.046. 25 augustus 2009.

[Ministerie van LNV, VROM en de provincies, 2007]
Spelregels EHS, Spelregels voor ruimtelijke ontwikkelingen in de EHS. Een gezamenlijke uitwerking van rijk en provincies. Ministeries van LNV en VROM en de provincies.

[Ravon, 2012].
Soorten. Vissen. Verspreiding.
http://www.ravon.nl/Soorten/Vissen

[Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie. 2012].
Natura 2000-gebieden. Gebieden per provincie.
http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/default.aspx?main=gebieden

[Naturalis, 1999-2010]
Serie Nederlandse Fauna. Boekenreeks soortinformatie en –verspreiding per soortgroep. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

[Provincie Utrecht, 2012]
Verordening veehouderij, stikstof en Natura 2000 Provincie Utrecht

[Ruimtelijke Plannen.nl. 2012]
Algemene regels overheden. Verordening ruimte 2012. Natuur en landschap.
http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/bestemmingsplannen?planidn=NL.IMRO.9930.vr2012-va03

Bijlage

5

Monumentenlijst

Rijksmonument

Adres	Monument	Jaar
Oud Aa 34a	dwarshuisboerderij Groot Ruwiel	1673
Portengen 13	boerderij	19e eeuw
Wagendijk 12	gepleisterde dwarshuisboerderij	18e eeuw
Angstelkade 12	Wipwatermolen	
Wagendijk 15	Wipwatermolen	
Wagendijk 72	Wipwatermolen	

Gemeentelijk monument

Adres	Monument
Oud Aa 32/34	boerderij
Oukoop 44	boerderij
Portengen 23	boerderij
Spengen 3	boerderij
Wagendijk 63	boerderij
Wagendijk 9	boerderij
Oud Aa 40	Boerderij (bezwarenprocedure)

Bijlage

6

Kaarten stikstofberekeningen en geurcontouren

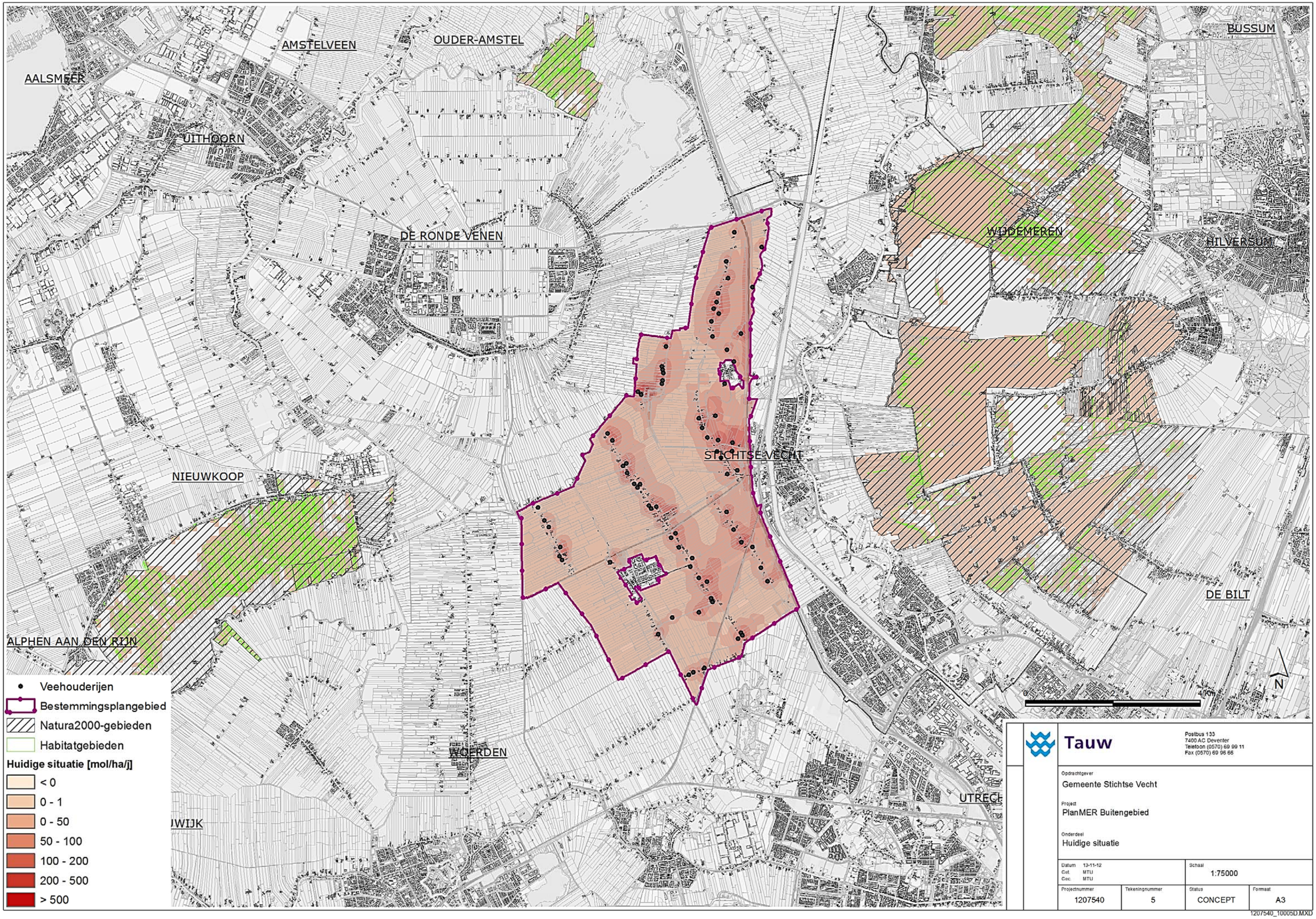
AALSMEER
AMSTELVEEN
OUDER-AMSTEL
BUSSUM
UITHOORN
DE RONDE VENEN
WIJDEMEREN
HILVERSUM
STICHTSE VECHT
NIEUWKOOP
DE BILT
ALPHEN AAN DEN RIJN
WOERDEN
UTRECH
WIJK
0
4 KM
N
Veehouderijen
Bestemmingsplangebied
Natura2000-gebieden
Habitatgebieden
Huidige situatie [mol/ha/j]
< 0
0 - 1
0 - 50
50 - 100
100 - 200
200 - 500
> 500
Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66
Opdrachtgever
Gemeente Stichtse Vecht
Project
PlanMER Buitengebied
Onderdeel
Huidige situatie
Datum 13-11-12
Get. MTU
Gec. MTU
Schaal
1:75000
Projectnummer
1207540
Tekeningnummer
5
Status
CONCEPT
Formaat
A3
1207540_10005D.MXD

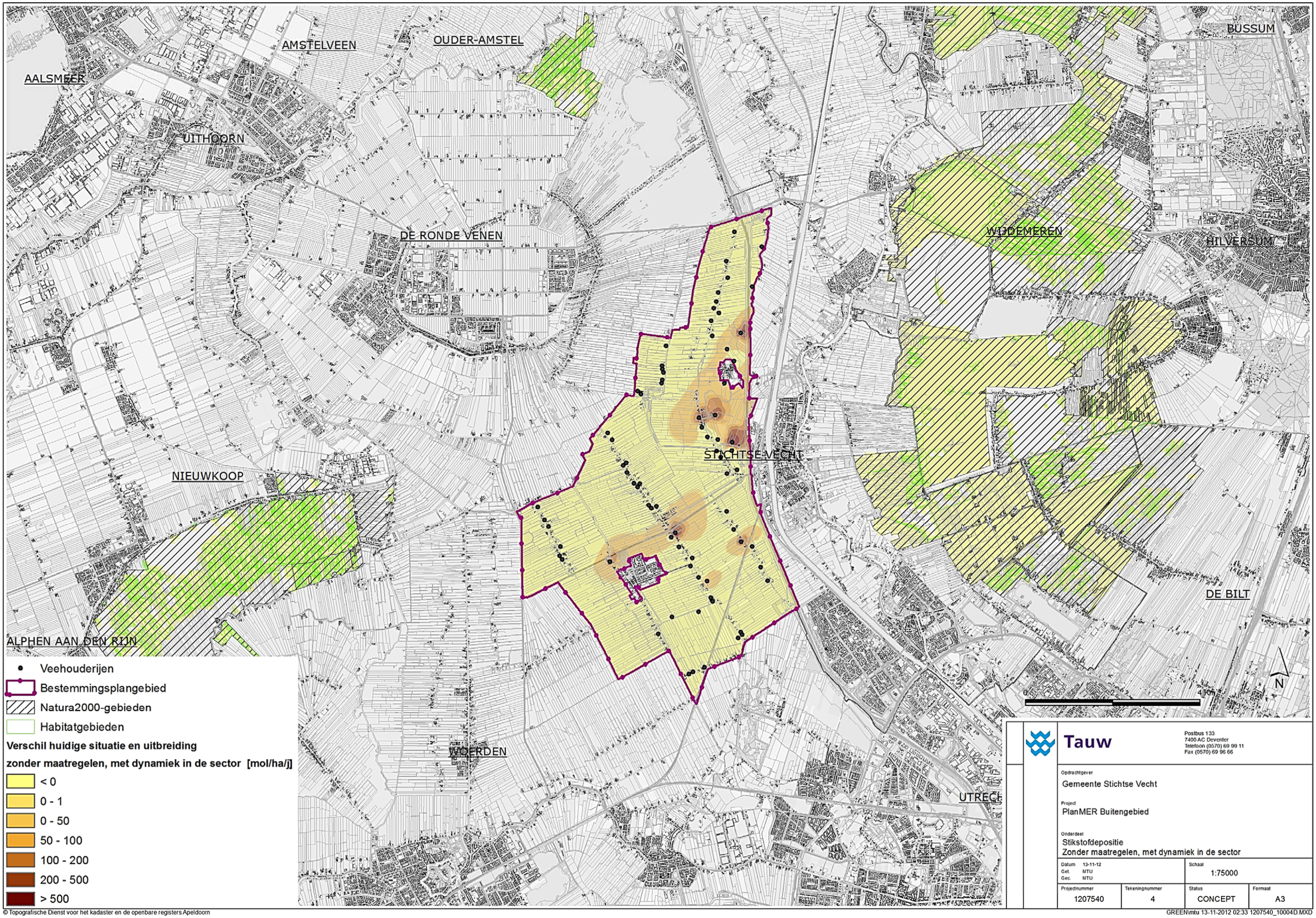

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Opdrachtgever
Gemeente Stichtse Vecht

Project
PlanMER Buitengebied

Onderdeel
Stikstofdepositie
Zonder maatregelen, met dynamiek in de sector

Datum 13-11-12		Schaal	
Get. MTU		1:75000	
Gec. MTU			
Projectnummer	Tekeningnummer	Status	Formaat
1207540	4	CONCEPT	A3

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

GREEN\mtu 13-11-2012 02:33 1207540_10004D.MXD

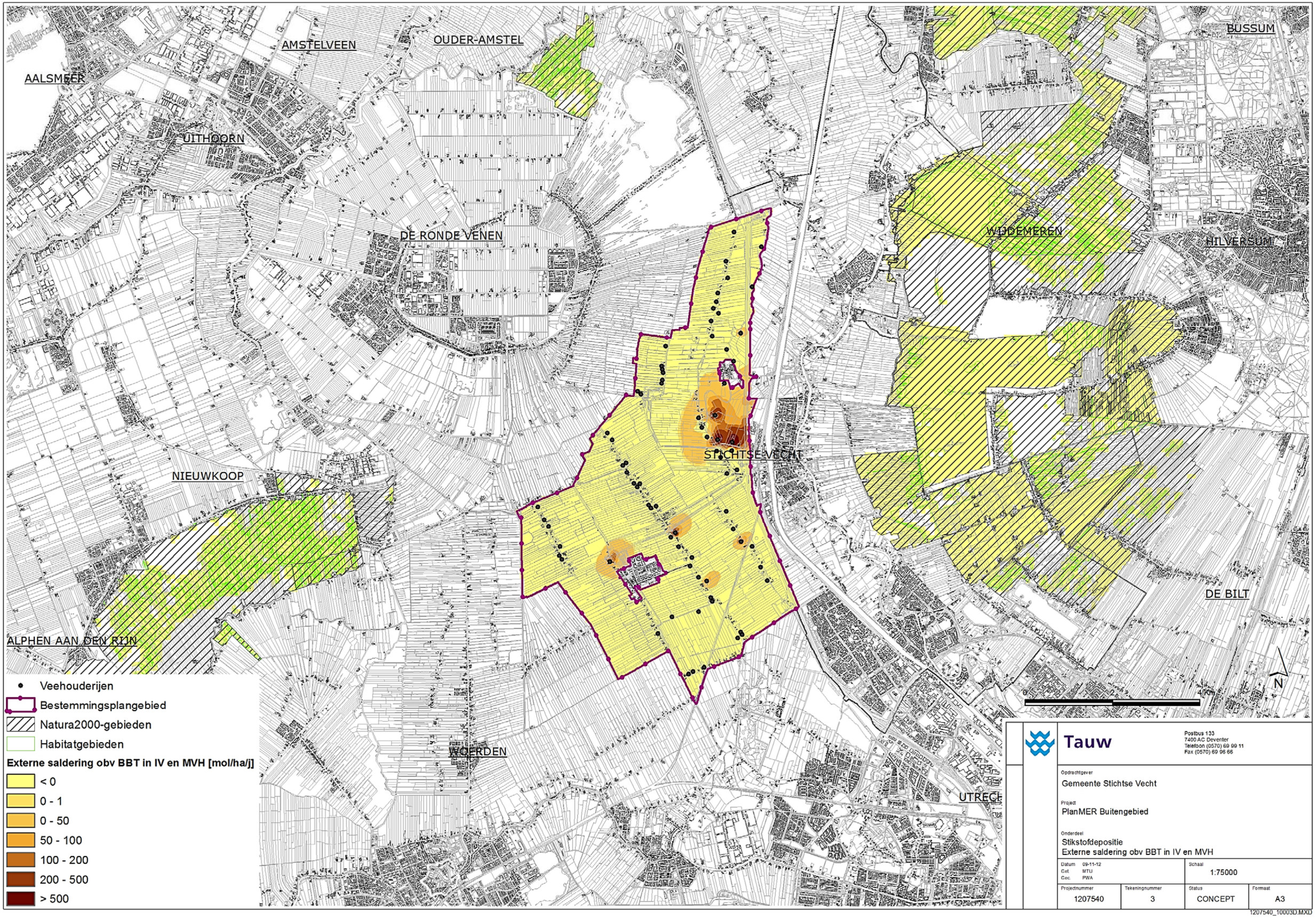
AALSMEER
AMSTELVEEN
OUDER-AMSTEL
BUSSUM
UITHOORN
DE RONDE VENEN
WIJDEMEREN
HILVERSUM
STICHTSE VECHT
NIEUWKOOP
DE BILT
ALPHEN AAN DEN RIJN
WOERDEN
UTRECHT
0
4 KM
N
Veehouderijen
Bestemmingsplangebied
Natura2000-gebieden
Habitatgebieden
Externe saldering obv BBT in IV en MVH [mol/ha/j]
< 0
0 - 1
0 - 50
50 - 100
100 - 200
200 - 500
> 500
Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66
Opdrachtgever
Gemeente Stichtse Vecht
Project
PlanMER Buitengebied
Onderdeel
Stikstofdepositie
Externe saldering obv BBT in IV en MVH
Datum 09-11-12
Cel MTU
Cec PWA
Schaal
1:75000
Projectnummer
1207540
Tekeningnummer
3
Status
CONCEPT
Formaat
A3
1207540_10003D.MXD

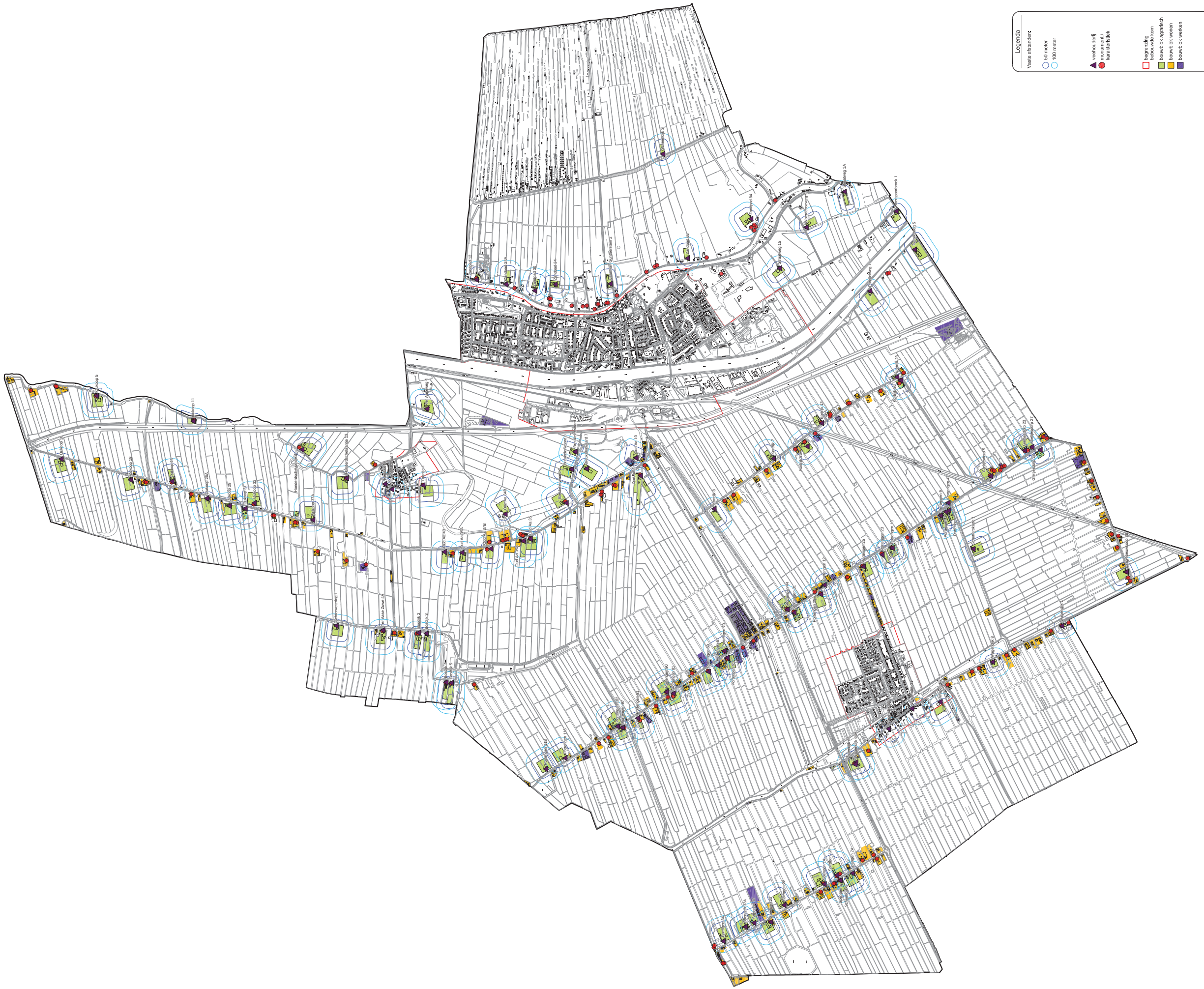

Legenda

Vaste afstandenc

50 meter

100 meter

weihoudenj

monument /

kerkhofblok

begrenzing

bebouwde kom

bouwblok agrarisch

bouwblok wonen

bouwblok werken

Dr. Ruyter

Stedebouwkundig Adviesbureau

Project Bijlage 1

Brauwkolen,

voor-en achten

rondom bouwblokken

Datum 26-04-2010

Tekenaar RK

Schaal 1 : 12,500

Formaat A0

De Roever
Middelburgseweg 16
Postbus 84, 5460 AB Veghel
t 073 696 10 11
www.deroever.nl

Project	Bijlage 2
	Breukelen, werkelijke vaste afstanden
Datum	26-04-2010
Tekenaar	RK
Schaal	1 : 12.500
Formaat	A0

Bijlage

7

Ecologie (soorten en natuurdoeltypen)

Zwaarder beschermde soorten en vogels waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd,

(in groen: soorten die in agrarisch gebied voorkomen)

Bronnen: [NDFF; Zoogdiervereniging, 2012; Ravon, 2012; Sovon, 2012; Naturalis 1999-2010].

Soortgroep	Soortnaam	Bescherming FFwet
Vaatplanten	Bijenorchis	tabel 2
	Blaasvaren	tabel 2
	Brede orchis/rietsorchis	tabel 2
	Groenknolorchis	tabel 3 bijlage IV
	Grote keverorchis	tabel 2
	Klein glaskruid	tabel 2
	Kleine zonnedauw	tabel 2
	Klokjesgentiaan	tabel 2
	Moeraswespenorchis	tabel 2
	Parnassia	tabel 2
	Rechte driehoeksvaren	tabel 2
	Ronde zonnedauw	tabel 2
	Schubvaren	tabel 2
	Spaanse ruiter	tabel 2
	Steenanjer	tabel 2
	Steenbreekvaren	tabel 2
	Stijf hardgras	tabel 2
	Veenmosorchis	tabel 2
	Vleeskleurige orchis	tabel 2
	Waterdrieblad	tabel 2
	Welriekende nachtorchis	tabel 2
	Wilde gagel	tabel 2
	Wilde kievitsbloem	tabel 2
	Zomerklokje	tabel 2
	Zwartsteel	tabel 2
Grondgebonden zoogdieren	Eekhoorn	tabel 2
	Das	tabel 3
	Boommarter	tabel 3
	Noordse woelmuis	Tabel 3 bijlage IV
	Waterspitsmuis	Tabel 3 bijlage IV
Vleermuizen	Baardvleermuis	tabel 3, bijlage IV
	Franjestaart	tabel 3, bijlage IV
	Gewone dwergvleermuis	tabel 3, bijlage IV
	Gewone grootoorvleermuis	tabel 3, bijlage IV
	Grijze grootoorvleermuis	tabel 3, bijlage IV
	Kleine dwergvleermuis	tabel 3, bijlage IV
	Laatvlieger	tabel 3, bijlage IV

	Meervleermuis	tabel 3, bijlage IV
	Ruige dwergvleermuis	tabel 3, bijlage IV
	Tweekleurige vleermuis	tabel 3, bijlage IV
	Watervleermuis	tabel 3, bijlage IV
	Rosse vleermuis	tabel 3, bijlage IV
Vogels met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4)	Boomvalk	
	Buizerd	
	Gierzwaluw	
	Havik	
	Huismus	
	Kerkuil	
	Ooievaar	
	Ransuil	
	Roek	
	Slechtvalk	
	Sperwer	
	Steenuil	
	Wespendief	
Reptielen	Levendbarende hagedis	tabel 2
	Ringslang	tabel 3
	Hazelworm	tabel 3
	Zandhagedis	tabel 3 bijlage IV
Amfibieën	Alpenwatersalamander (uitgezet)	tabel 2
	Poelkikker	tabel 3, bijlage IV
	Kamsalamander	tabel 3, bijlage IV
	Rugstreeppad	tabel 3, bijlage IV
	Vroedmeesterpad (uitgezet)	tabel 3, bijlage IV
	Heikikker	tabel 3, bijlage IV
Vissen	Kleine modderkruiper	tabel 2
	Meerval	tabel 2
	Rivierdonderpad	tabel 2
	Grote modderkruiper	tabel 3
	Rivierprik	tabel 3
	Bittervoorn	tabel 3
Kevers	Gestreepte waterroofkever	tabel 3, bijlage IV
Libellen	Groene glazenmaker	tabel 3, bijlage IV
	Gevlekte witsnuitlibel	tabel 3, bijlage IV
Weekdieren	Platte schijfhoren	tabel 3, bijlage IV

Natuurdoeltypen EHS

tuurbeheertypen

- N00.01 nog om te vormen naar natuur
- N00.02 nog om te vormen bestaande natuur
- N01.03 rivier- en moeraslandschap
- N02.01 rivier
- N04.01 kranswierwater
- N04.02 zoete plas
- N05.01 moeras
- N05.02 gemaaid rietland
- N06.01 veenmosrietland en moerasheide
- N06.02 trilveen
- N06.04 vochtige heide
- N06.05 zwakgebufferd ven
- N07.01 droge heide
- N07.02 zandverstuiving
- N10.01 nat schraalland
- N10.02 vochtig hooiland
- N11.01 droog schraalgrasland
- N12.01 bloemrijk
- N12.02 kruiden- en faunarijk grasland
- N12.03 glanshaverhooiland
- N12.05 kruiden- of faunarijke akker
- N12.06 ruigteveld
- N13.01 vochtig weidvogelgrasland
- N14.01 rivier- en beekbegeleidend bos
- N14.02 hoog- laagveenbos
- N14.03 haagbeuken- en essenbos
- N15.02 dennen-, eiken- en beukenbos
- N16.01 droog bos met productie
- N16.02 vochtig bos met productie
- N17.01 vochtig hakhout en middenbos
- N17.02 droog hakhout
- N17.03 park- of stinzenbos
- N17.04 eendenkooi

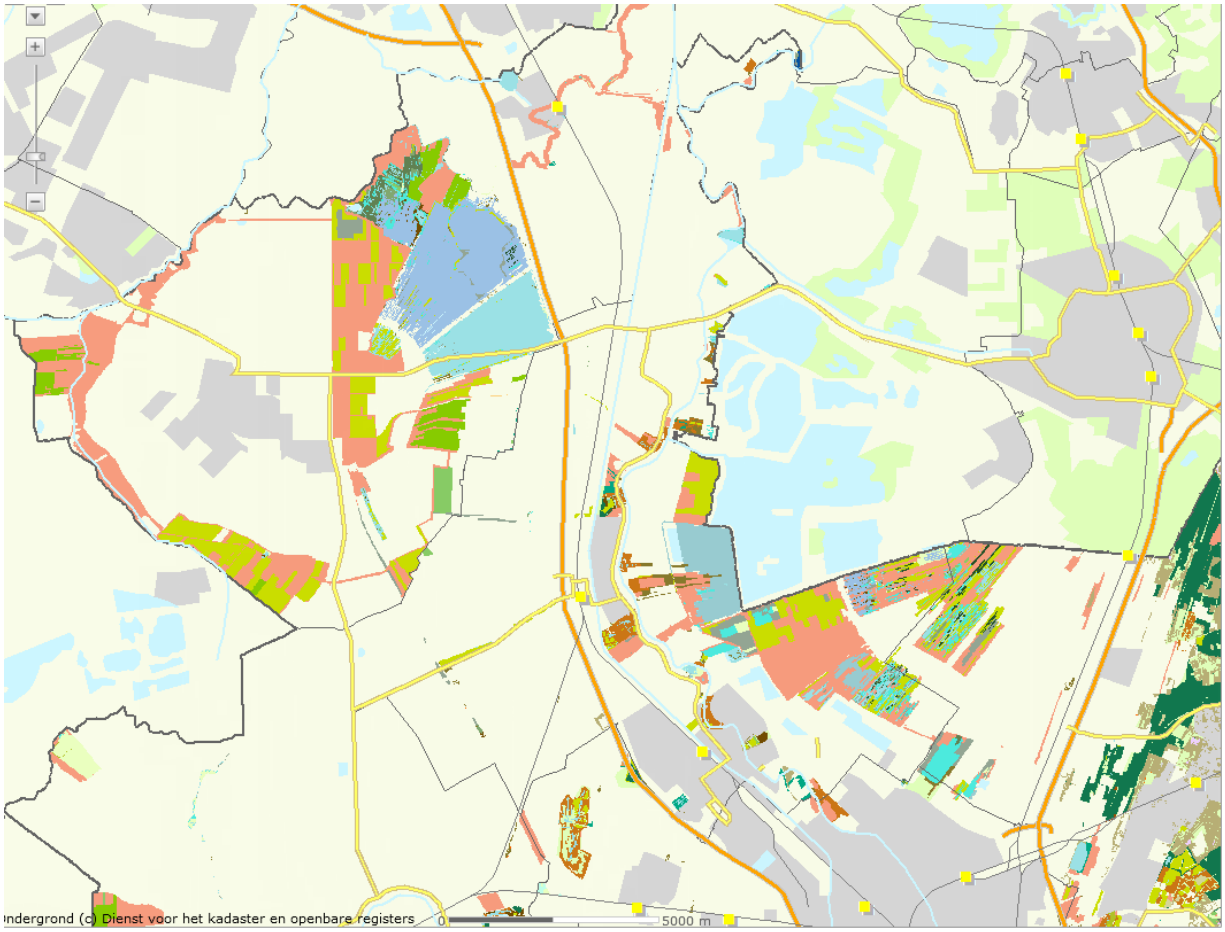
ndergrond (c) Dienst voor het kadaster en openbare registers
0
5000 m

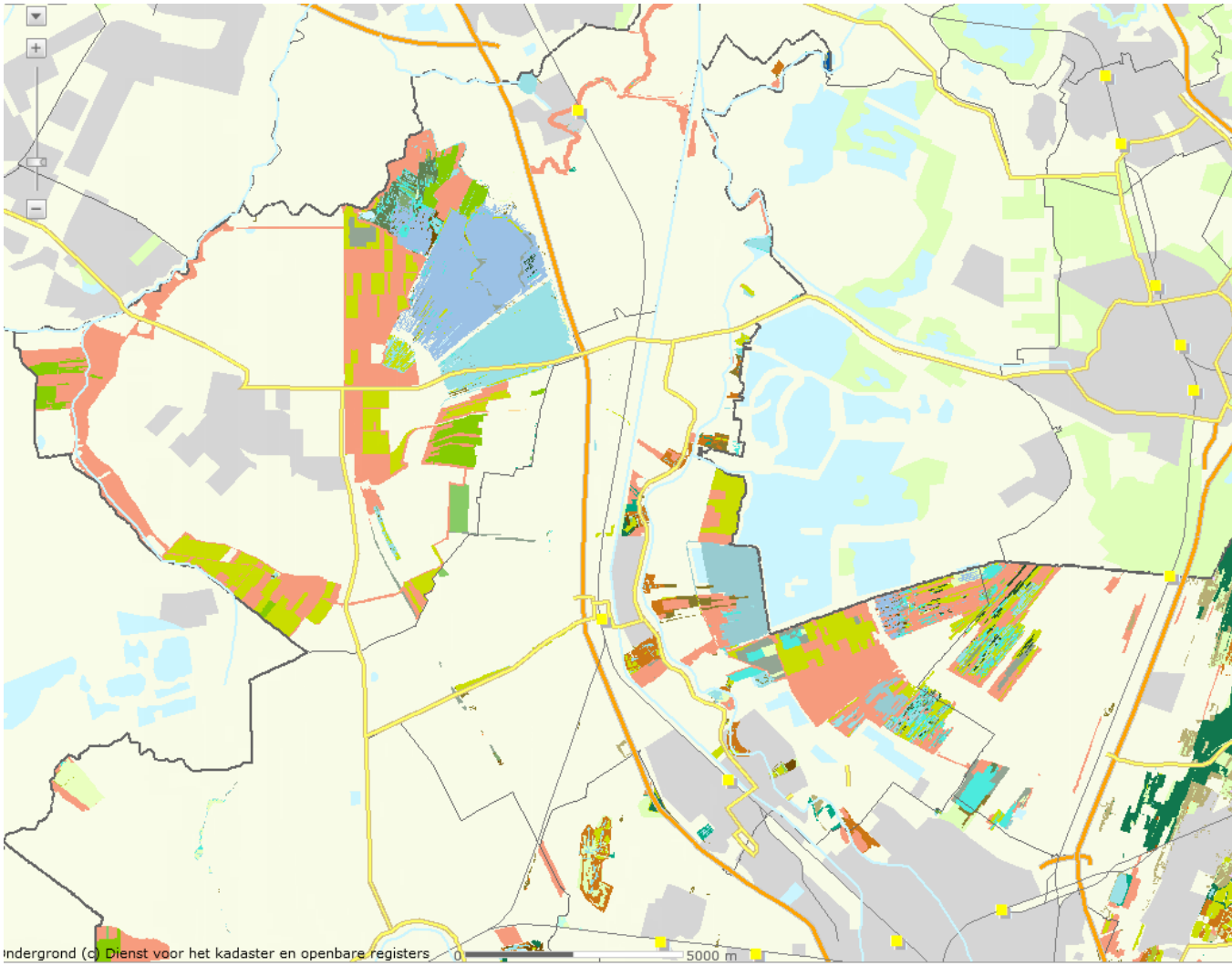

[Bron kaart: http://webkaart.provincie-utrecht.nl/]

Bijlage

8

Beschrijving methodiek berekening ammoniakemissie

Doel
Scenariostudie van de effecten op de stikstofdepositie van de doorgroei van veehouderijen in het bestemmingsplangebied Landelijk Gebied West in de gemeente Stichtse Vecht. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om de depositie van stikstof op de Beschermde natuurgebieden in en in de omgeving van het plangebied.

Met behulp van het programma OPS-Pro versie 4.2.0 (ontwikkeld door PRL, RIVM en ARIS) is de depositie van stikstof afkomstig van specifieke bronnen te berekenen. Het programma kan de depositie van zeer veel stoffen berekenen. Voor deze berekeningen gaat het om de emissie van ammoniak (NH_3).

Uitgangspunten

Bronnen
De basisset met vergunningsgegevens in twee stappen samengesteld. De gemeenten in provincie Utrecht houden hun vergunningsgegevens rondom veehouderijen ook bij in het WEB-BVB (Bestand Veehouderij Bedrijven). Zo ook de gemeente Stichtse Vecht. De gegevens zijn in mei 2012 gedownload. Omdat er altijd verschillen bestaan tussen de gegevens in de WEB-BVB database en de in de praktijk bekende situatie, zijn deze gegevens zijn overlegd met de milieudienst Noord- West Utrecht. Daaruit volgde een serie bedrijven dat inmiddels was gestopt, en een serie bedrijven waarvan bij de gemeente bekend is dat deze zullen gaan stoppen.

Behalve de ammoniak-emissie is ook is in het WEB-BVB opgenomen hoeveel dieren van welk soort er zijn vergund en wat de bestaande emmisiefactoren zijn per dier. Dit speelt een belangrijke rol in relatie tot de het Besluit huisvesting.

Depositiegebied
Voor wat betreft de depositie van stikstof speelt de ligging van de Natura2000-gebieden en vogel- en habitatrichtlijn een belangrijke rol. Voor de begrenzing van deze gebieden zijn we uitgegaan van het bestand dat begin 2011 (4 januari 2011, het aanwijzingsbesluit) is vastgesteld.
Daarnaast bestaan er gebieden die vallen onder Natuurbeschermingswet 2001. Bestand dateert van maart 2002.

OPS-Pro - algemeen
Met OPS-Pro is de depositie als gevolg van de emissie van één component afkomstig van meerdere bronnen te berekenen. In de berekening spelen de eigenschappen van de component zelf een belangrijke rol (mogelijke omzettingen, gewicht, uitregenbaarheid). Voor de emissie van NH_3 zijn al deze eigenschappen bekend binnen het programma. Daarnaast spelen de ruwheid en het meteoregime een zeer belangrijke rol.
Het meteoregime bepaald in welke richting de meeste depositie plaatsvindt. De ruwheid bepaald vooral hoever de depositie reikt, of anders gezegd: is de depositie dichtbij hoger, dan is die verder weg

automatisch lager. Uiteraard geldt bij een ongewijzigde ruwheid dat een toename van de emissie bij een bron altijd meer depositie (en andersom).

OPS-Pro - instellingen ten behoeve van reproduceerbaarheid

Bronnen
De totale depositie van stikstof is het gevolg van meerdere bronnen. Naast de lokale veehouderijen, zijn dat de industrie, het verkeer, en de achtergrondbelasting. Omdat het hier gaat om een bestemmingsplan voor een deel van het buitengebied van de gemeente Stichtse Vecht is enkel gekeken naar de effecten van de veranderingen in emissie bij de veehouderijen in dit plangebied.

Aangenomen wordt dat de gebouwen allemaal dezelfde hoogte hebben en eenzelfde schoorsteen diameter (namelijk 1 m, kleiner kan niet worden ingevoerd). Variaties in deze parameters hebben hoofdzakelijk kleine lokale effecten.

Meteoregime
“Long term average 1995-2004”

Ruwheid
Voor de ruwheid is gekozen voor een variabele waarde die binnen het programma OPS zelf wordt bepaald. Achter de schermen wordt hier het landgebruik (volgens LGN3) voor geraadpleegd.

Scenario’s
De volgende scenario’s zijn gemodelleerd:
- Huidige situatie
- Autonome ontwikkeling
- Worstcase
- Scenario zonder wijzigingsbevoegdheid van 1,5 ha en conform de salderingsregeling van de huidige provinciale verordening
- Scenario met wijzigingsbevoegdheid van 1,5 ha en emissie reducerende maatregelen (conform een eventueel aangepaste verordening)

Huidige situatie
Alle relevante bronnen vanuit WEB-BVB, na correctie door de Milieudienst Noord-West Utrecht

Autonome ontwikkeling

Berekening Plafond (autonome ontwikkeling)
Het beleid zegt dat de stalsystemen van intensieve veehouderijen moeten omschakelen indien de emissie groter is dan het vastgestelde plafond. Maar niet voor alle dieren / stalsystemen bestaat er een plafond. Als dat niet bestaat verandert de emissie voor die dieren ook niet.
De hoogte van dit plafond is per dier variabel. In het WebBvb wordt bijgehouden wat de gemiddelde emissie per diersoort is. In deze berekening wordt aangenomen dat de emissie ten opzichte van de huidige situatie verlaagt indien de plafond-emissiefactor kleiner is dan de huidige feitelijke emissiefactor.

Worstcase:
Op basis van de uitbreidingsmogelijkheden in het plan zijn alle levensvatbare bedrijven maximaal opgevuld, wel rekening houdend met de emissiebeperking die uitgaat van het besluit huisvesting; dit geeft een toename te zien ten opzichte van de huidige situatie.

Scenario's
Ten behoeve van dit planMER zijn twee scenario's doorgerekend met de volgende uitgangspunten:

- 6% stoppers per jaar, 10% groeiers (tot 50% bezettingsgraad van huidig bouwvlak (en geen stalmaatregelen); deze is in lijn met de veebezetting en volgt de salderingsregeling van de huidige verordening
- 6 % stoppers per jaar, 10% groeiers (tot 50% bezettingsgraad van een bouwvlak van 1.5 ha, in combinatie met het toepassen van het voerspoor; omdat deze qua emissie maar heel beperkt hoger uitpakt dan de bouw van emissie arme stallen is deze representatief voor beide maatregelen; deze is ook in lijn met de veebezetting en zou de volgende versie van de salderingsregeling van de verordening kunnen volgen.

Meitellingen
Het huidig gebruik is vergeleken met de mei-tellingen zoals die door het CBS worden gepubliceerd. Hier voor zijn gegevens uit 2010 gebruikt. Voor dit jaar was nog een uitdraai te verkrijgen voor de voormalige gemeente Breukelen. Uit die vergelijking komen geen moverende redenen naar voren om het boven beschreven huidig gebruik aan te passen. Wel is in het aantal schapen in de CBS gegevens tweemaal hoger dan het vergunde aantal. Dat komt doordat bij de meitelling lammeren wel moeten worden opgegeven, terwijl die niet onderdeel zijn van het vergunningenbestand. In het plangebied zijn de lammeren slechts tijdelijk aanwezig. Het leeuwendeel van de lammetjes die in het voorjaar wordt geboren gaat na 3 maanden (als de lammeren 18 kg hebben bereikt) naar de slachterijen. Overige verschillen zijn te herleiden naar het feit dat het plangebied iets kleiner is dan het gehele buitengebied van de voormalige gemeente Breukelen.

diercategorie	**omschrijving**	**vergund**	**CBS 2010**
A	Rundvee	8713	9288
B	Schapen	1211	2697
C	Geiten	1363	681
D	Varkens	1472	1299
E	Kippen	160	25
K	Paarden	229	155